Izdevējs: Saeima
Veids: likums
Pieņemts: 17.06.1998.
Stājas spēkā: 01.04.1999.

Publicēts:
Latvijas Vēstnesis, 199/200, 08.07.1998.; Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 15, 04.08.1998.

Attēlotā redakcija: 02.02.2021. - 31.12.2021.

Grozījumi:

18.05.2000. likums / LV, 197/200, 01.06.2000. / Stājas spēkā 15.06.2000.
01.06.2000. likums / LV, 223/225, 14.06.2000. / Stājas spēkā 28.06.2000.
20.06.2001. likums / LV, 100, 28.06.2001. / Stājas spēkā 12.07.2001.
25.04.2002. likums / LV, 69, 09.05.2002. / Stājas spēkā 23.05.2002.
20.06.2002. likums / LV, 104, 10.07.2002. / Stājas spēkā 01.11.2002.
17.10.2002. likums / LV, 161, 06.11.2002. / Stājas spēkā 20.11.2002.
31.10.2002. likums / LV, 168, 19.11.2002. / Stājas spēkā 01.01.2003.
10.04.2003. likums / LV, 65, 30.04.2003. / Stājas spēkā 14.05.2003.
12.06.2003. likums / LV, 97, 01.07.2003. / Stājas spēkā 15.07.2003.
11.12.2003. likums / LV, 180, 19.12.2003. / Stājas spēkā 02.01.2004.
18.12.2003. likums / LV, 183, 30.12.2003. / Stājas spēkā 01.01.2004.
15.01.2004. likums / LV, 8, 16.01.2004. / Stājas spēkā 17.01.2004.
22.01.2004. likums / LV, 15, 29.01.2004.; Ziņotājs, 4, 26.02.2004. / Stājas spēkā 01.02.2004.
12.02.2004. likums / LV, 34, 03.03.2004.; Ziņotājs, 6, 25.03.2004. / Stājas spēkā 01.01.2005.
29.04.2004. likums / LV, 74, 12.05.2004.; Ziņotājs, 11, 10.06.2004. / Stājas spēkā 26.05.2004.
20.05.2004. likums / LV, 90, 04.06.2004.; Ziņotājs, 12, 30.06.2004. / Stājas spēkā 18.06.2004.
27.05.2004. likums / LV, 93, 10.06.2004.; Ziņotājs, 13, 15.07.2004. / Stājas spēkā 24.06.2004.
16.12.2004. likums / LV, 208, 28.12.2004.; Ziņotājs, 2, 27.01.2005. / Stājas spēkā 11.01.2005.
28.04.2005. likums / LV, 78, 18.05.2005.; Ziņotājs, 11, 09.06.2005. / Stājas spēkā 01.06.2005.
05.05.2005. likums / LV, 82, 25.05.2005.; Ziņotājs, 12, 22.06.2005. / Stājas spēkā 01.10.2005.
26.05.2005. likums / LV, 92, 10.06.2005.; Ziņotājs, 13, 14.07.2005. / Stājas spēkā 24.06.2005.
28.09.2005. likums / LV, 156, 30.09.2005.; Ziņotājs, 20, 27.10.2005. / Stājas spēkā 01.10.2005.
06.10.2005. likums / LV, 167, 20.10.2005.; Ziņotājs, 21, 10.11.2005. / Stājas spēkā 03.11.2005.
08.12.2005. likums / LV, 205, 22.12.2005.; Ziņotājs, 1, 12.01.2006. / Stājas spēkā 05.01.2006.
16.02.2006. likums / LV, 39, 08.03.2006.; Ziņotājs, 7, 13.04.2006. / Stājas spēkā 22.03.2006.
12.10.2006. likums / LV, 174, 01.11.2006.; Ziņotājs, 22, 23.11.2006. / Stājas spēkā 15.11.2006.
14.12.2006. likums / LV, 207, 29.12.2006.; Ziņotājs, 3, 08.02.2007. / Stājas spēkā 01.01.2007.
21.06.2007. likums / LV, 107, 05.07.2007.; Ziņotājs, 15, 09.08.2007. / Stājas spēkā 19.07.2007.
08.11.2007. likums / LV, 188, 22.11.2007.; Ziņotājs, 24, 27.12.2007. / Stājas spēkā 01.09.2008.
13.12.2007. likums / LV, 208, 29.12.2007.; Ziņotājs, 3, 14.02.2008. / Stājas spēkā 12.01.2008.
13.12.2007. likums / LV, 208, 29.12.2007.; Ziņotājs, 3, 14.02.2008. / Stājas spēkā 12.01.2008.
30.10.2008. likums / LV, 177, 13.11.2008.; Ziņotājs, 24, 23.12.2008. / Stājas spēkā 27.11.2008.
21.05.2009. likums / LV, 90, 10.06.2009.; Ziņotājs, 13, 09.07.2009. / Stājas spēkā 01.07.2009.
16.06.2009. likums / LV, 100, 30.06.2009.; Ziņotājs, 15, 13.08.2009. / Stājas spēkā 01.07.2009.
10.09.2009. likums / LV, 155, 30.09.2009.; Ziņotājs, 21, 12.11.2009. / Stājas spēkā 14.10.2009.
19.11.2009. likums / LV, 193, 09.12.2009. / Stājas spēkā 23.12.2009.
21.10.2010. likums / LV, 178, 10.11.2010. / Stājas spēkā 01.01.2011.
02.12.2010. likums / LV, 199, 16.12.2010. / Stājas spēkā 01.01.2011.
16.06.2011. likums / LV, 99, 29.06.2011. / Stājas spēkā 13.07.2011.
08.07.2011. likums / LV, 117, 28.07.2011. / Stājas spēkā 01.10.2011.
08.09.2011. likums / LV, 148, 20.09.2011. / Stājas spēkā 04.10.2011.
01.12.2011. likums / LV, 199, 20.12.2011. / Stājas spēkā 01.01.2012.
13.12.2012. likums / LV, 202, 27.12.2012. / Stājas spēkā 01.04.2013.
14.03.2013. likums / LV, 61, 27.03.2013. / Stājas spēkā 01.04.2013.
20.03.2014. likums / LV, 66, 02.04.2014. / Stājas spēkā 03.04.2014.
03.04.2014. likums / LV, 70, 08.04.2014. / Stājas spēkā 09.04.2014.
15.05.2014. likums / LV, 105, 31.05.2014. / Stājas spēkā 14.06.2014.
25.09.2014. likums / LV, 204, 15.10.2014. / Stājas spēkā 29.10.2014.
16.10.2014. likums / LV, 214, 29.10.2014. / Stājas spēkā 01.02.2015.
15.01.2015. likums / LV, 11, 16.01.2015. / Stājas spēkā 01.02.2015.
12.02.2015. likums / LV, 34, 18.02.2015. / Stājas spēkā 19.02.2015.
29.10.2015. likums / LV, 227, 19.11.2015. / Stājas spēkā 03.12.2015.
12.11.2015. likums / LV, 235, 01.12.2015. / Stājas spēkā 02.12.2015.
28.01.2016. likums / LV, 31, 15.02.2016. / Stājas spēkā 01.03.2016.

10.03.2016. likums / LV, 59, 24.03.2016. / Stājas spēkā 07.04.2016.
21.04.2016. likums / LV, 81, 27.04.2016. / Stājas spēkā 11.05.2016.
15.12.2016. likums / LV, 254, 29.12.2016. / Stājas spēkā 12.01.2017.
08.06.2017. likums / LV, 124, 22.06.2017. / Stājas spēkā 01.01.2018.
22.06.2017. likums / LV, 132, 05.07.2017. / Stājas spēkā 01.08.2017.
26.04.2018. likums / LV, 90, 09.05.2018. / Stājas spēkā 23.05.2018.
11.10.2018. likums / LV, 210, 24.10.2018. / Stājas spēkā 07.11.2018.
06.06.2019. likums / LV, 123, 19.06.2019. / Stājas spēkā 03.07.2019.
20.06.2019. likums / LV, 130, 30.06.2019. / Stājas spēkā 01.07.2019.
11.06.2020. likums / LV, 119C, 22.06.2020. / Stājas spēkā 06.07.2020.
03.09.2020. likums / LV, 178, 15.09.2020. / Stājas spēkā 29.09.2020.
07.01.2021. likums / LV, 12A, 19.01.2021. / Stājas spēkā 02.02.2021.

Saeima ir pieņēmusi un Valsts prezidents izsludina šādu likumu:

Krimināllikums

VISPĀRĪGĀ DAĻA

I nodaļa
Vispārīgie noteikumi

1.pants. Kriminālatbildības pamats

(1) Pie kriminālatbildības saucama un sodāma tikai tāda persona, kura ir vainīga noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, tas ir, kura ar nodomu (tīši) vai aiz neuzmanības izdarījusi šajā likumā paredzētu nodarījumu, kam ir visas noziedzīga nodarījuma sastāva pazīmes.

(2) Atzīt par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā un uzlikt krimināLsodu var ar tiesas spriedumu un saskaņā ar likumu.

(3) Likumā noteiktajos gadījumos personu atzīst par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā un sodu nosaka arī prokurors, sastādot priekšrakstu par sodu.

(4) Nodarījumu nevar atzīt par noziedzīgu, likumu piemērojot pēc analoģijas.

(5) Nevienu nedrīkst no jauna tiesāt vai sodīt par nodarījumu, par kuru viņš jau ticis attaisnots vai sodīts ar likumā noteiktajā kārtībā pieņemtu un spēkā stājušos nolēmumu krimināllietā vai administratīvā pārkāpuma lietā. Minētais neizslēdz atkārtotu lietas izskatīšanu saskaņā ar likumu, ja ir konstatēti jaunatklāti apstākļi vai ja iepriekšējā procesā pieļauts būtisks materiālo vai procesuālo likuma normu pārkāpums, kas varēja ietekmēt lietas iznākumu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 28.09.2005., 13.12.2012. un 15.05.2014. likumu, kas stājas spēkā 14.06.2014.)

2.pants. Krimināllikuma spēks Latvijas teritorijā

(1) Persona, kas izdarījusi noziedzīgu nodarījumu Latvijas teritorijā, atbild saskaņā ar šo likumu.

(2) Ja noziedzīgu nodarījumu Latvijas teritorijā izdarījis ārvalstu diplomātiskais pārstāvis vai cita persona, kura saskaņā ar spēkā esošajiem likumiem vai Latvijas Republikai saistošiem starptautiskajiem līgumiem nav pakļauta Latvijas Republikas jurisdikcijai, jautājums par šīs personas saukšanu pie krimināLatbildības izlemjams diplomātiskā ceļā vai saskaņā ar valstu savstarpējo vienošanos.

3.pants. Krimināllikuma spēks uz gaisakuģiem, jūras un upju kuģiem ārpus Latvijas teritorijas

Persona, kas noziedzīgu nodarījumu izdarījusi ārpus Latvijas teritorijas, atrodoties uz gaisakuģa, jūras vai upju

kuģa vai cita peldoša līdzekļa, ja šis līdzeklis reģistrēts Latvijas Republikā un ja Latvijas Republikai saistošos starptautiskajos līgumos nav noteikts citādi, saucama pie atbildības saskaņā ar šo likumu.

4.pants. Krimināllikuma spēks ārpus Latvijas teritorijas

(1) Latvijas pilsoņi, nepilsoņi vai ārzemnieki, kuriem ir pastāvīgās uzturēšanās atļauja Latvijas Republikā, par citas valsts teritorijā vai ārpus jebkuras valsts teritorijas izdarītu nodarījumu neatkarīgi no tā, vai tas izdarīšanas vietā atzīts par noziedzīgu un sodāmu, saucami pie atbildības Latvijas teritorijā saskaņā ar šo likumu.

(1^1) Par citas valsts teritorijā vai ārpus jebkuras valsts teritorijas izdarītu nodarījumu neatkarīgi no tā, vai tas izdarīšanas vietā atzīts par noziedzīgu un sodāmu, ja to izdarījusi fiziskā persona Latvijas Republikā reģistrētas juridiskās personas interesēs, labā vai juridiskās personas nepienācīgas pārraudzības vai kontroles rezultātā, juridiskajai personai var piemērot šajā likumā paredzētos piespiedu ietekmēšanas līdzekļus.

(2) Latvijas Republikas karavīri, kuri izvietoti ārpus Latvijas teritorijas, par noziedzīgiem nodarījumiem saucami pie atbildības saskaņā ar šo likumu, ja Latvijas Republikai saistošos starptautiskajos līgumos nav noteikts citādi.

(3) Ārzemnieki, kuriem nav pastāvīgās uzturēšanās atļaujas Latvijas Republikā un kuri izdarījuši citas valsts teritorijā smagus vai sevišķi smagus noziegumus, kas vērsti pret Latvijas Republikas vai tās iedzīvotāju interesēm, neatkarīgi no tās valsts likumiem, kuras teritorijā izdarīts noziegums, saucami pie krimināltatbildības saskaņā ar šo likumu, ja tie nav saukti pie krimināltatbildības vai nodoti tiesai saskaņā ar nozieguma izdarīšanas vietas valsts likumiem.

(4) Ārzemnieki, kuriem nav pastāvīgās uzturēšanās atļaujas Latvijas Republikā un kuri izdarījuši noziedzīgu nodarījumu citas valsts teritorijā vai ārpus jebkuras valsts teritorijas, neatkarīgi no nodarījuma izdarīšanas vietas valsts likumiem saucami pie atbildības saskaņā ar šo likumu Latvijas Republikai saistošos starptautiskajos līgumos paredzētajos gadījumos, ja par šo nodarījumu tie nav saukti pie krimināltatbildības vai nodoti tiesai citas valsts teritorijā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 17.10.2002., 16.12.2004., 21.05.2009., 21.10.2010. un 25.09.2014. likumu, kas stājas spēkā 29.10.2014.)

5.pants. Krimināllikuma spēks laikā

(1) Nodarījuma (darbības vai bezdarbības) noziedzīgumu un sodāmību nosaka likums, kas bijis spēkā šā nodarījuma izdarīšanas laikā.

(2) Likumam, kas atzīst nodarījumu par nesodāmu, mīkstina sodu vai ir citādi labvēlīgs personai, ja vien attiecīgajā likumā nav noteikts citādi, ir atpakaļejošs spēks, proti, tas attiecas uz nodarījumiem, kas izdarīti pirms attiecīgā likuma spēkā stāšanās, kā arī uz personu, kura izcieš sodu vai izcietusi sodu, bet kurai saglabājusies sodāmība.

(3) Likumam, kas atzīst nodarījumu par sodāmu, pastiprina sodu vai ir citādi nelabvēlīgs personai, atpakaļejoša spēka nav.

(4) Persona, kas izdarījusi noziegumu pret cilvēci, noziegumu pret mieru, kara noziegumu un piedalījusies genocīdā, ir sodāma neatkarīgi no šo noziegumu izdarīšanas laika.

II nodaļa
Noziedzīgs nodarījums

6.pants. Noziedzīga nodarījuma jēdziens

(1) Par noziedzīgu nodarījumu atzīstams ar nodomu (tīši) vai aiz neuzmanības izdarīts kaitīgs nodarījums (darbība vai bezdarbība), kurš paredzēts šajā likumā un par kura izdarīšanu draud krimināsods.

(2) Par noziedzīgu nav atzīstams nodarījums (darbība vai bezdarbība), kam ir šajā likumā paredzēta nodarījuma sastāva pazīmes, bet kas izdarīts apstākļos, kuri izslēdz krimināltatbildību.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

7.pants. Noziedzīgu nodarījumu klasifikācija

(1) Atbilstoši personas vai sabiedrības interešu apdraudējuma raksturam un kaitīgumam noziedzīgi nodarījumi iedalāmi kriminālpārkāpumos un noziegumos. Noziegumi iedalāmi šādi: mazāk smagi noziegumi, smagi noziegumi un sevišķi smagi noziegumi.

(2) Kriminālpārkāpums ir nodarījums, par kuru šajā likumā paredzēta brīvības atņemšana uz laiku no piecpadsmit dienām, bet ne ilgāku par trim mēnešiem (īslaicīga brīvības atņemšana), vai vieglāka soda veids.

(3) Mazāk smags noziegums ir tīšs nodarījums, par kuru šajā likumā paredzēta brīvības atņemšana uz laiku, ilgāku par trim mēnešiem, bet ne ilgāku par trim gadiem, kā arī nodarījums, kurš izdarīts aiz neuzmanības un par kuru šajā likumā paredzēta brīvības atņemšana uz laiku, ne ilgāku par astoņiem gadiem.

(4) Smags noziegums ir tīšs nodarījums, par kuru šajā likumā paredzēta brīvības atņemšana uz laiku, ilgāku par trim gadiem, bet ne ilgāku par astoņiem gadiem, kā arī nodarījums, kurš izdarīts aiz neuzmanības un par kuru šajā likumā paredzēta brīvības atņemšana uz laiku, ilgāku par astoņiem gadiem.

(5) Sevišķi smags noziegums ir tīšs nodarījums, par kuru šajā likumā paredzēta brīvības atņemšana uz laiku, ilgāku par astoņiem gadiem, vai mūža ieslodzījums.

(6) Ja par noziegumu šajā likumā paredzēta brīvības atņemšana uz laiku, ne ilgāku par pieciem gadiem, tad par attiecīgo noziegumu tajā var paredzēt arī vieglāka soda veidu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 21.05.2009., 01.12.2011. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

8.pants. Vainas formas

(1) Par vainīgu noziedzīgā nodarījumā atzīstama tikai persona, kas to izdarījusi ar nodomu (tīši) vai aiz neuzmanības.

(2) Nosakot noziedzīgo nodarījumu izdarījušās personas vainas formu, jākonstatē šīs personas psihiskā attieksme pret noziedzīgā nodarījuma objektīvajām pazīmēm.

9.pants. Noziedzīga nodarījuma izdarīšana ar nodomu (tīši)

(1) Noziedzīgs nodarījums atzīstams par izdarītu ar nodomu (tīši), ja persona to izdarījusi ar tiešu vai netiešu nodomu.

(2) Noziedzīgs nodarījums atzīstams par izdarītu ar tiešu nodomu, ja persona apzinājusies savas darbības vai bezdarbības kaitīgumu un to apzināti veikusi vai pieļāvusi vai arī apzinājusies savas darbības vai bezdarbības kaitīgumu, paredzējusi nodarījuma kaitīgās sekas un vēlējusies to iestāšanos.

(3) Noziedzīgs nodarījums atzīstams par izdarītu ar netiešu nodomu, ja persona apzinājusies savas darbības vai bezdarbības kaitīgumu, paredzējusi nodarījuma kaitīgās sekas un, kaut arī šīs sekas nav vēlējusies, tomēr apzināti pieļāvusi to iestāšanos.

(13.12.2012. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

10.pants. Noziedzīga nodarījuma izdarīšana aiz neuzmanības

(1) Noziedzīgs nodarījums atzīstams par izdarītu aiz neuzmanības, ja persona to izdarījusi aiz noziedzīgas pašpaļāvības vai noziedzīgas nevērības.

(2) Noziedzīgs nodarījums atzīstams par izdarītu aiz noziedzīgas pašpaļāvības, ja persona ir paredzējusi savas darbības vai bezdarbības kaitīgo seku iestāšanās iespēju, tomēr vieglprātīgi paļāvusies, ka tās varēs novērst.

(3) Noziedzīgs nodarījums atzīstams par izdarītu aiz noziedzīgas nevērības, ja persona nav paredzējusi savas darbības vai bezdarbības kaitīgo seku iestāšanās iespēju, kaut gan pēc nodarījuma konkrētajiem apstākļiem tai vajadzēja un tā varēja minētās kaitīgās sekas paredzēt.

(4) Šajā likumā paredzētais nodarījums nav krimināli sodāms, ja persona neparedzēja, tai nevajadzēja un tā

nevarēja paredzēt savas darbības vai bezdarbības kaitīgo seku iestāšanās iespēju.

(13.12.2012. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

11.pants. Vecums, ar kuru iestājas kriminālatbildība

Pie kriminālatbildības saucama fiziskā persona, kas līdz noziedzīga nodarījuma izdarīšanas dienai sasniegusi četrpadsmit gadu vecumu. Mazgadīgais, tas ir, persona, kas nav sasniegusi četrpadsmit gadu vecumu, pie kriminālatbildības nav saucams.

12.pants. Fiziskās personas atbildība juridiskās personas lietā

Par noziedzīgu nodarījumu, ko privāto tiesību juridiskās personas interesēs, šīs personas labā vai tās nepienācīgas pārraudzības vai kontroles rezultātā izdarījusi fiziskā persona, attiecīgā fiziskā persona saucama pie kriminālatbildības, bet juridiskajai personai var piemērot šajā likumā paredzētos piespiedu ietekmēšanas līdzekļus.

(14.03.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

13.pants. Nepieskaitāmība

(1) Pie kriminālatbildības nav saucama persona, kas nodarījuma izdarīšanas laikā atradusies nepieskaitāmības stāvoklī, tas ir, psihisko traucējumu vai garīgās atpalicības dēļ nav varējusi saprast savu darbību vai to vadīt.

(2) Personai, kas atzīta par nepieskaitāmu, tiesa var piemērot šajā likumā noteiktos medicīniska rakstura piespiedu līdzekļus.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.03.2014. likumu, kas stājas spēkā 03.04.2014.)

14.pants. Ierobežota pieskaitāmība

(1) Ja persona noziedzīga nodarījuma izdarīšanas laikā psihisko traucējumu vai garīgās atpalicības dēļ nav bijusi spējīga visā pilnībā saprast savu darbību vai to vadīt, tas ir, atradusies ierobežotas pieskaitāmības stāvoklī, tai atkarībā no nodarījuma konkrētajiem apstākļiem tiesa var mīkstināt piespriežamo sodu vai šo personu atbrīvot no soda.

(2) Personai, kura atzīta par ierobežoti pieskaitāmu, tiesa piemēro šajā likumā noteiktos medicīniska rakstura piespiedu līdzekļus.

15.pants. Pabeigts un nepabeigts noziedzīgs nodarījums

(1) Par pabeigtu atzīstams noziedzīgs nodarījums, ja tam ir visas šajā likumā paredzētās noziedzīga nodarījuma sastāva pazīmes.

(2) Sagatavošanās noziegumam un nozieguma mēģinājums ir nepabeigts noziedzīgs nodarījums.

(3) Par sagatavošanos noziegumam atzīstama līdzekļu vai rīku sameklēšana vai pielāgošana vai citāda tīša labvēlīgu apstākļu radīšana tīša nozieguma izdarīšanai, ja turklāt tas nav turpināts no vainīgā gribas neatkarīgu iemeslu dēļ. Krimināatbildība iestājas tikai par sagatavošanos smagiem vai sevišķi smagiem noziegumiem.

(4) Par nozieguma mēģinājumu atzīstama apzināta darbība (bezdarbība), kas tieši vērsta uz tīšu tā izdarīšanu, ja noziegums nav izdarīts līdz galam no vainīgā gribas neatkarīgu iemeslu dēļ.

(5) Atbildība par sagatavošanos noziegumam vai nozieguma mēģinājumu iestājas saskaņā ar to pašu šā likuma pantu, kas paredz atbildību par konkrēto nodarījumu.

(6) Par mēģinājumu izdarīt kriminālpārkāpumu persona nav saucama pie kriminālatbildības.

16.pants. Labprātīga atteikšanās

(1) Labprātīga atteikšanās no noziedzīga nodarījuma izdarīšanas ir personas uzsāktā noziedzīgā nodarījuma pilnīga

pārtraukšana pēc šīs personas gribas, tai apzinoties, ka pastāv iespēja noziedzīgo nodarījumu izdarīt līdz galam.

(2) Persona, kas labprātīgi atteikusies no noziedzīga nodarījuma izdarīšanas, nav saucama pie kriminālatbildības. Šāda persona atbild tikai tajā gadījumā, ja tās faktiski izdarītajā nodarījumā ir cita noziedzīga nodarījuma sastāva pazīmes.

17.pants. Noziedzīga nodarījuma izdarītājs

Par noziedzīga nodarījuma izdarītāju uzskatāma persona, kas noziedzīgo nodarījumu pati tieši izdarījusi vai tā izdarīšanā izmantojusi citu personu, kura saskaņā ar šā likuma nosacījumiem nav saucama pie kriminālatbildības.

18.pants. Vairāku personu piedalīšanās noziedzīgā nodarījumā

Divu vai vairāku personu kopīga apzināta piedalīšanās tīša noziedzīga nodarījuma izdarīšanā ir dalība vai līdzdalība.

19.pants. Dalība

Par dalību (līdzizdarīšanu) uzskatāma apzināta noziedzīga darbība, ar kuru tīšu noziedzīgu nodarījumu kopīgi, to apzinoties, tieši izdarījušas divas vai vairākas personas (tas ir, grupa). Katra no šīm personām ir noziedzīgā nodarījuma dalībnieks (līdzizdarītājs).

20.pants. Līdzdalība

(1) Par līdzdalību uzskatāma apzināta darbība vai bezdarbība, ar kuru persona (līdzdalībnieks) kopīgi ar citu personu (izdarītāju) piedalījusies tīša noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, bet pati nav bijusi tā tiešā izdarītāja. Noziedzīga nodarījuma līdzdalībnieki ir organizētāji, uzkūdītāji, atbalstītāji.

(2) Par organizētāju uzskatāma persona, kas noziedzīga nodarījuma izdarīšanu organizējusi vai vadījusi.

(3) Par uzkūdītāju uzskatāma persona, kas pamudinājusi citu personu izdarīt noziedzīgu nodarījumu.

(4) Par atbalstītāju uzskatāma persona, kas apzināti veicinājusi noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, dodot padomus, norādījumus, līdzekļus vai novēršot šķēršļus tā izdarīšanai, kā arī persona, kas iepriekš apsolījusi noslēpt noziedzīga nodarījuma izdarītāju vai līdzdalībnieku, noziedzīga nodarījuma izdarīšanas rīkus un līdzekļus, noziedzīga nodarījuma pēdas vai noziedzīgā kārtā iegūtos priekšmetus vai arī iepriekš apsolījusi iegādāties vai realizēt šādus priekšmetus.

(5) Līdzdalībnieks noziedzīgos nodarījumos saucams pie atbildības saskaņā ar to pašu šā likuma pantu, kas paredz izdarītāja atbildību.

(6) Individuālās noziedzīga nodarījuma sastāva pazīmes, kas attiecas uz noziedzīga nodarījuma izdarītāju vai līdzdalībnieku, neietekmē citu dalībnieku vai līdzdalībnieku atbildību.

(7) Ja līdzdalībnieks nav apzinājies kādu no izdarītāja un citu līdzdalībnieku izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, viņš par tiem nav saucams pie kriminālatbildības.

(8) Ja izdarītājs noziegumu nav izdarījis līdz galam no viņa gribas neatkarīgu iemeslu dēļ, līdzdalībnieki ir atbildīgi par līdzdalību attiecīgā nozieguma mēģinājumā. Ja izdarītājs nav uzsācis nozieguma izdarīšanu, līdzdalībnieki ir atbildīgi par sagatavošanos attiecīgajam noziegumam.

(9) Organizētāja un uzkūdītāja labprātīga atteikšanās no noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas līdz galam uzskatāma par tādu tikai tajos gadījumos, kad viņi savlaicīgi darījuši visu iespējamo, lai novērstu ar viņu līdzdalību iecerētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu, un šis nodarījums nav izdarīts. Atbalstītājs nav saucams pie kriminālatbildības, ja viņš līdz noziedzīgā nodarījuma uzsākšanai labprātīgi atteicies sniegt apsolīto palīdzību.

21.pants. Organizēta grupa

(1) Organizēta grupa ir vairāk nekā divu personu izveidota apvienība, kura radīta nolūkā kopīgi izdarīt vienu vai vairākus noziegumus un kuras dalībnieki saskaņā ar iepriekšēju vienošanos sadalījuši pienākumus.

(2) Atbildība par nozieguma izdarīšanu organizētā grupā personai iestājas šajā likumā paredzētajos gadījumos par grupas izveidošanu un vadīšanu, piedalīšanos smaga vai sevišķi smaga nozieguma sagatavošanā vai nozieguma izdarīšanā neatkarīgi no personas lomas kopīgi izdarītajā nodarījumā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 25.04.2002. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

22.pants. Iepriekš neapsolīta slēpšana un neziņošana

(1) Nozieguma izdarītāja vai līdzdalībnieka, kā arī nozieguma izdarīšanas rīku un līdzekļu vai nozieguma pēdu iepriekš neapsolīta slēpšana un neziņošana par noziegumu nav līdzdalība, un krimināltatbildība par to iestājas tikai šajā likumā paredzētajos gadījumos.

(2) Par iepriekš neapsolītu slēpšanu un neziņošanu neatbild noziegumu izdarījušās personas saderinātais, laulātais, vecāki, bērni, brāļi un māsas, vecvecāki un mazbērni, kā arī tā persona, ar kuru noziegumu izdarījusī fiziskā persona dzīvo kopā un ar kuru tai ir kopīga (nedalīta) saimniecība.

(3) Likumā noteiktajos gadījumos par neziņošanu neatbild arī citas personas.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 25.09.2014. un 06.06.2019. likumu, kas stājas spēkā 03.07.2019.)

23.pants. Atsevišķs (vienots) noziedzīgs nodarījums

(1) Atsevišķs (vienots) noziedzīgs nodarījums ir viens nodarījums (darbība vai bezdarbība), kam ir viena noziedzīga nodarījuma sastāva pazīmes, vai arī divi vai vairāki savstarpēji saistīti noziedzīgi nodarījumi, kurus aptver vainīgās personas vienots nodoms un kuri atbilst tikai viena noziedzīgā nodarījuma sastāva pazīmēm.

(2) Atsevišķu (vienotu) noziedzīgu nodarījumu veido arī turpināti un ilgstoši noziedzīgi nodarījumi.

(3) Atsevišķu turpinātu noziedzīgu nodarījumu veido vairākas savstarpēji saistītas tādas pašas noziedzīgas darbības, kas vērstas uz kopēju mērķi, ja tās aptver vainīgās personas vienots nodoms, tāpēc savā kopumā tās veido vienu noziedzīgu nodarījumu.

(4) Atsevišķs ilgstošs noziedzīgs nodarījums ir nepārtraukta viena noziedzīga nodarījuma sastāva realizēšana (darbība vai bezdarbība), kas saistīta ar tai sekojošu ilgstošu to pienākumu neizpildīšanu, kurus likums ar kriminālvajāšanas piedraudējumu uzlicis vainīgajai personai.

(5) *(Izslēgta ar 13.12.2012. likumu)*

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

24.pants. Noziedzīgu nodarījumu daudzējādība

(1) Noziedzīgu nodarījumu daudzējādība ir tad, kad viena persona izdara (vai pieļauj) divus vai vairākus patstāvīgus nodarījumus (darbība vai bezdarbība), kas atbilst vairāku noziedzīgu nodarījumu sastāvu pazīmēm, vai tad, kad persona izdara (vai pieļauj) vienu nodarījumu (darbība vai bezdarbība), kas atbilst vismaz divu dažādu noziedzīgu nodarījumu sastāvu pazīmēm.

(2) Noziedzīgu nodarījumu daudzējādību veido noziedzīgu nodarījumu kopība un recidīvs.

(3) Noziedzīgu nodarījumu daudzējādību veido arī tādi noziedzīgi nodarījumi, par kuriem Latvijā tiek izpildīts ārvalstī piespriests sods.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.06.2002. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

25.pants. Noziedzīgu nodarījumu atkārtotība

(Izslēgts ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

26.pants. Noziedzīgu nodarījumu kopība

(1) Noziedzīgu nodarījumu kopību veido vienas personas izdarīts viens nodarījums vai vairāki nodarījumi, kas atbilst divu vai vairāku noziedzīgu nodarījumu sastāvu pazīmēm, ja šī persona nav notiesāta ne par vienu no šiem noziedzīgajiem nodarījumiem un nav arī iestājies kriminālatbildības noilgums.

(2) Personas izdarīts nodarījums, kas atbilst vairāku dažādu savstarpēji saistītu noziedzīgu nodarījumu sastāvu pazīmēm, veido noziedzīgu nodarījumu ideālo kopību.

(3) Personas izdarīti divi vai vairāki savstarpēji nesaistīti nodarījumi, kas atbilst vairāku noziedzīgu nodarījumu sastāvu pazīmēm, veido noziedzīgu nodarījumu reālo kopību.

(4) Noziedzīgu nodarījumu kopību neveido nodarījums, par kura izdarīšanu persona atbrīvota no kriminālatbildības.

(5) Ja viens noziedzīgs nodarījums atbilst šā likuma sevišķajā daļā paredzētajai vispārējai un speciālai normai, tad noziedzīgu nodarījumu kopība neveidojas un kriminālatbildība iestājas tikai saskaņā ar speciālo normu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

27.pants. Noziedzīgu nodarījumu recidīvs

Noziedzīga nodarījuma recidīvu veido personas izdarīts jauns tīšs noziedzīgs nodarījums pēc šīs personas notiesāšanas par agrāk izdarītu tīšu noziedzīgu nodarījumu, ja sodāmība par to jaunā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīdī nav noņemta vai nav dzēsta likumā noteiktajā kārtībā.

(12.11.2015. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 02.12.2015.)

III nodaļa
Apstākļi, kas izslēdz kriminālatbildību

28.pants. Kriminālatbildību izslēdzošo apstākļu veidi

Apstākļi, kas izslēdz kriminālatbildību, kaut arī šajos apstākļos izdarītās darbības atbilst šajā likumā paredzētā noziedzīgā nodarījuma sastāva pazīmēm, ir nepieciešamā aizstāvēšanās, aizturēšana, nodarot personai kaitējumu, galējā nepieciešamība, attaisnojams profesionālais risks un noziedzīgas pavēles vai noziedzīga rīkojuma izpildīšana.

29.pants. Nepieciešamā aizstāvēšanās

(1) Nepieciešamā aizstāvēšanās ir darbība, kas izdarīta, aizsargājot valsts vai sabiedrības intereses, savas vai citas personas tiesības, kā arī personu pret uzbrukumu vai uzbrukuma draudiem tādā veidā, ka uzbrucējam tiek radīts kaitējums. Kriminālatbildība par šo darbību iestājas, ja pārkāptas nepieciešamās aizstāvēšanās robežas.

(2) Par nepieciešamās aizstāvēšanās robežu pārkāpšanu atzīstama acīmredzama aizsardzības nesamērība ar uzbrukuma raksturu un bīstamību, kā rezultātā uzbrucējam tiek radīts kaitējums, kas nav bijis nepieciešams, lai novērstu vai atvairītu uzbrukumu.

(3) Kaitējuma radīšana uzbrucējam aiz neuzmanības, atvairot uzbrukumu, nav krimināli sodāma.

(4) Personai ir tiesības uz nepieciešamo aizstāvēšanos neatkarīgi no iespējām izvairīties no uzbrukuma vai griezties pēc palīdzības pie citām personām.

30.pants. Šķietamā aizstāvēšanās

(1) Šķietamā aizstāvēšanās ir tad, kad nenotiek šā likuma 29.pantā minētais reālais uzbrukums, bet persona kļūdas pēc domā, ka šāds uzbrukums notiek.

(2) Gadījumos, kad notikuma apstākļi devuši pamatu pieņemt, ka notiek reāls uzbrukums, bet persona, kura pielietojusi aizsardzības līdzekļus, nav apzinājusies, ka šāds pieņēmums ir kļūdains, turklāt tā nevarēja un tai arī nevajadzēja to apzināties, šīs personas darbības vērtējamas kā nepieciešamā aizstāvēšanās.

(3) Persona, kura pārkāpusi aizstāvēšanās robežas, kas būtu pieļaujamas atbilstoša reāla uzbrukuma apstākļos,

atbild kā par nepieciešamās aizstāvēšanās robežu pārkāpšanu.

(4) Persona, kura kaitējumu, kas atbilst noziedzīga nodarījuma pazīmēm, šķietamajam uzbrucējam rada, neapzinādamās uzbrukuma šķietamību, lai gan konkrētajos apstākļos tai vajadzēja un tā varēja to apzināties, atbild par attiecīgo nodarījumu kā tādu, kas izdarīts aiz neuzmanības.

31.pants. Aizturēšana, radot personai kaitējumu

(1) Aizturēšana, radot personai kaitējumu, ir darbība, kas vērsta pret tādu personu, kura izdara vai izdarījusi noziedzīgu nodarījumu. Krimināatbildība par šo darbību neiestājas, ja nav pieļauta personai radītā kaitējuma acīmredzama neatbilstība nodarījuma, nepakļaušanās vai pretošanās raksturam.

(2) Persona, kura, izdarot aizturēšanu, ir pārkāpusi aizturēšanas nosacījumus, atbild par šo nosacījumu pārkāpšanu.

(3) Ja darbības, ar kurām aizturamai personai rada kaitējumu, nav bijušas nepieciešamas tās aizturēšanai, atbildība par radīto kaitējumu iestājas uz vispārējiem pamatiem.

(4) Nav krimināli sodāma kaitējuma radīšana aizturamai personai aiz neuzmanības.

32.pants. Galējā nepieciešamība

Galējā nepieciešamība ir darbība, ko persona izdara, lai novērstu kaitējumu, kas apdraud valsts vai sabiedrības intereses, šīs personas vai citas personas tiesības, kā arī šo vai citu personu, ja attiecīgo kaitējumu konkrētos apstākļos nav bijis iespējams novērst ar citiem līdzekļiem un ja radītais kaitējums ir mazāks nekā novērstais. Galējā nepieciešamība izslēdz krimināatbildību.

33.pants. Attaisnojams profesionālais risks

(1) Krimināatbildība neiestājas par kaitējumu, kas nodarīts ar profesionālu darbību, kurai ir noziedzīga nodarījuma sastāva pazīmes, ja šī darbība izdarīta, lai sasniegtu sociāli derīgu mērķi, kuru nebija iespējams sasniegt citādā veidā. Ar šo darbību saistītais profesionālais risks uzskatāms par attaisnojamu, ja persona, kas pieļāvusi risku, ir darījusi visu, lai novērstu kaitējumu tiesiski aizsargātām interesēm.

(2) Risks nav atzīstams par attaisnotu, ja tas ir apzināti saistīts ar vairāku personu dzīvības apdraudējumu vai ar draudiem izraisīt ekoloģisku katastrofu vai sabiedrisku postu.

34.pants. Noziedzīgas pavēles un noziedzīga rīkojuma izpildīšana

(1) Noziedzīgas pavēles vai noziedzīga rīkojuma izpildīšana personai, kas to izpildījusi, ir attaisnojama tikai tādos gadījumos, ja šī persona nav apzinājusies pavēles vai rīkojuma noziedzīgo raksturu un tas nav bijis acīmredzams. Krimināatbildība šādos gadījumos tomēr iestājas tad, kad izdarīti noziegumi pret cilvēci un mieru, kara noziegumi un genocīds.

(2) Persona, kas nav izpildījusi noziedzīgu pavēli vai rīkojumu, nav saucama pie krimināatbildības.

IV nodaļa
Sods

35.pants. Sods un tā mērķis

(1) Krimināllikumā paredzētais sods ir piespiedu līdzeklis, ko personai, kura ir vainīga noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, šā likuma ietvaros valsts vārdā piespriež tiesa vai likumā paredzētajos gadījumos nosaka prokurors, sastādot priekšrakstu par sodu.

(2) Soda mērķis ir:

1) aizsargāt sabiedrības drošību;

2) atjaunot taisnīgumu;

3) sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu;

4) resocializēt sodīto personu;

5) panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 28.09.2005. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

36.pants. Sodu veidi

(1) Personai, kura izdarījusi noziedzīgu nodarījumu, var piespriest vienu no šādiem pamatsodiem:

1) *(izslēgts ar 01.12.2011. likumu)*;

2) brīvības atņemšana;

3) *(izslēgts ar 13.12.2012. likumu)*;

4) *(izslēgts ar 13.12.2012. likumu)*;

5) piespiedu darbs;

6) naudas sods.

(2) Bez pamatsoda notiesātajam var piespriest šādus papildsodus:

1) mantas konfiskācija;

2) izraidīšana no Latvijas Republikas;

2^1) piespiedu darbs;

3) naudas sods;

4) tiesību ierobežošana;

5) *(izslēgts ar 08.07.2011. likumu)*;

5^1) probācijas uzraudzība;

6) *(izslēgts ar 13.12.2012. likumu)*.

(3) Personai, kura izdarījusi kriminālpārkāpumu, mazāk smagu noziegumu vai smagu noziegumu, par kuru paredzēts brīvības atņemšanas sods līdz pieciem gadiem, prokurors, sastādot priekšrakstu par sodu, var noteikt naudas sodu vai piespiedu darbu, kā arī papildsodus — tiesību ierobežošanu vai probācijas uzraudzību.

(4) Sodu izciešanas kārtību nosaka saskaņā ar likumu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004., 28.09.2005., 08.12.2005., 21.05.2009., 08.07.2011., 01.12.2011., 13.12.2012. un 10.03.2016. likumu, kas stājas spēkā 07.04.2016.)

37.pants. Nāves sods

(Izslēgts ar 01.12.2011. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2012.)

38.pants. Brīvības atņemšana

(1) Brīvības atņemšana ir personas piespiedu turēšana ieslodzījumā.

(2) Brīvības atņemšanu nosaka uz laiku no piecpadsmit dienām līdz divdesmit gadiem.

(2^1) Šajā likumā īpaši paredzētajos gadījumos par kriminālpārkāpumiem un noziegumiem, par kuriem šajā likumā paredzēta brīvības atņemšana uz laiku, ne ilgāku par pieciem gadiem, var noteikt īslaicīgu brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim mēnešiem.

(3) Šajā likumā īpaši paredzētajos gadījumos brīvības atņemšanu var noteikt uz visu mūžu (mūža ieslodzījums).

(4) Brīvības atņemšanas laiks nosakāms gados, mēnešos un dienās.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.06.2009., 13.12.2012., 25.09.2014. un 12.11.2015. likumu, kas stājas spēkā 02.12.2015.)

39.pants. Arests

(Izslēgts ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

40.pants. Piespiedu darbs

(1) Piespiedu darbs kā pamatsods vai papildsods ir piespiedu iesaistīšana sabiedrībai nepieciešamajos darbos, ko notiesātais vai persona, kurai piespiedu darbs noteikts ar prokurora priekšrakstu par sodu, izcieš, veicot dzīvesvietas apvidū piespiedu darba izpildes institūcijas noteiktos darbus no pamatdarba vai mācībām brīvajā laikā un bez atlīdzības. Piespiedu darbu kā pamatsodu nosaka uz laiku no četrdesmit līdz divsimt astoņdesmit stundām. Prokurors, priekšrakstā par sodu nosakot piespiedu darbu, var piemērot ne vairāk kā pusi no šajā pantā paredzētā maksimālā piespiedu darba ilguma. Piespiedu darbu kā papildsodu uz laiku no četrdesmit līdz simt stundām var noteikt personām, kuras notiesātas nosacīti.

(2) Piespiedu darbs nav piemērojams darbnespējīgām personām.

(3) Ja persona, kas notiesāta ar piespiedu darbu, vai persona, kurai piespiedu darbs noteikts ar prokurora priekšrakstu par sodu, ļaunprātīgi izvairās no soda izciešanas, tiesa neizciesto sodu aizstāj ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, četras darba stundas rēķinot kā vienu īslaicīgas brīvības atņemšanas dienu.

(4) Pēc soda izpildes iestādes priekšlikuma tiesa personu, kura notiesāta ar piespiedu darbu vai kurai piespiedu darbs noteikts ar prokurora priekšrakstu par sodu, var atbrīvot no soda izciešanas, ja piespiedu darbs ir noteikts uz laiku, kas nav mazāks par astoņdesmit stundām, un ja persona priekšzīmīgi izpilda piespiedu darbu un citus tai uzliktos pienākumus, un ja faktiski ir izciesta ne mazāk kā puse no noteiktā soda.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 25.04.2002., 17.10.2002., 28.04.2005., 28.09.2005., 16.06.2009. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

41.pants. Naudas sods

(1) Naudas sods ir naudas summa, ko tiesa vai prokurors uzliek samaksāt valsts labā 30 dienu laikā šajā pantā noteiktajos apmēros kā pamatsodu, bet tiesa — arī kā papildsodu.

(2) Naudas sods kā pamatsods atbilstoši noziedzīga nodarījuma kaitīgumam un vainīgā mantiskajam stāvoklim nosakāms:

1) par kriminālpārkāpumu — vienas līdz simt Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu apmērā;

2) par mazāk smagu noziegumu — trīs līdz tūkstoš Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu apmērā;

3) par smagu noziegumu, par kuru šajā likumā paredzēta brīvības atņemšana uz laiku, ne ilgāku par pieciem gadiem, — desmit līdz divu tūkstošu Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu apmērā.

(2^1) Naudas sods nosakāms tādā Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu apmērā, kāds tas ir sprieduma taisīšanas dienā, norādot spriedumā šā naudas soda summu Latvijas Republikas naudas vienībās. Prokurors var

piemērot ne vairāk kā pusi no šā panta otrajā daļā paredzētā maksimālā naudas soda apmēra, ievērojot Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgas apmēru dienā, kad sastādīts priekšraksts par sodu, un norādot savā priekšrakstā par sodu šā naudas soda summu Latvijas Republikas naudas vienībās.

(2^2) Atbilstoši noziedzīga nodarījuma kaitīgumam un vainīgā mantiskajam stāvoklim tiesa naudas sodu kā pamatsodu var noteikt arī par tāda smaga nozieguma izdarīšanu, par kuru šajā likumā paredzēta brīvības atņemšana uz laiku, ilgāku par pieciem gadiem, un par sevišķi smaga nozieguma izdarīšanu, ja noziegums nav izraisījis cilvēka nāvi, nav radījis smagus miesas bojājumus vismaz vienai personai vai mazāk smagus miesas bojājumus vairākām personām, nav saistīts ar vardarbību vai vardarbības piedraudējumu, nav saistīts ar narkotisko un psihotropo vielu nelegālo apriti un nav izdarīts organizētā grupā, no trīssimt līdz desmit tūkstošu Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu apmērā.

(3) Naudas sods kā papildsods atbilstoši noziedzīga nodarījuma kaitīgumam un vainīgā mantiskajam stāvoklim nosakāms:

1) par kriminālpārkāpumu — vienas līdz simt Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu apmērā;

2) par mazāk smagu noziegumu — trīs līdz tūkstoš Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu apmērā;

3) par smagu noziegumu, par kuru šajā likumā paredzēta brīvības atņemšana uz laiku, ne ilgāku par pieciem gadiem, — piecu līdz divu tūkstošu Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu apmērā;

4) par smagu noziegumu, par kuru šajā likumā paredzēta brīvības atņemšana uz laiku, ilgāku par pieciem gadiem, un par sevišķi smagu noziegumu — desmit līdz piecu tūkstošu Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu apmērā.

(4) Vainīgā mantisko stāvokli nosaka, novērtējot viņa iespējas nekavējoties samaksāt naudas sodu vai gūt paredzamus ienākumus, kas viņam ļautu likumā noteiktajā laikā samaksāt uzlikto naudas sodu.

(5) Naudas soda samaksu attiecīgi tiesa vai prokurors var sadalīt termiņos vai atlikt uz laiku, kas nav ilgāks par vienu gadu no dienas, kad spriedums vai priekšraksts par sodu stājies likumīgā spēkā. Ja naudas sods pārsniedz trīssimt minimālo mēnešalgu apmēru, tā samaksu attiecīgi tiesa vai prokurors var sadalīt termiņos vai atlikt uz laiku, kas nav ilgāks par trim gadiem no dienas, kad spriedums vai priekšraksts par sodu stājies likumīgā spēkā.

(6) Noteiktajā laikā nesamaksāto naudas sodu, ja tas nepārsniedz trīsdesmit minimālo mēnešalgu apmēru, aizstāj ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vienu minimālo mēnešalgu rēķinot kā četras īslaicīgas brīvības atņemšanas dienas, taču ne vairāk par trim mēnešiem; nesamaksāto naudas sodu, ja tas nepārsniedz divsimt minimālo mēnešalgu apmēru, aizstāj ar brīvības atņemšanu, vienu minimālo mēnešalgu rēķinot kā četras brīvības atņemšanas dienas, taču ne vairāk par vienu gadu; nesamaksāto naudas sodu, ja tas pārsniedz divsimt minimālo mēnešalgu apmēru, aizstāj ar brīvības atņemšanu, vienu minimālo mēnešalgu rēķinot kā piecas brīvības atņemšanas dienas, taču ne vairāk par pieciem gadiem.

(7) Ja naudas sodu vai tā daļu samaksā laikā, kad notiesātais naudas soda vietā izcieš brīvības atņemšanas sodu, viņš atbrīvojams vai brīvības atņemšanas ilgums saīsināms atbilstoši samaksātajai naudas soda daļai. Norādītajā veidā saīsinot soda laiku, brīvības atņemšanas laiks ieskaitāms atbilstoši tiesas noteiktajam samēram.

(16.06.2009. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012., 12.11.2015., 29.10.2015., 10.03.2016., 08.06.2017., 06.06.2019. un 11.06.2020. likumu, kas stājas spēkā 06.07.2020.)

42.pants. Mantas konfiskācija

(1) Mantas konfiskācija ir notiesātā īpašumā esošās mantas piespiedu bezatlīdzības atsavināšana valsts īpašumā. Mantas konfiskāciju var noteikt kā papildsodu. Var konfiscēt arī notiesātā īpašumā esošu mantu, ko tas nodevis citai fiziskajai vai juridiskajai personai.

(2) Mantas konfiskāciju var noteikt tikai šā likuma sevišķajā daļā paredzētajos gadījumos.

(3) Tiesa, nosakot mantas konfiskāciju, konkrēti norāda, kāda manta konfiscējama.

(4) Likums nosaka to notiesātajam vai viņa apgādībā esošajām personām nepieciešamo mantu, kas nav konfiscējama.

(12.02.2004. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.10.2005., 21.05.2009., 13.12.2012. un 22.06.2017. likumu, kas stājas spēkā 01.08.2017.)

43.pants. Izraidīšana no Latvijas Republikas

(1) Citas valsts pilsoni vai personu, kurai ir pastāvīgās uzturēšanās atļauja citā valstī, var izraidīt no Latvijas Republikas, ja tiesa atzīst, ka, ievērojot lietas apstākļus un vainīgā personību, nav pieļaujama viņa atrašanās Latvijas Republikā.

(1^1) Izraidīšana no Latvijas Republikas nav piemērojama Eiropas Savienības dalībvalsts, Eiropas Ekonomikas zonas valsts vai Šveices Konfederācijas pilsonim, kā arī viņa laulātajam, bērniem līdz divdesmit viena gada vecumam, vecākiem vai personai, ar kuru viņš dzīvo kopā un ar kuru viņam ir kopīga (nedalīta) saimniecība vai kura ir viņa apgādībā, izņemot gadījumus, kad tiesa atzīst, ka, ievērojot lietas apstākļus, noziedzīgā nodarījuma raksturu un vainīgā personību, tā atrašanās Latvijas Republikā rada nopietnus draudus sabiedriskajai kārtībai vai valsts drošībai. Ja šāda persona Latvijas Republikā ir uzturējusies iepriekšējos desmit gadus vai ir nepilngadīga, tad attiecībā uz to izraidīšana piemērojama tikai tad, ja tiesa atzīst, ka, ievērojot lietas apstākļus, noziedzīgā nodarījuma raksturu un vainīgā personību, tā atrašanās Latvijas Republikā rada nopietnus draudus valsts drošībai. Izraidīšana no Latvijas Republikas nepilngadīgajam piemērojama arī tad, ja tā atbilst nepilngadīgā interesēm saskaņā ar Latvijas Republikai saistošiem starptautiskajiem līgumiem.

(2) Šo sodu var piespriest kā papildsodu kopā ar brīvības atņemšanu vai naudas sodu, nosakot ieceļošanas aizliegumu uz laiku no trim līdz desmit gadiem un izpildot to pēc pamatsoda izciešanas vai pēc atbrīvošanas no soda izciešanas pirms termiņa likumā noteiktajā kārtībā, vai pēc sprieduma spēkā stāšanās nosacītas notiesāšanas gadījumā. Papildsoda izciešanas laiku skaita no dienas, kad persona izraidīta no Latvijas Republikas.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2007., 13.12.2012. un 16.10.2014. likumu, kas stājas spēkā 01.02.2015.)

44.pants. Tiesību ierobežošana

(1) Tiesību ierobežošana ir noteiktu tiesību atņemšana vai tāda aizlieguma noteikšana, kas personai neļauj izmantot noteiktas tiesības, ieņemt noteiktu amatu, veikt noteiktu profesionālu vai cita veida darbību, apmeklēt noteiktas vietas vai pasākumus.

(2) Tiesību ierobežošana ir papildsods, ko piespriež tiesa vai, sastādot priekšrakstu par sodu, nosaka prokurors uz laiku no viena gada līdz pieciem gadiem, atņemot šā likuma sevišķās daļas attiecīgajā pantā minētās tiesības vai nosakot aizliegumu. levērojot noziedzīgā nodarījuma veidu un raksturu, šā likuma sevišķajā daļā īpaši paredzētajos gadījumos personai var ierobežot tiesības arī uz ilgāku laiku, bet ne ilgāku par desmit gadiem.

(3) Atbilstoši noziedzīga nodarījuma raksturam tiesību ierobežošanu tiesa var noteikt arī gadījumos, kad šis sods nav paredzēts šā likuma sevišķās daļas attiecīgā panta sankcijā, vai papildus šā likuma sevišķās daļas attiecīgā panta sankcijā paredzētajam tiesību ierobežojumam noteikt arī citu tiesību ierobežojumu.

(4) Ja persona notiesāta ar brīvības atņemšanu un ar tiesību ierobežošanu, tad šajā pantā minētais aizliegums attiecas tiklab uz laiku, kad persona izcieš brīvības atņemšanu, kā arī uz spriedumā noteikto papildsoda izciešanas laiku, skaitot no dienas, kad tā beidz izciest pamatsodu. Nosakot šo papildsodu kopā ar nosacītu brīvības atņemšanu, papildsoda izciešanas laiku skaita no dienas, kad personai sākas noteiktais pārbaudes laiks. Nosakot šo papildsodu kopā ar citiem pamatsoda veidiem, papildsoda izciešanas laiku skaita no dienas, kad stājies spēkā notiesājošs spriedums vai prokurora priekšraksts par sodu.

(13.12.2012. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.11.2015. un 10.03.2016. likumu, kas stājas spēkā 07.04.2016.)

44.[1] pants. Aizliegums kandidēt Saeimas, Eiropas Parlamenta, republikas pilsētas domes un novada domes vēlēšanās

(Izslēgts ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

45.pants. Policijas kontrole

(Izslēgts ar 08.07.2011. likumu, kas stājas spēkā 01.10.2011. Grozījums par panta izslēgšanu stājas spēkā 01.01.2015. Sk. Pārejas noteikumu 10.punktu)

45.[1] pants. Probācijas uzraudzība

(1) Probācijas uzraudzība ir papildsods, ko piespriež tiesa vai priekšrakstā par sodu nosaka prokurors kā piespiedu līdzekli, lai nodrošinātu notiesātās personas vai personas, kurai papildsods noteikts ar prokurora priekšrakstu par sodu, uzvedības uzraudzību, sekmētu šīs personas resocializāciju un jaunu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas novēršanu.

(2) Probācijas uzraudzību var piemērot tikai šā likuma sevišķajā daļā minētajos gadījumos uz laiku no viena gada līdz trim gadiem. Prokurors, priekšrakstā par sodu nosakot probācijas uzraudzību, var piemērot ne vairāk kā pusi no šā likuma sevišķās daļas attiecīgajā pantā paredzētā maksimālā probācijas uzraudzības ilguma. Šā likuma sevišķajā daļā īpaši paredzētajos gadījumos personai var piemērot probācijas uzraudzību arī uz ilgāku laiku, bet ne ilgāku par pieciem gadiem.

(3) Probācijas uzraudzības laikā notiesātais vai persona, kurai papildsods noteikts ar prokurora priekšrakstu par sodu, pilda Valsts probācijas dienesta noteiktos pienākumus.

(4) Ja probācijas uzraudzība piemērota kopā ar brīvības atņemšanu, tās izpildi uzsāk pēc pamatsoda izciešanas, bet, ja piemērots naudas sods vai piespiedu darbs, — ar brīdi, kad stājies spēkā notiesājošs spriedums vai prokurora priekšraksts par sodu. Gadījumos, kad persona ir nosacīti pirms termiņa atbrīvota no brīvības atņemšanas soda izpildes, papildsoda — probācijas uzraudzības — izpildi uzsāk ar brīdi, kad beigusies personas uzraudzība pēc nosacītas pirmstermiņa atbrīvošanas.

(5) Tiesa pēc Valsts probācijas dienesta iesnieguma saņemšanas var samazināt probācijas uzraudzības termiņu vai probācijas uzraudzību atcelt.

(6) Ja notiesātais vai persona, kurai papildsods noteikts ar prokurora priekšrakstu par sodu, papildsoda izciešanas laikā izdara jaunu noziedzīgu nodarījumu, tiesa neizciesto papildsoda laiku aizstāj ar brīvības atņemšanu un nosaka galīgo sodu saskaņā ar šā likuma 51. un 52.panta noteikumiem.

(7) Ja persona, kurai ar tiesas spriedumu vai prokurora priekšrakstu par sodu noteikta probācijas uzraudzība, bez attaisnojoša iemesla pārkāpj tās noteikumus, tiesa pēc Valsts probācijas dienesta iesnieguma saņemšanas var aizstāt neizciesto papildsoda laiku, divas probācijas uzraudzības dienas rēķinot kā vienu brīvības atņemšanas dienu.
(08.07.2011. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. un 12.11.2015. likumu, kas stājas spēkā 02.12.2015.)

V nodaļa
Soda noteikšana

46.pants. Soda noteikšanas vispārīgie principi

(1) Sodu nosaka tādā apmērā, kādu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu paredz šā likuma sevišķās daļas attiecīgā panta sankcija, ievērojot šā likuma vispārīgās daļas noteikumus.

(2) Nosakot soda veidu, ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, kā arī vainīgā personību.

(3) Nosakot soda mēru, ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

(4) Brīvības atņemšanas sodu par krimināl pārkāpumu un mazāk smagu noziegumu piemēro, ja soda mērķis nav sasniedzams, nosakot kādu no attiecīgā panta sankcijā paredzētajiem vieglāka soda veidiem.
(13.12.2012. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

47.pants. Atbildību mīkstinošie apstākļi

(1) Par atbildību mīkstinošiem atzīstami šādi apstākļi:

1) noziedzīgā nodarījuma izdarītājs pieteicies par vainīgu, vaļsirdīgi atzinies un nožēlojis izdarīto;

2) vainīgais aktīvi veicinājis noziedzīgā nodarījuma atklāšanu un izmeklēšanu;

3) vainīgais labprātīgi atlīdzinājis cietušajam ar noziedzīgo nodarījumu radīto kaitējumu vai novērsis radīto

kaitējumu;

4) vainīgais sekmējis citas personas nozieguma atklāšanu;

5) noziedzīgais nodarījums izdarīts cietušā prettiesiskas vai amorālas uzvedības ietekmē;

6) noziedzīgais nodarījums izdarīts, pārkāpjot nepieciešamās aizstāvēšanās, galējās nepieciešamības, noziedzīgo nodarījumu izdarījušās personas aizturēšanas, attaisnojama profesionālā riska, pavēles un rīkojuma izpildīšanas tiesiskuma nosacījumus;

7) noziedzīgo nodarījumu izdarījusi persona ierobežotas pieskaitāmības stāvoklī.

(2) Nosakot sodu, par atbildību mīkstinošu apstākli var atzīt arī citu ar izdarīto noziedzīgo nodarījumu saistītu apstākli, kurš šajā likumā nav paredzēts.

(3) Par atbildību mīkstinošu apstākli nav atzīstams tāds apstāklis, kurš šajā likumā paredzēts kā noziedzīga nodarījuma sastāva pazīme.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

48.pants. Atbildību pastiprinošie apstākļi

(1) Par atbildību pastiprinošiem var atzīt šādus apstākļus:

1) noziedzīgais nodarījums veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu;

2) noziedzīgais nodarījums izdarīts personu grupā;

3) noziedzīgais nodarījums izdarīts, ļaunprātīgi izmantojot dienesta stāvokli vai citas personas uzticību;

4) noziedzīgais nodarījums izraisījis smagas sekas;

5) noziedzīgais nodarījums izdarīts pret sievieti, apzinoties, ka viņa ir grūtniecības stāvoklī;

6) noziedzīgais nodarījums izdarīts pret personu, kas nav sasniegusi astoņpadsmit gadu vecumu, vai pret personu, izmantojot tās bezpalīdzības stāvokli vai vecuma nevarību;

7) noziedzīgais nodarījums izdarīts pret personu, izmantojot tās dienesta, materiālo vai citādu atkarību no vainīgā;

8) noziedzīgais nodarījums izdarīts ar sevišķu cietsirdību vai ņirgājoties par cietušo;

9) noziedzīgais nodarījums izdarīts, izmantojot sabiedriskā posta apstākļus vai ārkārtējās situācijas vai izņēmuma stāvokļa laikā;

10) noziedzīgais nodarījums izdarīts, lietojot ieročus vai sprāgstošas vielas vai citā vispārbīstamā veidā;

11) noziedzīgais nodarījums izdarīts mantkārīgu tieksmju dēļ;

12) noziedzīgais nodarījums izdarīts alkohola, narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošu vielu ietekmē;

13) noziedzīgo nodarījumu izdarījusī persona nolūkā panākt soda samazināšanu ir sniegusi apzināti nepatiesas ziņas par citas personas izdarītu noziedzīgo nodarījumu;

14) noziedzīgs nodarījums izdarīts rasistisku, nacionālu, etnisku vai reliģisku motīvu dēļ;

15) noziedzīgs nodarījums, kas saistīts ar vardarbību vai vardarbības piedraudējumu, vai noziedzīgs nodarījums pret tikumību un dzimumneaizskaramību izdarīts pret personu, ar kuru noziedzīgā nodarījuma izdarītājs ir pirmajā vai otrajā radniecības pakāpē, vai pret laulāto vai bijušo laulāto, vai pret personu, ar kuru noziedzīgā nodarījuma izdarītājs ir vai ir bijis pastāvīgās intīmās attiecībās, vai pret personu, ar kuru noziedzīgā nodarījuma

izdarītājam ir kopīga (nedalīta) saimniecība;

16) noziedzīgs nodarījums, kas saistīts ar vardarbību vai vardarbības piedraudējumu, vai tīšs noziedzīgs nodarījums pret personas veselību vai tikumību un dzimumneaizskaramību izdarīts nepilngadīgā klātbūtnē;

17) noziedzīgu nodarījumu izdarījusī persona sniegusi apzināti nepatiesu liecību.

(2) Ievērojot noziedzīgā nodarījuma raksturu, var neatzīt par atbildību pastiprinošu jebkuru no šā panta pirmajā daļā minētajiem apstākļiem.

(3) Nosakot sodu, nevar atzīt par atbildību pastiprinošiem tādus apstākļus, kuri nav norādīti šajā likumā.

(4) Par atbildību pastiprinošu apstākli nav atzīstams tāds apstāklis, kurš šajā likumā paredzēts kā noziedzīga nodarījuma sastāva pazīme.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 27.05.2004., 12.10.2006., 21.10.2010., 13.12.2012., 15.05.2014., 25.09.2014., 08.06.2017., 26.04.2018. un 11.06.2020. likumu, kas stājas spēkā 06.07.2020.)

49.pants. Vieglāka soda noteikšana nekā likumā paredzētais sods

(1) Ja tiesa, ievērojot vairākus vainīgā atbildību mīkstinošos apstākļus un vainīgā personību, atzīst par nepieciešamu noteikt viņam sodu, kas ir zemāks par minimālo robežu, kāda par attiecīgo noziedzīgo nodarījumu paredzēta likumā, tā var sodu attiecīgi mīkstināt, spriedumā obligāti norādot šāda nolēmuma motīvus.

(1[1]) Nosakot brīvības atņemšanas sodu, kas ir zemāks par minimālo robežu, kāda par attiecīgo noziedzīgo nodarījumu paredzēta šā likuma sevišķajā daļā, personai nedrīkst piespriest mazāk kā:

1) pusi no attiecīgā panta sankcijā paredzētā minimālā soda par smaga nozieguma izdarīšanu;

2) divas trešdaļas no attiecīgā panta sankcijā paredzētā minimālā soda par sevišķi smaga nozieguma izdarīšanu.

(2) Tiesa, ievērojot vairākus vainīgā atbildību mīkstinošos apstākļus un vainīgā personību, par tāda smaga nozieguma izdarīšanu, par kuru šajā likumā paredzēta brīvības atņemšana uz laiku, ilgāku par pieciem gadiem, un par sevišķi smaga nozieguma izdarīšanu var noteikt vieglāka soda veidu, ja attiecīgais noziegums nav izraisījis cilvēka nāvi, nav radījis smagus miesas bojājumus vismaz vienai personai vai mazāk smagus miesas bojājumus vairākām personām, nav saistīts ar vardarbību vai vardarbības piedraudējumu, nav saistīts ar narkotisko un psihotropo vielu nelegālo apriti un nav izdarīts organizētā grupā.

(3) Šā panta pirmā un otrā daļa nav piemērojama, ja tiesa ir atzinusi, ka noziedzīgais nodarījums izdarīts atbildību pastiprinošos apstākļos.

(4) *(Izslēgta ar 08.11.2007. likumu)*

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 25.04.2002., 08.11.2007., 13.12.2012. un 08.06.2017. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2018.)

49.[1] pants. Soda noteikšana, ja nav ievērotas tiesības uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā

(1) Ja tiesa konstatē, ka nav ievērotas personas tiesības uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā, tā var:

1) šo apstākli ņemt vērā pie soda noteikšanas un sodu mīkstināt;

2) noteikt sodu, kas ir zemāks par minimālo robežu, kāda par attiecīgo noziedzīgo nodarījumu paredzēta likumā;

3) noteikt citu, vieglāku soda veidu, nekā par attiecīgo noziedzīgo nodarījumu paredzēts likumā.

(2) Ja tiesa konstatē, ka nav ievērotas personas tiesības uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā un persona izdarījusi noziegumu, par kuru Krimināllikuma Sevišķās daļas panta sankcijā paredzēts mūža ieslodzījums, tiesa mūža ieslodzījuma vietā var noteikt brīvības atņemšanu uz divdesmit gadiem.

(21.10.2010. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 01.12.2011. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2012.)

50.pants. Soda noteikšana par vairākiem noziedzīgiem nodarījumiem

(1) Ja persona izdarījusi vairākus patstāvīgus noziedzīgus nodarījumus, tiesa, taisot spriedumu, vai prokurors, sastādot priekšrakstu par sodu, nosaka sodu atsevišķi par katru noziedzīgo nodarījumu. Šādā gadījumā galīgais sods nosakāms pēc noziedzīgu nodarījumu kopības, ietverot vieglāko sodu smagākajā vai arī pilnīgi vai daļēji saskaitot piespriestos sodus.

(2) Ja visi noziedzīgie nodarījumi, kas veido noziedzīgu nodarījumu kopību, ir kriminālpārkāpumi vai mazāk smagi noziegumi, galīgais sods nosakāms, ietverot vieglāko sodu smagākajā vai arī pilnīgi vai daļēji saskaitot piespriestos sodus. Šādā gadījumā kopējais soda apmērs vai laiks drīkst pārsniegt maksimālo soda apmēru vai laiku, kāds paredzēts par smagāko no izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, bet ne vairāk kā par pusi no maksimālā soda apmēra vai laika, kāds paredzēts par smagāko no izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem. Prokurors, sastādot priekšrakstu par sodu, kopējo soda apmēru vai laiku nedrīkst noteikt lielāku par maksimālo soda apmēru vai laiku, kāds paredzēts par smagāko no izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem.

(3) Ja vismaz viens noziedzīgais nodarījums, kas veido noziedzīgu nodarījumu kopību, ir smags vai sevišķi smags noziegums, galīgais sods tiek noteikts, pilnīgi vai daļēji saskaitot piespriestos sodus. Šādā gadījumā kopējais soda apmērs vai laiks drīkst pārsniegt maksimālo soda apmēru vai laiku, kāds paredzēts par smagāko no izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, bet ne vairāk kā par pusi no maksimālā soda apmēra vai laika, kāds paredzēts par smagāko no izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem. Saskaitīto brīvības atņemšanas sodu (izņemot mūža ieslodzījumu) kopējais laiks nedrīkst pārsniegt divdesmit piecus gadus, bet, ja izdarīts sevišķi smags noziegums, kura rezultātā iestājusies cietušā nāve, brīvības atņemšanas soda kopējo laiku var noteikt arī uz visu mūžu (mūža ieslodzījums). Ja vismaz viens noziedzīgais nodarījums, kas veido noziedzīgu nodarījumu kopību, ir smags noziegums, par kuru paredzēts brīvības atņemšanas sods līdz pieciem gadiem, prokurors, sastādot priekšrakstu par sodu, kopējo soda apmēru vai laiku nedrīkst noteikt lielāku par maksimālo soda apmēru vai laiku, kāds paredzēts par smagāko no izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem.

(4) Papildsods, tāpat kā pamatsods, vispirms nosakāms atsevišķi par katru noziedzīgo nodarījumu, bet pēc tam pēc noziedzīgu nodarījumu kopības kopā ar pamatsodu. Pēc noziedzīgu nodarījumu kopības noteiktajam pamatsodam pievieno papildsodus, kas piespriesti atsevišķi par katru noziedzīgo nodarījumu.

(5) Tādā pašā kārtībā tiesa nosaka sodu, ja pēc sprieduma vai prokurora priekšraksta par sodu spēkā stāšanās konstatēts, ka persona vainīga vēl citā noziedzīgā nodarījumā, ko tā izdarījusi pirms sprieduma vai prokurora priekšraksta par sodu spēkā stāšanās pirmajā lietā. Šajā gadījumā soda laikā ieskaitāms sods, kas pilnīgi vai daļēji jau izciests pēc pirmā sprieduma vai prokurora priekšraksta par sodu. Ja brīvības atņemšanas laiks, kas spriedumā noteikts nosacīti, ir lielāks par citā spriedumā noteikto brīvības atņemšanas laiku, tad brīvības atņemšanas laiks, kas noteikts nosacīti, pilnīgi vai daļēji saskaitāms ar brīvības atņemšanas laiku.

(6) Šā panta kārtībā noteiktā galīgā soda kopējais apmērs vai laiks drīkst pārsniegt attiecīgajam soda veidam noteikto maksimālo apmēru vai laiku.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 21.10.2010., 13.12.2012., 25.09.2014. un 08.06.2017. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2018.)

51.pants. Soda noteikšana pēc vairākiem spriedumiem

(1) Ja notiesātais pēc sprieduma spēkā stāšanās, bet pirms pilnīgas soda izciešanas izdarījis jaunu noziedzīgu nodarījumu, tiesa jaunajā spriedumā noteiktajam sodam pilnīgi vai daļēji pievieno sodu, kas nav izciests pēc iepriekšējā sprieduma.

(1^1) Nosakot sodu pēc vairākiem spriedumiem, sodam pievieno ne mazāk kā vienu trešdaļu no neizciestā soda, ja:

1) persona, kura sodīta par smagu vai sevišķi smagu noziegumu, neizciestā soda laikā izdarījusi smagu vai sevišķi smagu noziegumu;

2) ir konstatēts noziedzīgu nodarījumu recidīvs;

3) jaunais noziedzīgais nodarījums ir izdarīts tiesas noteiktajā pārbaudes laikā;

4) jaunais noziedzīgais nodarījums ir izdarīts laikā, kad persona ir bijusi nosacīti pirms termiņa atbrīvota no

pamatsoda izciešanas.

(2) Galīgajam sodam pēc vairākiem spriedumiem jābūt lielākam par sodu, kāds noteikts par jaunu izdarītu noziedzīgu nodarījumu, kā arī par neizciestā soda daļu pēc iepriekšējā sprieduma.

(3) Saskaitot sodus pēc vairākiem spriedumiem, kopējais soda apmērs vai laiks drīkst pārsniegt attiecīgajam soda veidam noteikto maksimālo apmēru vai laiku, bet ne vairāk kā par pusi no attiecīgajam soda veidam noteiktā maksimālā apmēra vai laika. Saskaitīto brīvības atņemšanas sodu (izņemot mūža ieslodzījumu) kopējais laiks nedrīkst pārsniegt trīsdesmit gadus, bet, ja izdarīts sevišķi smags noziegums, kura rezultātā iestājusies cietušā nāve, brīvības atņemšanas soda kopējo laiku var noteikt arī uz visu mūžu (mūža ieslodzījums).

(3^1) Ja uz mūžu notiesātais, kas ir atbrīvots no soda izciešanas nosacīti pirms termiņa, pirmstermiņa uzraudzības laikā izdara noziedzīgu nodarījumu, tiesa noteiktajam sodam pievieno mūža ieslodzījumu.

(4) Spriedums šā likuma 51. un 52.panta izpratnē ir arī prokurora priekšraksts par sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2007., 21.10.2010., 13.12.2012., 25.09.2014. un 11.06.2020. likumu, kas stājas spēkā 06.07.2020.)

52.pants. Sodu saskaitīšanas un aizstāšanas noteikumi

(1) Saskaitot sodus par vairākiem noziedzīgiem nodarījumiem vienā spriedumā vai pēc vairākiem spriedumiem, brīvības atņemšanas soda viena diena atbilst:

1) *(izslēgts ar 13.12.2012. likumu)*;

2) astoņām piespiedu darba stundām;

3) *(izslēgts ar 08.07.2011. likumu)*;

4) divām probācijas uzraudzības dienām.

(2) Naudas sods, tiesību ierobežošana, ja šie sodi tiek piespriesti kopā ar brīvības atņemšanas sodu, piespiedu darbu, tiek izpildīti patstāvīgi. Nosacītas notiesāšanas gadījumā papildsods — piespiedu darbs — tiek izpildīts patstāvīgi, sākoties pārbaudes laikam.

(2^1) Ja par vairākiem noziedzīgiem nodarījumiem vienā spriedumā vai pēc vairākiem spriedumiem ir piespriesti pamatsodi — piespiedu darbs un brīvības atņemšana, kuras termiņš kopā nepārsniedz trīs gadus, tad sodu — piespiedu darbs — izpilda patstāvīgi. Šādos gadījumos piespiedu darba izpildi uzsāk pēc brīvības atņemšanas soda izciešanas, bet nosacītas notiesāšanas gadījumā — uzreiz pēc sprieduma spēkā stāšanās.

(3) Nosakot sodus, kas nav minēti šā panta pirmajā daļā, tiesa, ņemot vērā apcietinājumu, izciestā soda daļu vai medicīniska rakstura piespiedu līdzekļu piemērošanas laiku, var mīkstināt sodu vai pilnīgi atbrīvot vainīgo no soda izciešanas.

(4) Soda termiņus skaita gados, mēnešos un dienās. Apcietinājumu tiesa ieskaita soda laikā, vienu apcietinājuma dienu rēķinot kā vienu brīvības atņemšanas dienu. Aizturēšanu tiesa ieskaita soda laikā, aizturēšanu līdz divdesmit četrām stundām rēķinot kā vienu brīvības atņemšanas dienu. Soda laikā netiek ieskaitīts tāds apcietinājums, kas laika ziņā sakrīt ar brīvības atņemšanas soda izciešanu par citu noziedzīgu nodarījumu.

(5) Apcietinājumu, aizturēšanu un izciestā soda daļu soda termiņā ieskaita atbilstoši šā panta pirmās daļas noteikumiem.

(6) Mājas arestu ieskaita brīvības atņemšanas soda termiņā. Viena mājas aresta diena atbilst vienai brīvības atņemšanas dienai.

(7) Aizstātos sodus pilnībā saskaita.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.06.2003., 28.09.2005., 16.06.2009., 08.07.2011., 13.12.2012., 15.05.2014., 08.06.2017., 06.06.2019. un 11.06.2020. likumu, kas stājas spēkā 06.07.2020.)

53.pants. Soda noteikšana par sagatavošanos noziegumam un par nozieguma mēģinājumu

Nosakot sodu par sagatavošanos noziegumam vai par nozieguma mēģinājumu, tiesa ņem vērā vainīgā izdarīto darbību raksturu un ar tām radīto kaitējumu, noziedzīgā nodoma realizēšanas pakāpi un iemeslus, kuru dēļ noziegums nav izdarīts līdz galam.

54.pants. Soda noteikšana par noziedzīgu nodarījumu, kas izdarīts līdzdalībā

(1) Nosakot sodu noziedzīga nodarījuma līdzdalībniekiem, tiesa ņem vērā katra līdzdalības raksturu un lomu izdarītajā noziedzīgajā nodarījumā.

(2) Atbildību pastiprinošos un mīkstinošos apstākļus, kas attiecas uz atsevišķu līdzdalībnieku, tiesa ņem vērā, nosakot sodu tikai šim līdzdalībniekam.

55.pants. Nosacīta notiesāšana

(1) Ja, nosakot sodu — brīvības atņemšana — ilgāku par trim mēnešiem, bet ne ilgāku par pieciem gadiem, vai ne ilgāku par trim gadiem, ja izdarīts sevišķi smags noziegums, tiesa, ņemot vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, vainīgā personību un citus lietas apstākļus, iegūst pārliecību, ka vainīgais, sodu neizciešot, turpmāk neizdarīs likumpārkāpumus, tā vainīgo var notiesāt nosacīti.

(2) Šajā gadījumā tiesa nolemj sodu neizpildīt, ja tās noteiktajā pārbaudes laikā notiesātais neizdarīs jaunu noziedzīgu nodarījumu, nepārkāps sabiedrisko kārtību un izpildīs kriminālsodu izpildi reglamentējošā likumā paredzētos un Valsts probācijas dienesta noteiktos pienākumus.

(3) Nosacīti notiesājot, tiesa nosaka pārbaudes laiku no sešiem mēnešiem līdz pieciem gadiem. Pārbaudes laiks sākas ar tiesas sprieduma spēkā stāšanās dienu. Noteiktais pārbaudes laiks nevar būt mazāks par piemēroto brīvības atņemšanas laiku.

(4) Nosacīti notiesājot, spriedumā norādāmi apstākļi, kuru dēļ tiesa atzinusi par lietderīgu sodu neizpildīt.

(5) Nosacīti notiesājot, var piespriest papildsodus. Papildsodu — probācijas uzraudzība — izpilda tikai tad, ja tiesa nolemj izpildīt spriedumā noteikto pamatsodu.

(6) *(Izslēgta ar 16.10.2014. likumu)*

(7) *(Izslēgta ar 16.10.2014. likumu)*

(8) *(Izslēgta ar 16.10.2014. likumu)*

(9) Ja nosacīti notiesātais bez attaisnojoša iemesla nepilda kriminālsodu izpildi reglamentējošā likumā paredzētos vai Valsts probācijas dienesta noteiktos pienākumus, tiesa, pamatojoties uz Valsts probācijas dienesta iesniegumu, var pieņemt lēmumu par spriedumā noteiktā soda izpildīšanu notiesātajam vai pārbaudes termiņa pagarināšanu līdz vienam gadam.

(10) Ja nosacīti notiesātais pārbaudes laikā izdara jaunu noziedzīgu nodarījumu, viņam piespriestais sods ir izpildāms un tiesa nosaka sodu saskaņā ar šā likuma 51. un 52.pantā paredzētajiem noteikumiem.

(10^1) Ja nosacīti notiesātais jaunu noziedzīgu nodarījumu izdarījis aiz neuzmanības vai ir nepilngadīgs un ja par jauno noziedzīgo nodarījumu viņš ir atbrīvots no kriminālatbildības atbilstoši šā likuma 58.pantam vai atbrīvots no soda atbilstoši šā likuma 59.pantam, vai par jauno noziedzīgo nodarījumu viņam kā pamatsods noteikts naudas sods vai piespiedu darbs, tiesa var pieņemt lēmumu par pārbaudes laika pagarināšanu līdz vienam gadam.

(11) Nosacīta notiesāšana nav nosakāma personai par tīša nozieguma izdarīšanu, ja persona agrāk bijusi notiesāta ar brīvības atņemšanu un sodāmība par to nav noņemta vai dzēsta likumā noteiktajā kārtībā. Nosacīta notiesāšana nav nosakāma personai, kura ir izdarījusi šā likuma 159. vai 160.pantā paredzēto noziegumu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 18.12.2003., 27.05.2004., 12.02.2004., 21.06.2007., 13.12.2007., 08.11.2007., 08.07.2011., 13.12.2012., 25.09.2014., 16.10.2014., 08.06.2017. un 11.06.2020. likumu, kas stājas spēkā 06.07.2020.)

VI nodaļa
Atbrīvošana no krimināLatbildības un soda

56.pants. KrimināLatbildības noilgums

(1) Personu nevar saukt pie krimināLatbildības, ja no dienas, kad tā izdarījusi noziedzīgu nodarījumu, pagājis šāds laiks:

1) *(izslēgts ar 21.10.2010. likumu)*;

2) divi gadi no kriminālpārkāpuma izdarīšanas dienas;

3) pieci gadi no mazāk smaga nozieguma izdarīšanas dienas;

4) desmit gadi no smaga nozieguma izdarīšanas dienas;

5) piecpadsmit gadi no sevišķi smaga nozieguma izdarīšanas dienas, izņemot noziegumu, par kuru saskaņā ar likumu var piespriest mūža ieslodzījumu;

6) *(izslēgts ar 12.11.2015. likumu)*.

(1^1) Personu nevar saukt pie krimināLatbildības, ja no dienas, kad noziedzīgā nodarījumā, kas vērsts pret nepilngadīgas personas tikumību un dzimumneaizskaramību vai ar ko nodarīti smagi miesas bojājumi, kas saistīti ar dzimumorgānu kropļošanu vai reproduktīvo spēju zaudējumu, vai cilvēku tirdzniecībā, vai piespiešanā veikt abortu, cietusī persona sasniegusi astoņpadsmit gadu vecumu, ir pagājuši divdesmit gadi, izņemot noziegumu, par kuru saskaņā ar likumu var piespriest mūža ieslodzījumu.

(2) Noilguma termiņu aprēķina no dienas, kad izdarīts noziedzīgs nodarījums, vai šā panta $1.^1$ daļā paredzētajā gadījumā no dienas, kad cietusī persona sasniegusi astoņpadsmit gadu vecumu, līdz apsūdzības izsniegšanai vai oficiālā izdošanas lūguma paziņošanai apsūdzētajam, ja apsūdzētais uzturas citā valstī un izsludināta viņa meklēšana.

(3) Noilgums tiek pārtraukts, ja līdz šā panta pirmajā vai $1.^1$ daļā norādīto termiņu izbeigšanās brīdim persona, kas izdarījusi noziedzīgo nodarījumu, izdara jaunu noziedzīgu nodarījumu. Šajā gadījumā noilguma laiku, kas paredzēts par smagāko no izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, sāk skaitīt no jaunā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīža.

(4) Jautājumu par noilguma piemērošanu personai, kas izdarījusi noziegumu, par kuru var piespriest mūža ieslodzījumu, izlemj tiesa, ja no nozieguma izdarīšanas dienas vai no dienas, kad noziegumā, kas vērsts pret nepilngadīgās personas tikumību un dzimumneaizskaramību, cietusī persona sasniegusi astoņpadsmit gadu vecumu, pagājuši trīsdesmit gadi.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.05.2004., 28.09.2005., 12.10.2006., 21.10.2010., 01.12.2011., 13.12.2012., 12.11.2015. un 08.06.2017. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2018.)

57.pants. Noilguma neiestāšanās

Personai, kas izdarījusi noziegumu pret cilvēci, noziegumu pret mieru, kara noziegumu vai piedalījusies genocīdā, krimināLatbildības noilgums neiestājas.

58.pants. Atbrīvošana no krimināLatbildības

(1) No krimināLatbildības var atbrīvot personu, kas izdarījusi maznozīmīgu noziedzīgu nodarījumu.

(2) Personu, kas izdarījusi kriminālpārkāpumu vai mazāk smagu noziegumu, izņemot noziedzīgus nodarījumus, kuru rezultātā iestājusies cilvēka nāve, var atbrīvot no krimināLatbildības, ja ir izlīgums ar cietušo vai viņa pārstāvi un persona pēdējā gada laikā nav tikusi atbrīvota no krimināLatbildības par tīša noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, noslēdzot izlīgumu, un pilnīgi novērsusi ar izdarīto noziedzīgo nodarījumu radīto kaitējumu vai atlīdzinājusi nodarīto zaudējumu.

(3) No krimināLatbildības var atbrīvot personu, kura būtiski palīdzējusi atklāt smagu vai sevišķi smagu noziegumu,

kas ir smagāks vai bīstamāks par šīs personas pašas izdarīto noziedzīgo nodarījumu. Šis nosacījums nav piemērojams personai, kura tiek saukta pie kriminālatbildības par sevišķi smagu noziegumu izdarīšanu, kas paredzēti šā likuma 116., 117., 118., 125., 159., 160., 176., 190.[1], 251., 252. un 253.[1] pantā, vai personai, kura pati izveidojusi vai vadījusi organizētu grupu vai bandu.

(4) Personu no kriminālatbildības var atbrīvot arī šā likuma sevišķajā daļā īpaši paredzētajos gadījumos.

(5) No kriminālatbildības personu var atbrīvot, ja konstatē, ka nav ievērotas tās tiesības uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā.

(6) Personu var atbrīvot no kriminālatbildības, ja tā noziedzīgu nodarījumu izdarījusi laikā, kad bija pakļauta cilvēku tirdzniecībai un tika piespiesta to izdarīt.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 25.04.2002., 28.09.2005., 21.05.2009., 21.10.2010., 13.12.2012. un 11.06.2020. likumu, kas stājas spēkā 06.07.2020.)

58.[1] pants. Nosacīta atbrīvošana no kriminālatbildības

(1) Personu, kas izdarījusi kriminālpārkāpumu vai mazāk smagu noziegumu, prokurors var atbrīvot no kriminālatbildības nosacīti, ja, ņemot vērā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, apsūdzēto raksturojošas ziņas un citus lietas apstākļus, iegūta pārliecība, ka apsūdzētais turpmāk neizdarīs noziedzīgus nodarījumus.

(1[1]) Prokurors likumā noteiktajā kārtībā var atbrīvot no kriminālatbildības nosacīti arī personu, kuru apsūdz smaga nozieguma izdarīšanā un kura būtiski palīdzējusi atklāt smagu vai sevišķi smagu noziegumu, kas ir smagāks vai bīstamāks par šīs personas pašas izdarīto noziedzīgo nodarījumu. Šis nosacījums nav piemērojams personai, kura tiek saukta pie kriminālatbildības par smagu noziegumu izdarīšanu, kas paredzēti šā likuma 125., 159., 160., 176., 190.[1], 251., 252. un 253.[1] pantā, vai personai, kura pati bijusi nozieguma organizētāja.

(2) Nosacīti atbrīvojot no kriminālatbildības, prokurors nolemj neturpināt personas kriminālvajāšanu par šo nodarījumu, ja pārbaudes laikā tā neizdarīs jaunu noziedzīgu nodarījumu un izpildīs uzliktos pienākumus, kā arī gadījumā, ja noslēgts izlīgums, izpildīs tā nosacījumus.

(3) Nosacīti atbrīvojot no kriminālatbildības, prokurors personai nosaka pārbaudes laiku no trim līdz astoņpadsmit mēnešiem. Pārbaudes laiks sākas ar prokurora lēmuma spēkā stāšanās dienu.

(4) Nosacīti atbrīvojot no kriminālatbildības, prokurors personai ar tās piekrišanu var uzlikt par pienākumu:

1) atvainoties cietušajam;

2) noteiktā termiņā novērst radīto kaitējumu;

2[1]) nemainīt dzīvesvietu bez Valsts probācijas dienesta piekrišanas;

3) periodiski reģistrēties Valsts probācijas dienestā un piedalīties probācijas programmās saskaņā ar Valsts probācijas dienesta norādījumiem;

3[1]) informēt par dzīvesvietas maiņu;

4) atturēties no noteiktas rīcības vai nodarbošanās veidiem;

5) ārstēties no alkohola, narkotisko, psihotropo, toksisko vielu vai citas atkarības.

(5) Ja persona, kura nosacīti atbrīvota no kriminālatbildības, pārbaudes laikā izdara jaunu tīšu noziedzīgu nodarījumu vai neizpilda uzliktos pienākumus vai izlīguma nosacījumus, tās krimināvajāšana tiek turpināta.

(20.06.2002. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 18.12.2003., 27.05.2004., 21.06.2007., 21.05.2009., 16.06.2009. un 15.05.2014. likumu, kas stājas spēkā 14.06.2014.)

59.pants. Atbrīvošana no soda vai soda izciešanas

(1) Notiesātā atbrīvošanu no soda vai soda izciešanas, kā arī piespriestā soda mīkstināšanu, izņemot atbrīvošanu

no soda vai soda mīkstināšanu amnestijas un apžēlošanas kārtībā, var izdarīt tikai tiesa likumā norādītajos gadījumos un kārtībā.

(2) Pilngadību nesasniegušās personas tiesa var atbrīvot no soda šajā likumā paredzētajos gadījumos, nosakot audzinoša rakstura piespiedu līdzekļus.

(3) Tiesa personu var atbrīvot no soda arī šā likuma 58.pantā paredzētajos gadījumos.

(4) Tiesa personu, kas izdarījusi kriminālpārkāpumu vai mazāk smagu noziegumu alkohola, narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu atkarības dēļ, var atbrīvot no soda izciešanas, ja šī persona piekritusi ārstēties no alkohola, narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu atkarības. Sods izpildāms, ja persona tiesas noteiktajā laikā nav uzsākusi ārstēšanos vai pēc tam izvairījusies no ārstēšanās.

(5) Ja persona, kura notiesāta par noziedzīgu nodarījumu vai kurai sods noteikts ar prokurora priekšrakstu par sodu, pēc sprieduma pasludināšanas vai pēc tam, kad prokurors izdevis priekšrakstu par sodu, saslimusi ar gara slimību, kas tai atņēmusi iespēju saprast savu rīcību vai to vadīt, tiesa atbrīvo šo personu no soda izciešanas. Tai var noteikt medicīniska rakstura piespiedu līdzekļus saskaņā ar šajā likumā paredzētajiem nosacījumiem.

(6) Ja persona, kura notiesāta par noziedzīgu nodarījumu vai kurai sods noteikts ar prokurora priekšrakstu par sodu, slimo ar citu smagu, neārstējamu slimību, tiesa var atbrīvot šo personu no soda izciešanas.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 27.05.2004., 13.12.2007. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

60.pants. Soda samazināšana izņēmuma gadījumos

Ja notiesātā persona palīdzējusi atklāt citas personas izdarītu noziegumu, kas ir tikpat smags, smagāks vai bīstamāks par šīs personas pašas izdarīto noziedzīgo nodarījumu, tiesa, ar kuras spriedumu šī persona ir notiesāta, var samazināt spriedumā noteikto sodu, bet piespriesto mūža ieslodzījumu aizstāt ar brīvības atņemšanu uz divdesmit gadiem.

(21.05.2009. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 01.12.2011. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2012.)

61.pants. Nosacīta pirmstermiņa atbrīvošana no soda

(1) Personu, kas notiesāta ar brīvības atņemšanu, izņemot īslaicīgu brīvības atņemšanu, var nosacīti pirms termiņa atbrīvot no pamatsoda izciešanas, ja ir pamats uzskatīt, ka tā pēc atbrīvošanas spēs iekļauties sabiedrībā, neizdarot noziedzīgu nodarījumu.

(2) Ņemot vērā notiesātā personību un uzvedību soda izciešanas laikā, nosacītu pirmstermiņa atbrīvošanu no soda var noteikt, ja:

1) notiesātais ir sasniedzis noteiktu resocializācijas rezultātu;

2) notiesātais atbilstoši iespējām ir labprātīgi atlīdzinājis ar noziedzīgo nodarījumu radīto kaitējumu;

3) notiesātajam pēc atbrīvošanas ir iespējas tiesiskā ceļā iegūt eksistences līdzekļus;

4) ir pagājis kriminālsodu izpildi reglamentējošā likumā noteiktais laiks pēc soda piemērošanas par soda izciešanas režīma pārkāpumu un nav spēkā esošu sodu par brīvības atņemšanas soda izpildes laikā izdarītiem administratīvajiem pārkāpumiem;

5) notiesātais risina un ir gatavs turpmāk risināt savas psiholoģiskās problēmas, kas izraisīja vai varētu izraisīt noziedzīga nodarījuma izdarīšanu;

6) notiesātais piekritis ārstēties no alkohola, narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu atkarības, ja noziedzīgo nodarījumu izdarījis alkohola, narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu atkarības dēļ.

(2^1) Nosacīti pirms termiņa atbrīvojot no soda, notiesātajam var piemērot elektronisko uzraudzību, ievērojot šādus nosacījumus:

1) notiesātais piekrīt elektroniskajai uzraudzībai;

2) elektroniskās uzraudzības īstenošana ir iespējama notiesātā dzīvesvietā;

3) elektroniskās uzraudzības piemērošana veicinās notiesātā iekļaušanos sabiedrībā.

(3) Nosacītu pirmstermiņa atbrīvošanu no soda var ierosināt, kad notiesātais faktiski ir izcietis:

1) ne mazāk kā pusi no noteiktā soda par izdarīto mazāk smagu noziegumu;

2) ne mazāk kā divas trešdaļas no noteiktā soda, ja tas piespriests par smagu noziegumu, kā arī ja notiesātais ir persona, kas agrāk bijusi notiesāta ar brīvības atņemšanu par tīšu noziegumu, un sodāmība par šo noziegumu nav noņemta vai dzēsta;

3) ne mazāk kā trīs ceturtdaļas no noteiktā soda, ja tas piespriests par sevišķi smagu noziegumu, kā arī ja notiesātais ir persona, kas agrāk bijusi nosacīti pirms termiņa atbrīvota no soda un no jauna izdarījusi tīšu noziegumu neizciestās soda daļas laikā;

4) divdesmit piecus gadus no brīvības atņemšanas soda, ja notiesātais ir persona, kurai piespriests mūža ieslodzījums.

(3[1]) Ja atbilstoši šā panta 2.[1] daļā noteiktajam ir iespējama elektroniskās uzraudzības piemērošana, nosacītu pirmstermiņa atbrīvošanu no soda ar elektroniskās uzraudzības noteikšanu var ierosināt, kad notiesātais faktiski ir izcietis:

1) ne mazāk kā vienu trešdaļu no noteiktā soda par mazāk smagu noziegumu;

2) ne mazāk kā pusi no noteiktā soda, ja tas piespriests par smagu noziegumu, kā arī ja notiesātais ir persona, kas agrāk bijusi notiesāta ar brīvības atņemšanu par tīšu noziegumu, un sodāmība par šo noziegumu nav noņemta vai dzēsta;

3) ne mazāk kā divas trešdaļas no noteiktā soda, ja tas piespriests par sevišķi smagu noziegumu, kā arī ja notiesātais ir persona, kas agrāk bijusi nosacīti pirms termiņa atbrīvota no soda un no jauna izdarījusi tīšu noziegumu neizciestās soda daļas laikā;

4) ne mazāk kā divdesmit četrus gadus no brīvības atņemšanas soda, ja notiesātais ir persona, kurai piespriests mūža ieslodzījums.

(4) Nosacīti pirms termiņa atbrīvotais neizciestās soda daļas laikā pilda krimināLsodu izpildi reglamentējošā likumā paredzētos un Valsts probācijas dienesta noteiktos pienākumus. Ja nosacīti pirms termiņa atbrīvotais bez attaisnojoša iemesla nepilda minētos pienākumus, tiesa, pamatojoties uz Valsts probācijas dienesta iesniegumu, var pieņemt lēmumu par neizciestās soda daļas izpildīšanu.

(4[1]) Ja nosacīti pirms termiņa atbrīvotais, kuram piemērota elektroniskā uzraudzība, bez attaisnojoša iemesla nepilda krimināLsodu izpildi reglamentējošā likumā noteiktos ar elektronisko uzraudzību saistītos pienākumus, atsauc savu piekrišanu elektroniskajai uzraudzībai vai apstākļos, kādos viņš dzīvo, vairs nav iespējama elektroniskās uzraudzības īstenošana, tiesa, pamatojoties uz Valsts probācijas dienesta iesniegumu, pieņem lēmumu par neizciestās soda daļas izpildīšanu.

(4[2]) Ja nosacīti pirms termiņa atbrīvotais, kuram piemērota elektroniskā uzraudzība, ir priekšzīmīgi pildījis krimināLsodu izpildi reglamentējošā likumā paredzētos un Valsts probācijas dienesta noteiktos pienākumus un ir iestājies šā likuma 61.panta trešajā daļā noteiktais termiņš, saskaņā ar kuru ir iespējama nosacīta pirmstermiņa atbrīvošana no soda bez elektroniskās uzraudzības noteikšanas, tiesa, pamatojoties uz Valsts probācijas dienesta iesniegumu, var pieņemt lēmumu par elektroniskās uzraudzības atcelšanu. Ja tiesa pieņem lēmumu atcelt elektronisko uzraudzību, notiesātais tiek uzraudzīts atbilstoši krimināLsodu izpildi reglamentējošos normatīvajos aktos paredzētajiem nosacīti pirms termiņa no soda izciešanas atbrīvoto notiesāto uzraudzības noteikumiem.

(4[3]) Uz mūžu notiesātais, kas ir atbrīvots no soda izciešanas nosacīti pirms termiņa, pēc atbrīvošanas atrodas Valsts probācijas dienesta uzraudzībā uz visu mūžu un pilda krimināLsodu izpildi reglamentējošā likumā paredzētos un Valsts probācijas dienesta noteiktos pienākumus. Ja uz mūžu notiesātais, kas ir atbrīvots no soda izciešanas nosacīti pirms termiņa, bez attaisnojoša iemesla nepilda krimināLsodu izpildi reglamentējošā likumā paredzētos un Valsts probācijas dienesta noteiktos pienākumus, tiesa, pamatojoties uz Valsts probācijas dienesta iesniegumu, var pieņemt lēmumu par pirmstermiņa uzraudzības laika aizstāšanu ar brīvības atņemšanu uz visu mūžu (mūža ieslodzījums).

(4[4]) Ja uz mūžu notiesātais, kurš ir atbrīvots no soda izciešanas nosacīti pirms termiņa un kuram piemērota elektroniskā uzraudzība, bez attaisnojoša iemesla nepilda krimināls odu izpildi reglamentējošā likumā noteiktos ar elektronisko uzraudzību saistītos pienākumus, atsauc savu piekrišanu elektroniskajai uzraudzībai vai ja apstākļos, kādos viņš dzīvo, vairs nav iespējama elektroniskās uzraudzības īstenošana, tiesa, pamatojoties uz Valsts probācijas dienesta iesniegumu, pieņem lēmumu par pirmstermiņa uzraudzības laika aizstāšanu ar brīvības atņemšanu uz visu mūžu (mūža ieslodzījums).

(5) Ja persona, kurai bija noteikta nosacīta pirmstermiņa atbrīvošana, neizciestās soda daļas laikā izdara jaunu noziedzīgu nodarījumu, tiesa nosaka tai sodu saskaņā ar šā likuma 51. un 52. pantā paredzētajiem noteikumiem.

(6) Nosacītu pirmstermiņa atbrīvošanu no soda nepiemēro, ja tas piespriests pilngadīgai personai par sevišķi smagu noziegumu, kas izdarīts pret personu, kura nav sasniegusi sešpadsmit gadu vecumu, un ir saistīts ar seksuālu vardarbību.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 27.05.2004., 21.06.2007., 30.10.2008., 08.07.2011., 01.12.2011., 13.12.2012., 15.05.2014., 16.10.2014. un 11.06.2020. likumu, kas stājas spēkā 06.07.2020.)

61.[1] pants. Elektroniskā uzraudzība

(1) Elektroniskā uzraudzība ir intensīvas kontroles pasākumi, kurus nosaka tiesa, lai ierobežotu notiesātā brīvu pārvietošanos. Lai īstenotu elektronisko uzraudzību, pie notiesātā ķermeņa piestiprina elektronisku ierīci, kas ļauj kontrolēt viņa atrašanos noteiktā vietā un laikā.

(2) Tiesa elektronisko uzraudzību nosaka uz laiku no viena mēneša līdz divpadsmit mēnešiem.

(3) Elektroniskās uzraudzības termiņš sākas ar dienu, kad elektroniskā ierīce tiek piestiprināta pie notiesātā ķermeņa. Beidzoties tiesas noteiktajam elektroniskās uzraudzības termiņam, notiesātais tiek uzraudzīts atbilstoši krimināls odu izpildi reglamentējošos normatīvajos aktos paredzētajiem nosacīti pirms termiņa no soda izciešanas atbrīvoto notiesāto uzraudzības noteikumiem, ja notiesātajam vēl nav beidzies neizciestā soda laiks.

(16.10.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.02.2015. Pants stājas spēkā 01.07.2015. Sk. Pārejas noteikumu 19.punktu)

62.pants. Notiesājoša sprieduma izpildīšanas noilgums

(1) Notiesājošs spriedums un prokurora priekšraksts par sodu nav izpildāms, ja no dienas, kad tas stājies likumīgā spēkā, nav izpildīts šādos termiņos:

1) divos gados — ja piespriesta īslaicīga brīvības atņemšana, piespiedu darbs vai naudas sods;

1[1]) divos gados pēc brīvības atņemšanas soda izciešanas — ja sods — piespiedu darbs — izpildāms patstāvīgi šā likuma 52.panta 2.[1] daļā paredzētajos gadījumos;

2) *(izslēgts ar 06.06.2019. likumu)*;

3) piecos gados — ja piespriesta brīvības atņemšana uz laiku, ne ilgāku par pieciem gadiem;

4) desmit gados — ja piespriesta brīvības atņemšana uz laiku, ne ilgāku par desmit gadiem;

5) piecpadsmit gados — ja piespriests smagāks sods nekā brīvības atņemšana uz desmit gadiem.

(2) Noilgums tiek pārtraukts, ja notiesātais izvairās no soda izciešanas vai līdz noilguma termiņa izbeigšanās brīdim izdara jaunu noziedzīgu nodarījumu, par kuru tiesa piespriedusi brīvības atņemšanu uz laiku, ne mazāku par vienu gadu. Ja izdarīts jauns noziedzīgs nodarījums, noilgumu sāk skaitīt no tā izdarīšanas brīža, bet, ja notiesātais izvairījies no soda izciešanas, — no tā brīža, kad viņš ierodas izciest sodu, vai no tā brīža, kad notiesātais, kas ir slēpies, tiek aizturēts. Tomēr notiesājošais spriedums nav izpildāms, ja no tā spēkā stāšanās laika pagājuši piecpadsmit gadi un noilgumu nav pārtraucis jauns noziedzīgs nodarījums. Jautājumu par to, vai notiesātais ir izvairījies no soda izciešanas, izlemj tiesa.

(3) Jautājumu par noilgumu personai, kurai piespriests mūža ieslodzījums, izlemj tiesa.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004., 13.12.2007., 01.12.2011., 13.12.2012., 14.03.2013., 25.09.2014., 29.10.2015. un 06.06.2019. likumu, kas stājas spēkā 03.07.2019.)

63.pants. Sodāmības dzēšana un noņemšana

(1) Sodāmība ir noziedzīgu nodarījumu izdarījušas personas notiesāšanas vai soda noteikšanas juridiskās sekas, kas ir spēkā tiesas vai prokurora priekšrakstā par sodu noteiktajā soda izciešanas laikā, kā arī pēc tam līdz sodāmības dzēšanai vai noņemšanai likumā noteiktajā kārtībā.

(2) Persona uzskatāma par sodītu no notiesājoša sprieduma spēkā stāšanās brīža vai prokurora priekšraksta par sodu spēkā stāšanās dienas.

(3) Par nesodītām atzīstamas:

1) personas, kas atbrīvotas no soda ar tiesas spriedumu vai attaisnotas;

2) personas, kurām iestājies likumā paredzētais notiesājoša sprieduma izpildīšanas noilgums;

3) nosacīti notiesātas personas — gadu pēc pārbaudes laika beigām, bet papildsoda piemērošanas gadījumā — gadu pēc papildsoda izciešanas laika beigām. Ja nosacīti notiesātajai personai tiek izpildīts piespriestais sods, sodāmības dzēšanas termiņu aprēķina, ņemot vērā faktiski izciesto sodu;

4) pēc viena gada — personas, kas izcietušas īslaicīgu brīvības atņemšanu, piespiedu darbu vai naudas sodu;

5) pēc diviem gadiem — personas, kas izcietušas brīvības atņemšanas sodu, ne ilgāku par trim gadiem;

6) pēc pieciem gadiem — personas, kas izcietušas brīvības atņemšanas sodu, ilgāku par trim gadiem, bet ne ilgāku par pieciem gadiem;

7) pēc astoņiem gadiem — personas, kas izcietušas brīvības atņemšanas sodu, ilgāku par pieciem gadiem, bet ne ilgāku par desmit gadiem;

8) pēc desmit gadiem — personas, kas izcietušas brīvības atņemšanas sodu, ilgāku par desmit gadiem.

(4) Sodāmības dzēšanas termiņu skaita no dienas, kad persona pilnībā izcietusi pamatsodu un papildsodu. Papildsoda — mantas konfiskācija – izpilde neietekmē sodāmības dzēšanas termiņa skaitīšanu.

(5) Ja persona likumā noteiktajā kārtībā pirms termiņa atbrīvota no soda, sodāmības dzēšanas termiņu skaita no dienas, kad tā atbrīvota no soda izciešanas, ievērojot soda faktiskās izciešanas laiku.

(6) *(Izslēgta ar 13.12.2012. likumu)*

(7) Ja persona, kas notiesāta ar brīvības atņemšanu, pēc soda izciešanas ar priekšzīmīgu uzvedību un godīgu attieksmi pret darbu pierādījusi savu labošanos, tiesa var noņemt tai sodāmību pirms šajā pantā norādīto termiņu izbeigšanās.

(8) Sodāmību var noņemt apžēlošanas vai amnestijas kārtībā.

(9) Sodāmības dzēšana un noņemšana anulē visas izdarītā noziedzīgā nodarījuma krimināltiesiskās sekas, izņemot tās, kuras likumā paredzētas, ja pirms sodāmības dzēšanas vai noņemšanas izdarīts jauns noziedzīgs nodarījums.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 17.10.2002., 12.02.2004., 28.09.2005., 08.11.2007., 21.10.2010., 13.12.2012., 15.05.2014., 25.09.2014., 10.03.2016. un 08.06.2017. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2018.)

VII nodaļa
Nepilngadīgo kriminālatbildības īpatnības

64.pants. Nepilngadīgo atbildība

Šīs nodaļas nosacījumi attiecas uz personām, kas līdz noziedzīgā nodarījuma izdarīšanai nav sasniegušas

astoņpadsmit gadu vecumu.

65.pants. Soda piemērošana nepilngadīgajiem

(1) Nepilngadīgajiem piemērojami šādi pamatsodu veidi:

1) brīvības atņemšana;

2) *(izslēgts ar 13.12.2012. likumu)*;

3) piespiedu darbs;

4) naudas sods,

kā arī šajā likumā paredzētie papildsodi.

(2) Brīvības atņemšanas laiks personai, kas izdarījusi noziedzīgu nodarījumu pirms astoņpadsmit gadu vecuma sasniegšanas, nedrīkst pārsniegt: desmit gadus — par sevišķi smagiem noziegumiem; piecus gadus — par smagiem noziegumiem, kas saistīti ar vardarbību vai vardarbības piedraudējumu vai izraisījuši smagas sekas; divus gadus — par citiem smagiem noziegumiem. Par kriminālpārkāpumiem un mazāk smagiem noziegumiem brīvības atņemšanas sods šādai personai nav piemērojams.

(2^1) Ja persona pirms astoņpadsmit gadu vecuma sasniegšanas izdarījusi noziedzīgu nodarījumu, par ko šā likuma Sevišķās daļas attiecīgā panta sankcijā noteikta piemērojamā brīvības atņemšanas soda minimālā robeža, tiesa var piespriest sodu, kas ir zemāks par šo minimālo robežu, arī gadījumos, ja tiesa atzinusi, ka noziedzīgais nodarījums izdarīts atbildību pastiprinošos apstākļos.

(2^2) Personai, kas izdarījusi noziedzīgu nodarījumu pirms astoņpadsmit gadu vecuma sasniegšanas, sodu par vairākiem noziedzīgiem nodarījumiem vai pēc vairākiem spriedumiem nosaka saskaņā ar šā likuma 50. un 51.panta noteikumiem, ievērojot to, ka saskaitīto brīvības atņemšanas sodu kopējais laiks par vairākiem noziedzīgiem nodarījumiem nedrīkst pārsniegt divpadsmit gadus un sešus mēnešus, bet pēc vairākiem spriedumiem — piecpadsmit gadus.

(3) Nosacītu pirmstermiņa atbrīvošanu no soda var ierosināt attiecībā uz personu, kas izdarījusi noziedzīgu nodarījumu pirms astoņpadsmit gadu vecuma sasniegšanas, ja tā izcietusi ne mazāk par pusi no piespriestā soda.

(3^1) Nosacītu pirmstermiņa atbrīvošanu no soda ar elektroniskās uzraudzības noteikšanu attiecībā uz personu, kas izdarījusi noziedzīgu nodarījumu pirms astoņpadsmit gadu vecuma sasniegšanas, var ierosināt, ja tā izcietusi ne mazāk par vienu trešdaļu no piespriestā soda.

(4) Naudas sods piemērojams tikai tiem nepilngadīgajiem, kuriem ir savi ienākumi. Naudas sods nepilngadīgajiem piemērojams no vienas līdz piecdesmit Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu apmērā.

(5) Persona, kas pirms astoņpadsmit gadu vecuma sasniegšanas izdarījusi kriminālpārkāpumu, pēc soda izciešanas atzīstama par nesodītu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.06.2001., 12.06.2003., 16.06.2009., 13.12.2012. un 16.10.2014. likumu, kas stājas spēkā 01.02.2015. 3.[1] daļa stājas spēkā 01.07.2015. Sk. Pārejas noteikumu 19.punktu)

66.pants. Audzinoša rakstura piespiedu līdzekļu piemērošana nepilngadīgajiem

(1) Ievērojot noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas īpašus apstākļus un par vainīgā personību iegūtās ziņas, kas mīkstina viņa atbildību, tiesa var nepilngadīgo atbrīvot no piespriestā soda, piemērojot likumā noteiktos audzinoša rakstura piespiedu līdzekļus.

(2) Sods izpildāms, ja nepilngadīgais, kas atbrīvots no tā, piespriestā soda laikā nepilda tiesas uzliktos pienākumus.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 31.10.2002. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2003.)

67.pants. Nepilngadīgā nosacīta notiesāšana

(Izslēgts ar 21.05.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2009.)

VIII nodaļa
Medicīniska rakstura piespiedu līdzekļi

68.pants. Medicīniska rakstura piespiedu līdzekļi

(1) Personām, kas izdarījušas šajā likumā paredzētos nodarījumus, bet sirgst ar psihiskiem traucējumiem un ir atzītas par nepieskaitāmām vai ierobežoti pieskaitāmām, var noteikt šādus medicīniska rakstura piespiedu līdzekļus:

1) ambulatora ārstēšana medicīnas iestādē;

2) ārstēšana vispārēja tipa psihiatriskajā slimnīcā (nodaļā);

3) ārstēšana specializētā psihiatriskajā slimnīcā (nodaļā) ar apsardzi.

(2) Ja šā panta pirmajā daļā minētā persona pēc izdarītā nodarījuma rakstura un sava psihiskā stāvokļa dēļ nav bīstama sabiedrībai, tiesa var nodot to tuvinieku vai citu personu, kas veic slimnieku kopšanu, gādībā.

(3) Šā panta pirmajā daļā minētajām personām, kuras atzītas par ierobežoti pieskaitāmām, var noteikt ārstēšanu arī tai piemērotās brīvības atņemšanas vietās.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.05.2014. likumu, kas stājas spēkā 14.06.2014.)

69.pants. Medicīniska rakstura piespiedu līdzekļu noteikšana personām, kas ir nepieskaitāmības stāvoklī

(1) Tiesa var noteikt šajā likumā paredzētos medicīniska rakstura piespiedu līdzekļus personām, kuras izdarījušas šajā likumā paredzētos nodarījumus, būdamas nepieskaitāmības stāvoklī, vai pēc nodarījuma izdarīšanas vai sprieduma pasludināšanas saslimušas ar psihisku slimību, kas atņēmusi tām spēju saprast savu darbību vai to vadīt, ja šīs personas pēc izdarītā nodarījuma rakstura un sava psihiskā stāvokļa dēļ ir bīstamas sabiedrībai.

(2) Piespiedu ārstēšanu un ārstniecības iestādes tipu nosaka tiesa atkarībā no tā, ar kādu psihisku slimību attiecīgā persona ir saslimusi un kāds ir šīs personas nodarījuma raksturs. Nosakot ārstēšanu psihiatriskajā slimnīcā (nodaļā), tās tipu izraugās ārstniecības iestāde.

(3) Personai, kas pēc noziedzīga nodarījuma izdarīšanas vai sprieduma pasludināšanas saslimusi ar psihisku slimību, kura atņēmusi tai spēju saprast savu darbību vai to vadīt, pēc izveseļošanās tiesa var piespriest sodu, ja nav izbeidzies noilguma termiņš vai nav cita pamata tās atbrīvošanai no kriminālatbildības un soda.

(4) Medicīniska rakstura piespiedu līdzekļa piemērošanu tiesa izbeidz vai to groza uz mazāk ierobežojošu līdzekli, ja attiecīgā persona ir izveseļojusies vai tās veselības stāvoklis uzlabojies, vai tiek konstatēts, ka šīs personas veselības stāvoklis ir citādi mainījies tiktāl, ka tā vairs nav bīstama sabiedrībai.

(4^1) Medicīniska rakstura piespiedu līdzekli tiesa var grozīt uz vairāk ierobežojošu līdzekli, ja persona nepilda tai noteikto medicīniska rakstura piespiedu līdzekli.

(5) Ja šādai personai pēc izveseļošanās piespriež sodu, laiks, kurā piemēroti medicīniska rakstura piespiedu līdzekļi, ieskaitāms soda termiņā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.05.2014. un 25.09.2014. likumu, kas stājas spēkā 29.10.2014.)

69.^{1} pants. Medicīniska rakstura piespiedu līdzekļa noteikšana pēc vairākiem nolēmumiem

Ja persona, kurai noteikts medicīniska rakstura piespiedu līdzeklis, pēc tā noteikšanas izdara jaunu noziedzīgu nodarījumu, par kuru tai tiek noteikts medicīniska rakstura piespiedu līdzeklis, tiesa jaunajā nolēmumā noteiktajam medicīniska rakstura piespiedu līdzeklim pievieno iepriekš noteikto medicīniska rakstura piespiedu līdzekli, mazāk ierobežojošo medicīniska rakstura piespiedu līdzekli ietverot vairāk ierobežojošajā līdzeklī.

(15.05.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 14.06.2014.)

70.pants. Medicīniska rakstura piespiedu līdzekļu noteikšana personām, kas ir ierobežotas pieskaitāmības stāvoklī

Medicīniska rakstura piespiedu līdzekļus var noteikt arī personām, kas izdarījušas noziedzīgus nodarījumus, būdamas ierobežotas pieskaitāmības stāvoklī. Ja šādu personu notiesā ar brīvības atņemšanu, ārstēšana notiek tai piemērotās brīvības atņemšanas vietās. Ja šādu personu notiesā bez brīvības atņemšanas, tiesa uzliek tai par pienākumu ārstēties psihiatriskajā medicīnas iestādē pēc dzīvesvietas.

VIII[1] nodaļa
Juridiskajām personām piemērojamie piespiedu ietekmēšanas līdzekļi

(Nodaļa 05.05.2005. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.10.2005.)

70.[1] pants. Pamats piespiedu ietekmēšanas līdzekļa piemērošanai juridiskajai personai

Par šā likuma sevišķajā daļā paredzētu noziedzīgu nodarījumu privāto tiesību juridiskajai personai, tai skaitā valsts vai pašvaldību kapitālsabiedrībai, kā arī personālsabiedrībai, tiesa vai likumā paredzētajos gadījumos prokurors var piemērot piespiedu ietekmēšanas līdzekli, ja nodarījumu juridiskās personas interesēs, šīs personas labā vai tās nepienācīgas pārraudzības vai kontroles rezultātā izdarījusi fiziskā persona, rīkodamās individuāli vai kā attiecīgās juridiskās personas koleģiālās institūcijas loceklis:

1) balstoties uz tiesībām pārstāvēt juridisko personu vai darboties tās uzdevumā;

2) balstoties uz tiesībām pieņemt lēmumus juridiskās personas vārdā;

3) īstenodama kontroli juridiskās personas ietvaros.

(14.03.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

70.[2] pants. Juridiskajai personai piemērojamo piespiedu ietekmēšanas līdzekļu veidi

(1) Juridiskajai personai var noteikt šādus piespiedu ietekmēšanas līdzekļus:

1) likvidācija;

2) tiesību ierobežošana;

3) mantas konfiskācija;

4) naudas piedziņa.

(2) Juridiskajai personai var piemērot vienu vai vairākus šā panta pirmajā daļā paredzētos piespiedu ietekmēšanas līdzekļus. Piemērojot likvidāciju, citi piespiedu ietekmēšanas līdzekļi netiek noteikti.

(3) Piespiedu ietekmēšanas līdzekļu izpildes kārtību nosaka saskaņā ar likumu.

(4) Par šā likuma sevišķajā daļā paredzētu kriminālpārkāpumu, mazāk smagu noziegumu vai smagu noziegumu, par kuru paredzēts brīvības atņemšanas sods līdz pieciem gadiem, juridiskajai personai kā piespiedu ietekmēšanas līdzekli prokurors, sastādot priekšrakstu par piespiedu ietekmēšanas līdzekli, var noteikt naudas piedziņu vai tiesību ierobežošanu.

(14.03.2013. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 10.03.2016. likumu, kas stājas spēkā 07.04.2016.)

70.[3]pants. Likvidācija

(1) Likvidācija ir juridiskās personas darbības piespiedu izbeigšana.

(2) Juridiskā persona ir likvidējama tikai tajos gadījumos, ja juridiskā persona ir īpaši izveidota noziedzīga

nodarījuma izdarīšanai vai ja ir izdarīts smags vai sevišķi smags noziegums.

(3) Likvidējot juridisko personu, valsts īpašumā bez atlīdzības atsavināma visa tās īpašumā esošā manta.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.03.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

70.[4] pants. Tiesību ierobežošana

(1) Tiesību ierobežošana ir noteiktu tiesību vai atļauju atņemšana vai tāda aizlieguma noteikšana, kas juridiskajai personai neļauj izmantot noteiktas tiesības, saņemt valsts atbalstu vai palīdzību, piedalīties valsts vai pašvaldības iepirkuma procedūrā, veikt noteikta veida darbību uz laiku no viena gada līdz desmit gadiem.

(2) *(Izslēgta ar 10.03.2016. likumu)*
(14.03.2013. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 10.03.2016. likumu, kas stājas spēkā 07.04.2016.)

70.[5]pants. Mantas konfiskācija

(1) Mantas konfiskācija ir juridiskās personas īpašumā esošās mantas piespiedu bezatlīdzības atsavināšana valsts īpašumā.

(2) Tiesa, nosakot mantas konfiskāciju, konkrēti norāda, kura manta ir konfiscējama.

(3) *(Izslēgta ar 14.03.2013. likumu)*

(4) Var konfiscēt arī juridiskās personas īpašumā esošo mantu, kas ir nodota citai personai.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. un 14.03.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

70.[6] pants. Naudas piedziņa

(1) Naudas piedziņa ir naudas summa, ko tiesa vai prokurors uzliek samaksāt valsts labā 30 dienu laikā šajā pantā noteiktajā apmērā.

(1[1]) Naudas piedziņa atbilstoši noziedzīgā nodarījuma kaitīgumam un juridiskās personas mantiskajam stāvoklim nosakāma:

1) par kriminālpārkāpumu — piecu līdz desmit tūkstošu Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu apmērā;

2) par mazāk smagu noziegumu — desmit līdz piecdesmit tūkstošu Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu apmērā;

3) par smagu noziegumu — divdesmit līdz septiņdesmit piecu tūkstošu Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu apmērā;

4) par sevišķi smagu noziegumu — trīsdesmit līdz simt tūkstošu Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu apmērā.

(1[2]) Nolēmuma taisīšanas brīdī naudas piedziņas summu nolēmumā norāda Latvijas Republikas naudas vienībās. Prokurors priekšrakstā par piespiedu ietekmēšanas līdzekli var piemērot ne vairāk kā pusi no šajā pantā paredzētā maksimālā naudas piedziņas apmēra, ievērojot Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgas apmēru brīdī, kad minētais priekšraksts sastādīts.

(2) Naudas piedziņa, kas uzlikta juridiskajai personai, maksājama no šīs personas līdzekļiem.

(3) Naudas piedziņas samaksu attiecīgi tiesa vai prokurors var sadalīt termiņos vai atlikt uz laiku, kas nav ilgāks par vienu gadu no dienas, kad nolēmums vai priekšraksts par piespiedu ietekmēšanas līdzekli stājies likumīgā spēkā.

(4) Ja naudas piedziņa nav samaksāta, piespiedu ietekmēšanas līdzeklis tiek izpildīts piespiedu kārtā.

(14.03.2013. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.10.2015. likumu, kas stājas spēkā 03.12.2015.)

70.[7] pants. Kaitējuma atlīdzināšana

(Izslēgts ar 14.03.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

70.[8] pants. Nosacījumi piespiedu ietekmēšanas līdzekļu piemērošanai juridiskajai personai

(1) Nosakot piespiedu ietekmēšanas līdzekļa veidu, ņem vērā noziedzīgā nodarījuma raksturu, radīto kaitējumu un to, vai juridiskajai personai iepriekš bijis piemērots piespiedu līdzeklis.

(2) Nosakot piespiedu ietekmēšanas līdzekļa mēru, ievēro šādus nosacījumus:

1) juridiskās personas faktiskā rīcība;

2) juridiskās personas darbību raksturs un sekas;

3) pasākumi, ko juridiskā persona veikusi, lai novērstu noziedzīga nodarījuma izdarīšanu;

4) juridiskās personas lielums, nodarbošanās veids un finansiālais stāvoklis;

5) pasākumi, ko juridiskā persona veikusi, lai atlīdzinātu nodarīto zaudējumu vai novērstu radīto kaitējumu;

6) vai juridiskā persona ir izlīgusi ar cietušo.

(3) Ja juridiskajai personai saskaņā ar šā likuma 70.[2] panta otro daļu ir piemēroti vairāki piespiedu ietekmēšanas līdzekļi, tad katrs no tiem tiek izpildīts patstāvīgi.

(4) Krimināllietā par vairākiem patstāvīgiem noziedzīgiem nodarījumiem tiesa, taisot spriedumu, vai prokurors, sastādot priekšrakstu par piespiedu ietekmēšanas līdzekli, juridiskajai personai nosaka piespiedu ietekmēšanas līdzekli atsevišķi par katru noziedzīgo nodarījumu. Šādā gadījumā galīgais piemērojamo piespiedu ietekmēšanas līdzekļu kopums nosakāms pēc noziedzīgu nodarījumu kopības šādā kārtībā:

1) ietverot vieglāko naudas piedziņu smagākajā vai arī pilnīgi vai daļēji tās saskaitot;

2) tiesību ierobežojumus pilnīgi saskaitot;

3) mantas konfiskācijas pilnīgi saskaitot.

(5) Ja juridiskā persona pēc tam, kad spriedums vai prokurora priekšraksts par piespiedu ietekmēšanas līdzekli stājies spēkā, bet pirms pilnīgas piespiedu ietekmēšanas līdzekļa izpildes ir iesaistīta jaunā kriminālprocesā par piespiedu ietekmēšanas līdzekļa piemērošanu, tiesa jaunajā spriedumā noteiktajam piespiedu ietekmēšanas līdzeklim pievieno piespiedu ietekmēšanas līdzekli, kas nav izpildīts pēc iepriekšējā sprieduma vai prokurora priekšraksta par piespiedu ietekmēšanas līdzekli, šādā kārtībā:

1) naudas piedziņas pilnīgi vai daļēji saskaitot;

2) tiesību ierobežojumus pilnīgi saskaitot;

3) mantas konfiskācijas pilnīgi saskaitot.

(6) Ja piemērota likvidācija, tad šā panta ceturtajā un piektajā daļā minētajos gadījumos citi piespiedu ietekmēšanas līdzekļi tiek ietverti likvidācijā.

(7) Šā panta ceturtajā un piektajā daļā minētajos gadījumos kopējais piespiedu ietekmēšanas līdzekļa apmērs vai laiks drīkst pārsniegt maksimālo piespiedu ietekmēšanas līdzekļa apmēru vai laiku, kāds paredzēts par smagāko no izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, bet ne vairāk kā par pusi no maksimālā piespiedu ietekmēšanas līdzekļa apmēra vai laika, kāds paredzēts par smagāko no izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem. Prokurors, sastādot priekšrakstu par piespiedu ietekmēšanas līdzekli, kopējo piespiedu ietekmēšanas līdzekļa apmēru vai laiku nedrīkst noteikt lielāku par maksimālo piespiedu ietekmēšanas līdzekļa apmēru vai laiku, kāds paredzēts par smagāko no

izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem.

(14.03.2013. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.10.2015. un 11.06.2020. likumu, kas stājas spēkā 06.07.2020.)

70.[9] pants. Noilguma aprēķināšana

(1) Procesā par piespiedu ietekmēšanas līdzekļa piemērošanu noilguma termiņu aprēķina no dienas, kad izdarīts noziedzīgs nodarījums, līdz brīdim, kad juridiskajai personai paziņo par procesa par piespiedu ietekmēšanas līdzekļa piemērošanu uzsākšanu, ievērojot šā likuma 56.panta pirmās daļas 2.—6.punktā un 57.pantā noteiktos termiņus.

(2) Spriedums vai prokurora priekšraksts par piespiedu ietekmēšanas līdzekļa piemērošanu nav izpildāms, ja no dienas, kad tas stājies likumīgā spēkā, ir pagājuši pieci gadi.

(15.05.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 14.06.2014.)

VIII[2] nodaļa
Mantas īpašā konfiskācija

(Nodaļa 22.06.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.08.2017. Sk. Pārejas noteikumu 21. punktu)

70.[10] pants. Mantas īpašās konfiskācijas jēdziens

Mantas īpašā konfiskācija ir noziedzīgi iegūtas mantas vai noziedzīga nodarījuma izdarīšanas priekšmeta, vai ar noziedzīgu nodarījumu saistītas mantas piespiedu bezatlīdzības atsavināšana valsts īpašumā. Mantas īpašā konfiskācija nav kriminālsods.

(22.06.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.08.2017.)

70.[11] pants. Noziedzīgi iegūtas mantas konfiskācija

(1) Noziedzīgi iegūta manta ir manta, kas personas īpašumā vai valdījumā tieši vai netieši nonākusi noziedzīga nodarījuma izdarīšanas rezultātā.

(2) Ja mantas vērtība nav samērīga ar personas likumīgiem ienākumiem un persona nepierāda, ka manta ir iegūta likumīgā ceļā, par noziedzīgi iegūtu mantu var atzīt arī mantu, kas pieder personai, kura:

1) izdarījusi noziegumu, kas pēc sava rakstura ir vērsts uz materiāla vai citāda labuma gūšanu, neatkarīgi no tā, vai nozieguma rezultātā materiāls vai citāds labums ir iegūts;

2) ir organizētas grupas dalībnieks;

3) izdarījusi noziegumu, kas saistīts ar terorismu.

(3) Par noziedzīgi iegūtu mantu var atzīt arī mantu, kas atrodas citas tādas personas rīcībā, kura uztur pastāvīgas ģimenes, saimnieciskas vai citādas mantiskas attiecības ar šā panta otrajā daļā minēto personu, ja šīs personas rīcībā esošās mantas vērtība nav samērīga ar tās likumīgiem ienākumiem un ja persona nepierāda, ka manta ir iegūta likumīgā ceļā.

(4) Noziedzīgi iegūtu mantu, līdzekļus, ko persona ieguvusi no šādas mantas realizācijas, kā arī noziedzīgi iegūtas mantas izmantošanas rezultātā gūtos augļus konfiscē, ja tā nav jāatdod īpašniekam vai likumīgam valdītājam.

(22.06.2017. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 11.06.2020. likumu, kas stājas spēkā 06.07.2020.)

70.[12] pants. Noziedzīga nodarījuma izdarīšanas priekšmeta konfiskācija

(1) Noziedzīga nodarījuma izdarīšanas priekšmets ir rīki un līdzekļi, kuri bija paredzēti vai tika izmantoti noziedzīga nodarījuma izdarīšanai.

(2) Noziedzīga nodarījuma izdarīšanas priekšmetus konfiscē.

(22.06.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.08.2017.)

70.[13] pants. Ar noziedzīgu nodarījumu saistītas mantas konfiskācija

(1) Ar noziedzīgu nodarījumu saistīta manta ir apgrozībā aizliegtas lietas vai lietas, kuru izcelsme vai piederība konkrētajā krimināllietā nav noskaidrota, vai tāda noziedzīgu nodarījumu izdarījušai personai piederoša manta, kas sakarā ar izdarīto noziedzīgo nodarījumu nav atstājama personas īpašumā.

(2) Ar noziedzīgu nodarījumu saistītu mantu konfiscē.

(3) Dzīvniekus var konfiscēt, ja sakarā ar izdarīto noziedzīgo nodarījumu tie nav atstājami noziedzīgu nodarījumu izdarījušas personas īpašumā.

(4) Konfiskācijai var pakļaut noziedzīgu nodarījumu izdarījušai personai piederošu transportlīdzekli, ja izdarīts noziedzīgs nodarījums pret satiksmes drošību alkohola, narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošu vielu ietekmē.

(22.06.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.08.2017.)

70.[14] pants. Konfiscējamās mantas aizstāšana

(1) Ja noziedzīga nodarījuma izdarīšanas priekšmets pieder citai personai, var piedzīt noziedzīga nodarījuma izdarīšanas priekšmeta vērtību.

(2) Ja noziedzīgi iegūta manta ir atsavināta, iznīcināta, noslēpta vai nomaskēta un to nav iespējams konfiscēt, var piedzīt konfiscējamās mantas vērtību.

(3) Ja personai piemērota noziedzīgi iegūtas mantas konfiskācija, konfiscējamo mantu var aizstāt ar finanšu līdzekļiem šīs mantas vērtībā. Nedrīkst aizstāt mantu, kurai ir vēsturiska, mākslinieciska vai zinātniska vērtība.

(4) Ja noziedzīgi iegūtu mantu nav iespējams konfiscēt, jo tā ir atsavināta, iznīcināta, noslēpta vai nomaskēta, un noziedzīgu nodarījumu izdarījušai personai nav citas mantas, uz kuru vērst piedziņu, konfiscēt var:

1) mantu, ko persona pēc noziedzīga nodarījuma uzsākšanas atsavinājusi citai personai bez maksas vai par vērtību, kas ir būtiski zemāka vai būtiski augstāka nekā tirgus vērtība;

2) personas, kura izdarījusi noziedzīgu nodarījumu, un tās laulātā kopīgo mantu, ja vien vismaz gadu pirms noziedzīga nodarījuma uzsākšanas nav noteikta laulāto mantas šķirtība;

3) mantu, kas pieder citai personai, ar kuru noziedzīgu nodarījumu izdarījušai personai ir kopīga (nedalīta) saimniecība, ja šī manta iegūta pēc noziedzīga nodarījuma uzsākšanas.

(22.06.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.08.2017.)

SEVIŠĶĀ DAĻA

IX nodaļa
Noziegumi pret cilvēci, mieru, kara noziegumi, genocīds

71.pants. Genocīds

Par genocīdu, tas ir, par tīšu darbību nolūkā pilnīgi vai daļēji iznīcināt kādu nacionālu, etnisku, rases vai noteiktas reliģijas cilvēku grupu kā tādu, šādas grupas locekļus nogalinot, nodarot viņiem dzīvībai vai veselībai bīstamus miesas bojājumus vai novedot viņus līdz psihiskai saslimšanai, tīši radot viņiem tādus dzīves apstākļus, kas pilnīgi vai daļēji šos cilvēkus fiziski iznīcina, lietojot līdzekļus, kuru mērķis ir novērst bērnu dzimšanu šādā grupā, vai nododot bērnus piespiedu kārtā no vienas cilvēku grupas otrā, —

soda ar mūža ieslodzījumu vai ar brīvības atņemšanu uz laiku no trim līdz divdesmit gadiem.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 21.05.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2009.)

71.[1] pants. Aicinājums uz genocīdu

Par publisku aicinājumu uz genocīdu —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz astoņiem gadiem.
(28.04.2005. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2005.)

71.[2] pants. Noziegumi pret cilvēci

Par noziegumu pret cilvēci, tas ir, par darbību, kas veikta kā daļa no plaša vai sistemātiska uzbrukuma civiliedzīvotājiem un izpaudusies kā slepkavība, iznīcināšana, paverdzināšana, deportēšana vai piespiedu pārvietošana, prettiesiska brīvības atņemšana vai ierobežošana, spīdzināšana, izvarošana, personas iesaistīšana seksuālā verdzībā, piespiešana nodarboties ar prostitūciju, piespiedu apaugļošana vai sterilizēšana vai cita līdzīgas smaguma pakāpes seksuāla vardarbība, aparteīds, jebkuras cilvēku grupas vai savienības vajāšana, pamatojoties uz politisko, rasu, nacionālo, etnisko, kultūras, reliģijas vai dzimuma piederību vai citiem iemesliem, kas starptautiskajās tiesībās atzīti par nepieļaujamiem, saistībā ar jebkuru darbību, kas norādīta šajā pantā, vai genocīdu, vai kara noziegumu, vai citāda Latvijas Republikai saistošajās starptautiskajās tiesībās paredzēta darbība, kas rada smagas fiziskas vai psihiskas ciešanas, —

soda ar mūža ieslodzījumu vai ar brīvības atņemšanu uz laiku no trim līdz divdesmit gadiem.
(21.05.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2009.)

72.pants. Noziegumi pret mieru

Par noziegumiem, kas izdarīti pret mieru, tas ir, par agresijas plānošanu, gatavošanu, tās izraisīšanu, piedalīšanos tajā, par agresīva kara vešanu, pārkāpjot Latvijas Republikai saistošus starptautiskos līgumus, par piedalīšanos sazvērestībā ar nolūku izdarīt šajā pantā minētos noziegumus —

soda ar mūža ieslodzījumu vai ar brīvības atņemšanu uz laiku no trim līdz divdesmit gadiem.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.10.2014. likumu, kas stājas spēkā 01.02.2015.)

73.pants. Masveida iznīcināšanas ieroču izgatavošana, glabāšana, pārvietošana, lietošana un izplatīšana

Par kodolieroču, ķīmisko, bioloģisko, bakterioloģisko, toksisko vai citu masveida iznīcināšanas ieroču izgatavošanu, glabāšanu, pārvietošanu, lietošanu vai izplatīšanu —

soda ar mūža ieslodzījumu vai ar brīvības atņemšanu uz laiku no trim līdz divdesmit gadiem.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.11.2009. likumu, kas stājas spēkā 23.12.2009.)

73.[1] pants. Masveida iznīcināšanas ieroču izgatavošanas, glabāšanas, pārvietošanas, lietošanas un izplatīšanas finansēšana

(1) Par masveida iznīcināšanas ieroču izgatavošanas, glabāšanas, pārvietošanas, lietošanas vai izplatīšanas finansēšanu, tas ir, jebkādā veidā iegūtu finanšu līdzekļu vai citas mantas tiešu vai netiešu vākšanu vai nodošanu ar mērķi tos izmantot vai zinot, ka tie tiks pilnīgi vai daļēji izmantoti, lai finansētu masveida iznīcināšanas ieroču izgatavošanu, glabāšanu, pārvietošanu, lietošanu vai izplatīšanu, —

soda ar mūža ieslodzījumu vai ar brīvības atņemšanu uz laiku no astoņiem līdz divdesmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

(2) Par masveida iznīcināšanas ieroču izgatavošanas, glabāšanas, pārvietošanas, lietošanas vai izplatīšanas finansēšanu, ja tā izdarīta lielā apmērā, —

soda ar mūža ieslodzījumu vai ar brīvības atņemšanu uz laiku no piecpadsmit līdz divdesmit gadiem, konfiscējot

mantu vai bez mantas konfiskācijas.

(10.03.2016. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 26.04.2018. likumu, kas stājas spēkā 23.05.2018.)

74.pants. Kara noziegumi

Par kara noziegumiem, tas ir, par Latvijas Republikai saistošajās starptautiskajās tiesībās aizliegtu kara vešanas noteikumu vai starptautisko humanitāro tiesību pārkāpšanu, tajā skaitā humanitāro tiesību aizsargātas personas slepkavošanu, spīdzināšanu vai necilvēcīgu izturēšanos pret šādu personu, ķīlnieku sagrābšanu, nelikumīgu deportāciju, pārvietošanu, brīvības ierobežošanu, pilsētu vai citu objektu neattaisnojamu postīšanu vai citu aizliegtu darbību —

soda ar mūža ieslodzījumu vai ar brīvības atņemšanu uz laiku no trim līdz divdesmit gadiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 21.05.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2009.)

74.[1] pants. Genocīda, nozieguma pret cilvēci, nozieguma pret mieru un kara nozieguma attaisnošana

Par genocīda, nozieguma pret cilvēci, nozieguma pret mieru vai kara nozieguma publisku slavināšanu vai īstenotā genocīda, nozieguma pret cilvēci, nozieguma pret mieru vai kara nozieguma, tai skaitā PSRS vai nacistiskās Vācijas īstenotā genocīda, nozieguma pret cilvēci, nozieguma pret mieru vai kara nozieguma pret Latvijas Republiku un tās iedzīvotājiem, publisku slavināšanu, noliegšanu, attaisnošanu vai rupju noniecināšanu —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(21.05.2009. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. un 15.05.2014. likumu, kas stājas spēkā 14.06.2014.)

75.pants. Varmācība pret iedzīvotājiem karadarbības rajonā

Par nelikumīgu vardarbību pret iedzīvotājiem karadarbības rajonā, kā arī par nelikumīgu viņu mantas vardarbīgu atņemšanu vai iznīcināšanu —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no trim līdz piecpadsmit gadiem.

76.pants. Marodēšana

Par kritušo vai ievainoto mantas piesavināšanos kaujas laukā (marodēšanu) —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz astoņiem gadiem.

77.pants. Aicinājums uz agresīvu karu

Par publisku aicinājumu uz agresīvu karu vai militāra konflikta izraisīšanu —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz astoņiem gadiem.

77.[1] pants. Prettiesiska piedalīšanās bruņotā konfliktā

Par prettiesisku piedalīšanos bruņotā konfliktā, tas ir, par aktīvu piedalīšanos ārpus Latvijas Republikas teritorijas notiekošā bruņotā konfliktā, kas vērsts pret valsts teritoriālo neaizskaramību vai politisko neatkarību vai citādi ir pretrunā ar Latvijas Republikai saistošām starptautiskajām tiesībām, neievērojot normatīvos aktus vai Latvijas Republikai saistošus starptautiskos līgumus, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz desmit gadiem un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

(12.02.2015. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 19.02.2015.)

77.[2] pants. Bruņota konflikta finansēšana

Par jebkādā veidā iegūtu finanšu līdzekļu vai citas mantas tiešu vai netiešu vākšanu vai nodošanu ārpus Latvijas Republikas teritorijas notiekošā bruņotā konfliktā iesaistītai pusei, kuras darbība vērsta pret valsts teritoriālo neaizskaramību vai politisko neatkarību vai citādi ir pretrunā ar Latvijas Republikai saistošām starptautiskajām tiesībām, kā arī personas vervēšanai, apmācīšanai vai nosūtīšanai, lai tā prettiesiski piedalītos ārpus Latvijas Republikas teritorijas notiekošā bruņotā konfliktā, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz desmit gadiem un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.
(12.02.2015. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 19.02.2015.)

77.[3] pants. Vervēšana, apmācīšana un nosūtīšana bruņotam konfliktam

Par personas vervēšanu, apmācīšanu vai nosūtīšanu, lai tā prettiesiski piedalītos ārpus Latvijas Republikas teritorijas notiekošā bruņotā konfliktā, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz astoņiem gadiem un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.
(12.02.2015. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 19.02.2015.)

78.pants. Nacionālā, etniskā un rasu naida izraisīšana

(1) Par darbību, kas vērsta uz nacionālā, etniskā, rasu vai reliģiskā naida vai nesaticības izraisīšanu, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādu pašu darbību, ja to izdarījusi personu grupa vai valsts amatpersona, vai uzņēmuma (uzņēmējsabiedrības) vai organizācijas atbildīgs darbinieks vai ja tā izdarīta, izmantojot automatizētu datu apstrādes sistēmu, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(3) Par šā panta pirmajā daļā paredzēto darbību, ja tā saistīta ar vardarbību vai draudiem vai ja to izdarījusi organizēta grupa, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz desmit gadiem un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.
(25.09.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 29.10.2014. Sk. Pārejas noteikumu 16.punktu)

79.pants. Kultūras un nacionālā mantojuma iznīcināšana

Par tādu vērtību tīšu iznīcināšanu, kas ir kultūras un nacionālā mantojuma sastāvdaļa, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz divpadsmit gadiem.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

IX[1] nodaļa
Noziegumi, kas saistīti ar terorismu

(Nodaļa 26.04.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.05.2018.)

79.[1] pants. Terorisms

(1) Par spridzināšanu, dedzināšanu, kodolķīmisko, ķīmisko, bioloģisko, bakterioloģisko, toksisko vai citu masveida iznīcināšanas ieroču lietošanu, masveida saindēšanu, epidēmiju vai epizootiju izplatīšanu, personas nolaupīšanu,

ķīlnieku sagrābšanu, gaisa, sauszemes vai ūdens transportlīdzekļu sagrābšanu vai citādām darbībām, ja tās veiktas nolūkā iebiedēt iedzīvotājus vai piespiest valsti, tās institūcijas vai starptautiskas organizācijas izdarīt kādu darbību vai atturēties no tās, vai kaitēt valsts, tās iedzīvotāju vai starptautiskas organizācijas interesēm (terorisms), —

soda ar mūža ieslodzījumu vai ar brīvības atņemšanu uz laiku no astoņiem līdz divdesmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

(2) Par valsts teritorijā vai kontinentālajā šelfā izvietotu fizisku objektu, automatizēto datu apstrādes sistēmu, elektronisko tīklu, kā arī citu objektu, kuru mērķis ir nodrošināt valsts drošību, iznīcināšanu vai bojāšanu, ja šādas darbības veiktas šā panta pirmajā daļā paredzētajā nolūkā, —

soda ar mūža ieslodzījumu vai ar brīvības atņemšanu uz laiku no desmit līdz divdesmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.
(26.04.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.05.2018.)

79.[2] pants. Terorisma finansēšana

(1) Par terorisma finansēšanu —

soda ar mūža ieslodzījumu vai ar brīvības atņemšanu uz laiku no astoņiem līdz divdesmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

(2) Par terorisma finansēšanu, ja tā izdarīta lielā apmērā, —

soda ar mūža ieslodzījumu vai ar brīvības atņemšanu uz laiku no desmit līdz divdesmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.
(26.04.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.05.2018.)

79.[3] pants. Teroristu grupa

(1) Par teroristu grupas, tas ir, personu grupas pēc iepriekšējas vienošanās, organizēšanu nolūkā izdarīt vienu vai vairākus noziegumus, kas saistīti ar terorismu, kā arī par iesaistīšanos šādā grupā —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no astoņiem līdz septiņpadsmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

(2) Par teroristu grupas vadīšanu vai piedalīšanos šādas grupas izdarītajos šā panta pirmajā daļā minētajos noziegumos —

soda ar mūža ieslodzījumu vai brīvības atņemšanu uz laiku no divpadsmit līdz divdesmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.
(26.04.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.05.2018.)

79.[4] pants. Personas vervēšana, apmācīšana un apmācīšanās terorismam

(1) Par instrukciju, zināšanu vai praktisko iemaņu iegūšanu vai saņemšanu nolūkā īstenot vai sekmēt terorismu (apmācīšanās terorismam) —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz septiņiem gadiem un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

(2) Par personas vervēšanu terorismam vai iesaistīšanai teroristu grupā vai apmācīšanu terorismam —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz desmit gadiem un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.
(26.04.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.05.2018.)

79.[5] pants. Ceļošana terorisma nolūkā

Par ceļošanu nolūkā īstenot vai sekmēt terorismu, iesaistīties teroristu grupā vai apmācīt vai apmācīties terorismam —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz astoņiem gadiem un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

(26.04.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.05.2018.)

79.[6] pants. Terorisma attaisnošana, aicinājums uz terorismu un terorisma draudi

(1) Par terorisma publisku slavināšanu vai attaisnošanu vai par publisku aicinājumu uz terorismu, vai par terorismu slavinoša, attaisnojoša vai uz terorismu aicinoša satura materiāla izplatīšanu —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

(2) Par draudiem īstenot terorismu, ja ir pamats uzskatīt, ka tas var tikt veikts, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz astoņiem gadiem un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

(26.04.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.05.2018.)

X nodaļa
Noziegumi pret valsti

80.pants. Pret Latvijas Republiku vērsta darbība

(1) Par darbību, kas vērsta pret Latvijas Republikas valstisko neatkarību, suverenitāti, teritoriālo vienotību, valsts varu vai valsts iekārtu Latvijas Republikas Satversmē neparedzētā veidā, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz astoņiem gadiem un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

(2) Par tādu pašu darbību, ja tā izdarīta, lietojot vardarbību, vai ja to izdarījusi organizēta grupa, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no pieciem līdz piecpadsmit gadiem un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

(21.04.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 11.05.2016.)

80.[1] pants. Apvienošanās organizētā grupā ar mērķi veikt pret Latvijas Republiku vērstu darbību

Par vairāk nekā divu personu apvienošanos organizētā grupā nolūkā vērsties pret Latvijas Republikas valstisko neatkarību, suverenitāti, teritoriālo vienotību, valsts varu vai valsts iekārtu Latvijas Republikas Satversmē neparedzētā veidā —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

(21.04.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 11.05.2016.)

81.pants. Pret Latvijas Republiku vērsts aicinājums

Par publisku aicinājumu vērsties pret Latvijas Republikas valstisko neatkarību, suverenitāti, teritoriālo vienotību, valsts varu vai valsts iekārtu Latvijas Republikas Satversmē neparedzētā veidā vai par šādu aicinājumu saturoša materiāla izplatīšanu —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

(21.04.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 11.05.2016.)

81.[1] pants. Palīdzība ārvalstij pret Latvijas Republiku vērstā darbībā

Par darbību nolūkā palīdzēt ārvalstij vai ārvalsts organizācijai vērsties pret Latvijas Republikas valstisko neatkarību, suverenitāti, teritoriālo vienotību, valsts varu, valsts iekārtu vai valsts drošību —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

(21.04.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 11.05.2016.)

82.pants. Aicinājums likvidēt Latvijas Republikas valstisko neatkarību

(Izslēgts ar 21.04.2016. likumu, kas stājas spēkā 11.05.2016.)

83.pants. Aicinājums graut Latvijas Republikas teritoriālo vienotību

(Izslēgts ar 21.04.2016. likumu, kas stājas spēkā 11.05.2016.)

84.pants. Starptautisko organizāciju un Latvijas Republikas noteikto sankciju pārkāpšana

(1) Par Apvienoto Nāciju Organizācijas, Eiropas Savienības un citu starptautisko organizāciju noteikto sankciju vai par Latvijas Republikas noteikto nacionālo sankciju pārkāpšanu —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja ar tām radīts būtisks kaitējums, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(3) Par šā panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja to izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās vai ja to izdarījusi valsts amatpersona, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz astoņiem gadiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 01.06.2000., 13.12.2012., 29.10.2015., 28.01.2016. un 06.06.2019. likumu, kas stājas spēkā 03.07.2019.)

85.pants. Spiegošana

(1) Par neizpaužamu ziņu nelikumīgu vākšanu nolūkā tās nodot vai to nodošanu ārvalstij vai ārvalsts organizācijai tieši vai ar citas personas starpniecību vai par citu ziņu nelikumīgu vākšanu vai nodošanu ārvalsts izlūkdienestam tā uzdevumā tieši vai ar citas personas starpniecību —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz desmit gadiem un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

(2) Par valsts noslēpuma nelikumīgu vākšanu vai nodošanu ārvalstij vai ārvalsts organizācijai tieši vai ar citas personas starpniecību —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no trim līdz divdesmit gadiem un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

(21.04.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 11.05.2016.)

86.pants. Latvijas Republikas Valsts prezidenta, Saeimas deputāta, Ministru kabineta locekļa un citas valsts amatpersonas dzīvības un veselības apdraudējums

Par uzbrukumu Latvijas Republikas Valsts prezidentam, Saeimas deputātam, Ministru kabineta loceklim vai citai Latvijas Republikas Saeimas ievēlētai, ieceltai vai apstiprinātai valsts amatpersonai sakarā ar tās valstisko darbību

Latvijas Republikas interesēs, ja uzbrukums saistīts ar šīs personas dzīvības vai veselības apdraudējumu, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz piecpadsmit gadiem un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013. Sk. Pārejas noteikumu 16.punktu)

87.pants. Ārvalsts pārstāvju dzīvības un veselības apdraudējums

(1) Par uzbrukumu ārvalsts vai tās valdības vadītājam vai citam ārvalsts pārstāvim, kas oficiāli ieradies Latvijas Republikā, ja uzbrukums saistīts ar šīs personas dzīvības vai veselības apdraudējumu, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz piecpadsmit gadiem un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja tās izraisījušas Latvijas Republikai smagas sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no pieciem līdz divdesmit gadiem un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013. Sk. Pārejas noteikumu 16.punktu)

88.pants. Terorisms

(Izslēgts ar 26.04.2018. likumu, kas stājas spēkā 23.05.2018. Sk. Pārejas noteikumu 22.punktu)

88.[1] pants. Terorisma finansēšana

(Izslēgts ar 26.04.2018. likumu, kas stājas spēkā 23.05.2018. Sk. Pārejas noteikumu 22.punktu)

88.[2] pants. Aicinājums uz terorismu un terorisma draudi

(Izslēgts ar 26.04.2018. likumu, kas stājas spēkā 23.05.2018. Sk. Pārejas noteikumu 22.punktu)

88.[3] pants. Personas vervēšana un apmācīšana terora aktu veikšanai

(Izslēgts ar 26.04.2018. likumu, kas stājas spēkā 23.05.2018. Sk. Pārejas noteikumu 22.punktu)

89.pants. Kaitniecība

Par darbību vai bezdarbību, kas vērsta uz finanšu sistēmas, rūpniecības, transporta, lauksaimniecības, tirdzniecības vai citu tautsaimniecības nozaru, kā arī iestāžu vai organizāciju darbības graušanu nolūkā kaitēt Latvijas Republikai, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no pieciem līdz divpadsmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 11.12.2003. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

89.[1] pants. Noziedzīga organizācija

(1) Par tādas noziedzīgas organizācijas (apvienības) izveidošanu, kuras sastāvā ir vismaz piecas personas, nolūkā izdarīt sevišķi smagus noziegumus pret cilvēci vai mieru, kara noziegumus, īstenot genocīdu vai izdarīt sevišķi smagus noziegumus pret valsti, kā arī par iesaistīšanos šādā organizācijā vai tās sastāvā ietilpstošā organizētā grupā vai citā noziedzīgā formējumā —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no astoņiem līdz septiņpadsmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

(2) Par noziedzīgas organizācijas vadīšanu vai piedalīšanos šādas organizācijas izdarītajos šā panta pirmajā daļā paredzētajos noziegumos —

soda ar mūža ieslodzījumu vai ar brīvības atņemšanu uz laiku no desmit līdz divdesmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

(25.04.2002. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013. Sk. Pārejas noteikumu 16.punktu)

90.pants. Kavēšana realizēt vēlēšanu tiesības, tiesības piedalīties likuma ierosināšanā, tautas nobalsošanas ierosināšanā, tautas nobalsošanā un Eiropas pilsoņu iniciatīvas atbalstīšanā

(1) Par apzinātu kavēšanu personai brīvi piedalīties saskaņā ar Latvijas Republikas likumiem rīkotajā parakstu vākšanā likuma vai tautas nobalsošanas ierosināšanai vai Eiropas pilsoņu iniciatīvas atbalstīšanai, lietojot vardarbību, viltu, draudus, uzpirkšanu vai citā prettiesiskā veidā, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par apzinātu kavēšanu personai brīvi realizēt tiesības vēlēt deputātus un tikt ievēlētai vai brīvi piedalīties saskaņā ar Latvijas Republikas likumiem rīkotajā tautas nobalsošanā, lietojot vardarbību, viltu, draudus, uzpirkšanu vai citā prettiesiskā veidā, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(13.12.2012. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

91.pants. Apzināti nepatiesu ziņu izplatīšana par deputāta kandidātu

(Izslēgts ar 12.06.2003. likumu, kas stājas spēkā 15.07.2003.)

92.pants. Parakstu vākšanas, vēlēšanu un tautas nobalsošanas dokumentu viltošana, nepareiza balsu saskaitīšana un aizklātas balsošanas pārkāpšana

Par parakstu vākšanas dokumentu viltošanu likuma vai tautas nobalsošanas ierosināšanai vai Eiropas pilsoņu iniciatīvas atbalstīšanai vai par vēlēšanu vai tautas nobalsošanas dokumentu viltošanu vai balsu apzināti nepareizu saskaitīšanu, kā arī par apzinātu aizklātas balsošanas pārkāpšanu, ko izdarījusi valsts amatpersona vai vēlēšanu komisijas loceklis, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz pieciem gadiem.

(13.12.2012. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

93.pants. Valsts simbolu zaimošana

Par Latvijas valsts ģerboņa vai Latvijas valsts karoga noraušanu, saplēšanu, salaušanu, iznīcināšanu vai par citādu šo valsts simbolu zaimošanu, kā arī par Latvijas valsts himnas publisku zaimošanu —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

94.pants. Valsts noslēpuma apzināta izpaušana

Par valsts noslēpuma apzinātu izpaušanu, ja to izdarījusi persona, kura bijusi brīdināta par valsts noslēpuma neizpaušanu, turklāt šim nodarījumam nav spiegošanas pazīmju, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot tiesības uz noteiktu nodarbošanos vai tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz pieciem gadiem.

(21.10.2010. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

95.pants. Valsts noslēpuma izpaušana aiz neuzmanības

Par valsts noslēpuma izpaušanu aiz neuzmanības, ja to izdarījusi persona, kura bijusi brīdināta par valsts noslēpuma neizpaušanu, vai par valsts noslēpuma objekta nozaudēšanu, ja to izdarījusi persona, kurai valsts noslēpuma objekts bija uzticēts, un ja ar to radīts būtisks kaitējums, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(21.10.2010. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

95.[1] pants. Dienests ārvalstī

Par normatīvajos aktos noteiktā aizlieguma dienēt ārvalsts vai cita starptautisko tiesību subjekta vai tā teritorijā izveidotajos bruņotajos spēkos, iekšējā karaspēkā, militārajā organizācijā, izlūkošanas vai drošības dienestā, policijā (milicijā) vai tieslietu institūciju dienestā pārkāpšanu —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(15.12.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 12.01.2017.)

XI nodaļa
Noziedzīgi nodarījumi pret dabas vidi

96.pants. Zemes, tās dzīļu, ūdeņu un mežu apsaimniekošanas un izmantošanas noteikumu pārkāpšana

Par zemes, tās dzīļu, ūdeņu vai mežu apsaimniekošanas vai izmantošanas noteikumu pārkāpšanu, ja ar to radīts būtisks kaitējums dabas videi, cilvēku veselībai, mantiskajām vai saimnieciskajām interesēm, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 21.10.2010. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

97.pants. Jūras dabas resursu izmantošanas noteikumu pārkāpšana

(1) *(Izslēgta ar 21.10.2010. likumu)*

(2) Par dabas resursu izpētes vai izmantošanas noteikumu pārkāpšanu Latvijas Republikas teritoriālajā jūrā, kontinentālajā šelfā vai ekskluzīvajā ekonomiskajā zonā, ja ar to radīts būtisks kaitējums jūrai, piekrastei vai citāds būtisks kaitējums, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004., 21.10.2010. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

98.pants. Radioaktīvo un ķīmisko vielu aprites drošības noteikumu pārkāpšana

(1) *(Izslēgta ar 21.10.2010. likumu)*

(2) Par radioaktīvo vielu vai citu jonizējošā starojuma avotu, bīstamo bioloģisko, bakterioloģisko, toksisko, ķīmisko vielu vai maisījumu vai citu bīstamu vielu vai materiālu, preparātu vai vīrusu ražošanas, iegādes, pārvietošanas, uzglabāšanas, apstrādes vai lietošanas noteikumu pārkāpšanu, ja ar to radīts būtisks kaitējums dabas videi, cilvēku veselībai, mantiskajām vai saimnieciskajām interesēm, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(3) Par šā panta otrajā daļā norādīto noteikumu pārkāpšanu, ja tā izraisījusi smagas sekas, vai par šā panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja to izdarījusi organizēta grupa, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz astoņiem gadiem un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

(4) Par šā panta otrajā daļā norādīto noteikumu pārkāpšanu, ja tā izraisījusi divu vai vairāku cilvēku nāvi, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz desmit gadiem un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004., 12.10.2006., 13.12.2007., 21.10.2010., 08.07.2011., 13.12.2012., 25.09.2014. un 08.06.2017. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2018.)

98.[1] pants. Nelikumīgas darbības ar ozona slāni noārdošām vielām

(1) Par ozona slāni noārdošu vielu ražošanas, iegādes, realizēšanas, pārvietošanas, uzglabāšanas, apstrādes vai lietošanas noteikumu pārkāpšanu —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja ar tām radīts būtisks kaitējums, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(25.09.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 29.10.2014.)

99.pants. Atkritumu apsaimniekošanas noteikumu pārkāpšana

(1) *(Izslēgta ar 21.10.2010. likumu)*

(2) Par atkritumu apsaimniekošanas noteikumu pārkāpšanu, ja ar to radīts būtisks kaitējums dabas videi, cilvēku veselībai, mantiskajām vai saimnieciskajām interesēm, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(3) Par atkritumu ievešanu Latvijas teritorijā vai tranzītpārvadāšanu cauri Latvijas teritorijai, pārkāpjot noteikumus, ja ar to radīts būtisks kaitējums dabas videi, cilvēku veselībai, mantiskajām vai saimnieciskajām interesēm, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(4) Par šā panta otrajā vai trešajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja to izdarījusi organizēta grupa, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz septiņiem gadiem un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004., 13.12.2007., 21.10.2010., 08.07.2011., 13.12.2012., 25.09.2014. un 08.06.2017. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2018.)

100.pants. Bīstamu vielu neatļauta apglabāšana ūdeņos un zemes dzīlēs

(1) Par radioaktīvo vielu, to skaitā kodolmateriālu, bīstamu ķīmisko vielu vai produktu, materiālu vai atkritumu neatļautu apglabāšanu ūdeņos vai zemes dzīlēs —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par kodolieroču, ķīmisko, bioloģisko, bakterioloģisko, toksisko vai citu masveida iznīcināšanas ieroču apglabāšanu ūdeņos vai zemes dzīlēs —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no trim līdz divdesmit gadiem.

(18.05.2000. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

101.pants. Jūras piesārņošana

(1) *(Izslēgta ar 21.10.2010. likumu)*

(2) Par jūras piesārņošanu ar bīstamām vai citām kaitīgām vielām, materiāliem vai atkritumiem, ja ar to radīts būtisks kaitējums dabas videi, cilvēku veselībai, mantiskajām vai saimnieciskajām interesēm, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(3) Par jūras piesārņošanu ar bīstamām vai citām kaitīgām vielām, materiāliem vai atkritumiem, ja tā izraisījusi smagas sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz desmit gadiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004., 13.12.2007., 21.10.2010., 13.12.2012. un 29.10.2015. likumu, kas stājas spēkā 03.12.2015.)

102.pants. Zemes, mežu un ūdeņu piesārņošana un piegružošana

(1) *(Izslēgta ar 21.10.2010. likumu)*

(2) Par zemes, mežu vai iekšējo ūdeņu (virszemes vai pazemes) piesārņošanu ar bīstamām vai citām kaitīgām vielām, materiāliem vai atkritumiem, piegružošanu vai citādu kaitīgu iedarbību uz tiem jebkādā veidā, ja ar to radīts būtisks kaitējums dabas videi, mantiskajām vai saimnieciskajām interesēm, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(3) Par zemes, mežu vai iekšējo ūdeņu (virszemes vai pazemes) piesārņošanu ar bīstamām vai citām kaitīgām vielām, materiāliem vai atkritumiem, piegružošanu vai citādu kaitīgu iedarbību uz tiem jebkādā veidā, ja tas izraisījis smagas sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz desmit gadiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004., 13.12.2007., 21.10.2010. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

103.pants. Atmosfēras gaisa piesārņošana

(1) *(Izslēgta ar 21.10.2010. likumu)*

(2) Par atmosfēras gaisa piesārņošanu, piegružošanu, fizikālu vai citādu kaitīgu iedarbību uz to jebkādā veidā, pārsniedzot noteiktos normatīvus vai pārkāpjot noteikumus, ja ar to radīts būtisks kaitējums dabas videi, cilvēku veselībai, mantiskajām vai saimnieciskajām interesēm, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004., 21.10.2010., 13.12.2012. un 29.10.2015. likumu, kas stājas spēkā 03.12.2015.)

104.pants. Objektu ekspluatācija bez attīrīšanas būvēm

Par rūpniecības, lauksaimniecības, komunālās saimniecības vai citu objektu ekspluatāciju, ja tajos nav ierīkotas nepieciešamās attīrīšanas, kaitīgu vielu un putekļu uztveršanas būves un ietaises vai arī tās atrodas tādā stāvoklī, ka nav derīgas ekspluatācijai, un ja ar to radīts būtisks kaitējums dabas videi, cilvēku veselībai, mantiskajām vai saimnieciskajām interesēm, —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(21.10.2010. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

104.[1] pants. Iekārtu nelikumīga ekspluatācija

Par piesārņojumu regulējošā normatīvajā aktā noteiktas iekārtas, kurā tiek veiktas videi bīstamas darbības vai uzglabātas vai izmantotas bīstamas vielas vai preparāti, nelikumīgu ekspluatāciju, ja ar to radīts būtisks kaitējums dabas videi, cilvēku veselībai, mantiskajām vai saimnieciskajām interesēm, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(25.09.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 29.10.2014.)

105.pants. Pasākumu neveikšana dabas vides piesārņojuma likvidēšanai

Par personas pienākumos ietilpstošo dabas vides piesārņojuma likvidēšanai un citādu kaitīgu seku novēršanai nepieciešamo pasākumu neveikšanu vai nepienācīgu veikšanu, kā arī par neziņošanu, ja kaitīgās sekas iestājušās, —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004., 21.10.2010. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

106.pants. Datu slēpšana par dabas vides piesārņojumu

(1) Par neziņošanu par jūras ūdeņu piesārņošanu vai citādu kaitīgu iedarbību no transportlīdzekļiem vai būvēm jūrā, ja to izdarījusi persona, kurai bija pienākums ziņot, —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par dabas vides piesārņojuma apjoma datu tīšu slēpšanu vai sagrozīšanu, ja to izdarījusi persona, kurai bija pienākums šos datus sniegt, un ja tā rezultātā radīts būtisks kaitējums dabas videi, cilvēku veselībai, mantiskajām vai saimnieciskajām interesēm, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(21.10.2010. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

107.pants. Meža dedzināšana

(1) Par meža tīšu aizdedzināšanu —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja ar tām radīts būtisks kaitējums, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

(3) Par tādām pašām darbībām, ja tās vainīgā neuzmanības dēļ izraisījušas cilvēka nāvi vai citas smagas sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz astoņiem gadiem un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

(13.12.2012. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.04.2013. Sk. Pārejas noteikumu 16.punktu)

108.pants. Meža iznīcināšana un bojāšana aiz neuzmanības

(1) Par meža nogabala iznīcināšanu vai bojāšanu aiz neuzmanības, nevērīgi rīkojoties ar uguni vai citādā veidā, ja ar to radīts būtisks kaitējums, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja tās izraisījušas cilvēka nāvi vai citas smagas sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004., 21.10.2010. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

109.pants. Patvaļīga koku ciršana un bojāšana

(1) Par patvaļīgu koku ciršanu svešā mežā vai citā svešā zemes platībā —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par patvaļīgu koku ciršanu, iznīcināšanu vai bojāšanu īpaši aizsargājamā dabas teritorijā, mikroliegumā, parkā, skvērā, alejā vai vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslā —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(3) Par patvaļīgu koku ciršanu, iznīcināšanu vai bojāšanu, ja ar šīm darbībām radīts būtisks kaitējums, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(4) Par šā panta pirmajā, otrajā vai trešajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja to izdarījusi organizēta grupa, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz astoņiem gadiem.

(13.12.2007. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 21.10.2010., 13.12.2012., 29.10.2015. un 08.06.2017. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2018.)

110.pants. Patvaļīga zvejošana un ūdensdzīvnieku iegūšana

(1) *(Izslēgta ar 21.10.2010. likumu)*

(2) Par zivju vai ūdensdzīvnieku ķeršanu vai citādu iegūšanu bez attiecīgas atļaujas, aizliegtā laikā vai aizliegtās vietās, vai ar aizliegtiem rīkiem vai paņēmieniem (patvaļīga iegūšana), ja ar to radīts būtisks kaitējums, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2^1) Par šā panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja to izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās vai ja tas izdarīts īpaši aizsargājamā dabas teritorijā, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(3) Par patvaļīgu zivju vai ūdensdzīvnieku iegūšanu, izmantojot elektrostrāvu, sprāgstošas vielas, indīgas vielas vai citus vispārbīstamus līdzekļus vai paņēmienus, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 25.04.2002., 21.10.2010., 13.12.2012. un 25.09.2014. likumu, kas stājas spēkā 29.10.2014.)

111.pants. Elektrozvejas ierīču nelikumīga izgatavošana, iegādāšanās, glabāšana, realizēšana, pārvadāšana un pārsūtīšana

Par elektrozvejas ierīču nelikumīgu izgatavošanu, iegādāšanos, glabāšanu, realizēšanu, pārvadāšanu vai pārsūtīšanu —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004., 21.10.2010. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

112.pants. Nelikumīgas medības

(1) *(Izslēgta ar 21.10.2010. likumu)*

(2) Par nelikumīgām medībām, ja tās izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās vai ja tās izdarītas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā, vai ja ar tām radīts būtisks kaitējums, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(3) Par aizliegtu vispārbīstamu līdzekļu, metožu, rīku vai paņēmienu izmantošanu medībās —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(18.12.2003. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004., 21.10.2010. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

113.pants. Spridzināšanas un citu darbu veikšana, pārkāpjot dzīvnieku aizsardzības noteikumus

Par spridzināšanas, meliorācijas, kokmateriālu sagatavošanas vai citu darbu veikšanu, pārkāpjot dzīvnieku aizsardzības noteikumus, ja ar tādām darbībām radīts būtisks kaitējums zivju resursiem, putniem vai citiem savvaļas dzīvniekiem, —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004., 21.10.2010. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

114.pants. Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju iznīcināšana un bojāšana

Par īpaši aizsargājamo dabas teritoriju iznīcināšanu vai bojāšanu, ja ar to radīts būtisks kaitējums, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(21.10.2010. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

115.pants. Īpaši aizsargājamo dzīvnieku un augu iznīcināšana un bojāšana

Par īpaši aizsargājamo dzīvnieku ķeršanu, turēšanu vai iznīcināšanu vai par īpaši aizsargājamo augu, sēņu vai ķērpju iegūšanu, turēšanu, bojāšanu vai iznīcināšanu, vai par īpaši aizsargājamo sugu dzīvotnes vai īpaši aizsargājamo biotopu iznīcināšanu vai bojāšanu, ja ar to radīts būtisks kaitējums, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(21.10.2010. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. un 25.09.2014. likumu, kas stājas spēkā 29.10.2014.)

115.[1] pants. Apdraudēto savvaļas dzīvnieku un augu sugu īpatņu tirdzniecības noteikumu pārkāpšana

Par apdraudēto savvaļas dzīvnieku vai augu sugu īpatņu vai to daļu vai izstrādājumu tirdzniecības noteikumu pārkāpšanu, ja ar to radīts būtisks kaitējums, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(21.10.2010. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

XII nodaļa
Nonāvēšana

116.pants. Slepkavība

Par citas personas tīšu prettiesisku nonāvēšanu (slepkavība) —

soda ar mūža ieslodzījumu vai ar brīvības atņemšanu uz laiku no pieciem līdz divdesmit gadiem un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 08.07.2011., 13.12.2012. un 15.05.2014. likumu, kas stājas spēkā 14.06.2014. Sk. Pārejas noteikumu 11.punktu)

117.pants. Slepkavība pastiprinošos apstākļos

Par slepkavību, ja:

1) noslepkavota sieviete, vainīgajam apzinoties, ka viņa ir grūtniecības stāvoklī;

2) noslepkavota persona, vainīgajam apzinoties, ka tā ir bezpalīdzības stāvoklī;

3) tā izdarīta vairāku personu dzīvībai bīstamā veidā;

4) tā izdarīta ar sevišķu cietsirdību;

5) pēc tās izdarīta līķa apgānīšana;

6) tā saistīta ar laupīšanu;

7) tā saistīta ar izvarošanu;

8) tā izdarīta nolūkā slēpt citu noziedzīgu nodarījumu vai atvieglot tā izdarīšanu;

9) tā izdarīta mantkārīgā nolūkā;

10) to izdarījusi personu grupa;

11) to izdarījusi persona, kas ievietota īslaicīgās aizturēšanas vai ieslodzījuma vietā;

12) noslepkavots nepilngadīgais,—

soda ar mūža ieslodzījumu vai ar brīvības atņemšanu uz laiku no desmit līdz divdesmit gadiem un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 18.05.2000., 08.07.2011. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013. Sk. Pārejas noteikumu 11.punktu)

118.pants. Slepkavība sevišķi pastiprinošos apstākļos

Par slepkavību

1) sakarā ar to, ka cietušais vai viņa tuvinieks izpildījis savus dienesta vai profesionālos pienākumus vai piedalījies noziedzīga vai citāda prettiesiska nodarījuma novēršanā vai pārtraukšanā, vai devis liecību tiesā vai pirmstiesas kriminālprocesā;

2) ja noslepkavotas divas vai vairākas personas;

3) *(izslēgts ar 13.12.2012. likumu)*;

4) ja to izdarījusi persona, izciešot mūža ieslodzījumu;

5) ja to izdarījusi organizēta grupa, —

soda ar mūža ieslodzījumu vai ar brīvības atņemšanu uz laiku no piecpadsmit līdz divdesmit gadiem un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2007., 08.07.2011., 01.12.2011. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013. Sk. Pārejas noteikumu 11.punktu)

119.pants. Jaundzimuša bērna slepkavība

Par sava bērna slepkavību, ko māte izdarījusi dzemdību laikā vai tieši pēc dzemdībām to izraisītā psihiskā un fizioloģiskā stāvokļa ietekmē, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

120.pants. Slepkavība, kas izdarīta stipra psihiska uzbudinājuma stāvoklī

Par slepkavību, kas izdarīta piepeša stipra psihiska uzbudinājuma stāvoklī, kuru izraisījusi vardarbība vai smags goda aizskārums no cietušā puses, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

121.pants. Slepkavība, pārkāpjot nepieciešamās aizstāvēšanās robežas

Par slepkavību, kas izdarīta, pārkāpjot nepieciešamās aizstāvēšanās robežas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

122.pants. Slepkavība, pārkāpjot personas aizturēšanas nosacījumus

(1) Par slepkavību, kas izdarīta, pārkāpjot personas aizturēšanas nosacījumus, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja tās izdarījusi valsts amatpersona, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

123.pants. Nonāvēšana aiz neuzmanības

(1) Par prettiesisku nonāvēšanu aiz neuzmanības —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu.

(2) Par prettiesisku nonāvēšanu aiz neuzmanības, ja nonāvētas divas vai vairākas personas vai ja nonāvēšana izdarīta, rīkojoties ar šaujamieroci vai sprāgstošām vielām vai citā vispārbīstamā veidā, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

124.pants. Novešana līdz pašnāvībai

(1) Par personas novešanu līdz pašnāvībai vai tās mēģinājumam, cietsirdīgi apejoties ar cietušo vai sistemātiski pazemojot viņa personisko cieņu, ja šī persona nav atradusies materiālā vai citādā atkarībā no vainīgā, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu.

(2) Par tādām pašām darbībām attiecībā uz personu, kas atradusies materiālā vai citādā atkarībā no vainīgā, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013. Sk. Pārejas noteikumu 16.punktu)

XIII nodaļa
Noziedzīgi nodarījumi pret personas veselību

125.pants. Tīšs smags miesas bojājums

(1) Par smaga miesas bojājuma tīšu nodarīšanu —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz septiņiem gadiem un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja:

1) tās izdarītas sakarā ar to, ka cietušais vai viņa tuvinieks izpildījis savus dienesta vai profesionālos pienākumus vai piedalījies noziedzīga vai citāda prettiesiska nodarījuma novēršanā vai pārtraukšanā, vai devis liecību tiesā vai pirmstiesas kriminālprocesā;

2) tās izdarītas pret divām vai vairākām personām;

3) tās izdarītas vairāku personu dzīvībai vai veselībai bīstamā veidā;

4) tām bijis mocīšanas vai spīdzināšanas raksturs;

5) tās izdarījusi personu grupa;

6) *(izslēgts ar 13.12.2012. likumu)*;

7) tās izdarījusi persona, kas ievietota īslaicīgās aizturēšanas vai ieslodzījuma vietā;

8) tās izdarītas pret personu bezpalīdzības stāvoklī;

9) tās izdarītas pret personu, ar kuru noziedzīgā nodarījuma izdarītājs ir pirmajā vai otrajā radniecības pakāpē, vai pret laulāto vai bijušo laulāto, vai pret personu, ar kuru noziedzīgā nodarījuma izdarītājs ir vai ir bijis pastāvīgās intīmās attiecībās, vai pret personu, ar kuru noziedzīgā nodarījuma izdarītājam ir kopīga (nedalīta) saimniecība, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no diviem līdz desmit gadiem un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

(3) Par tīša smaga miesas bojājuma nodarīšanu, kas vainīgā neuzmanības dēļ bijis par iemeslu cietušā nāvei, vai par tīša smaga miesas bojājuma nodarīšanu, ja to izdarījusi organizēta grupa, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no trim līdz piecpadsmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

(4) *(Izslēgta ar 13.12.2012. likumu)*

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2007., 30.10.2008., 21.05.2009., 08.07.2011., 13.12.2012., 08.06.2017. un 26.04.2018. likumu, kas stājas spēkā 23.05.2018.)

126.pants. Tīšs vidēja smaguma miesas bojājums

(1) Par vidēja smaguma miesas bojājuma tīšu nodarīšanu —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja:

1) tās izdarītas sakarā ar to, ka cietušais vai viņa tuvinieks izpildījis savus dienesta vai profesionālos pienākumus vai piedalījies noziedzīga vai citāda prettiesiska nodarījuma novēršanā vai pārtraukšanā, vai devis liecību tiesā vai pirmstiesas kriminālprocesā;

2) tām bijis mocīšanas vai spīdzināšanas raksturs;

3) tās izdarījusi personu grupa;

4) *(izslēgts ar 13.12.2012. likumu)*;

5) tās izdarījusi persona, kas ievietota īslaicīgās aizturēšanas vai ieslodzījuma vietā;

6) tās izdarītas pret personu bezpalīdzības stāvoklī;

7) tās izdarītas pret personu, ar kuru noziedzīgā nodarījuma izdarītājs ir pirmajā vai otrajā radniecības pakāpē, vai pret laulāto vai bijušo laulāto, vai pret personu, ar kuru noziedzīgā nodarījuma izdarītājs ir vai ir bijis pastāvīgās intīmās attiecībās, vai pret personu, ar kuru noziedzīgā nodarījuma izdarītājam ir kopīga (nedalīta) saimniecība, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.10.2008., 21.05.2009., 13.12.2012., 08.06.2017. un 26.04.2018. likumu, kas stājas spēkā 23.05.2018.)

127.pants. Tīšs miesas bojājums, kas nodarīts stipra psihiska uzbudinājuma stāvoklī

Par tīšu smagu vai vidēja smaguma miesas bojājumu, kas nodarīts piepeša stipra psihiska uzbudinājuma stāvoklī, kuru izraisījusi vardarbība vai smags goda aizskārums no cietušā puses, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

128.pants. Tīša miesas bojājuma nodarīšana, pārkāpjot nepieciešamās aizstāvēšanās robežas

Par tīša smaga vai vidēja smaguma miesas bojājuma nodarīšanu, pārkāpjot nepieciešamās aizstāvēšanās robežas, ja šis bojājums nav nodarīts, aizsargājoties pret dzīvības apdraudējumu vai pret izvarošanu, —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

129.pants. Tīša miesas bojājuma nodarīšana, pārkāpjot personas aizturēšanas nosacījumus

(1) Par tīša smaga vai vidēja smaguma miesas bojājuma nodarīšanu, pārkāpjot personas aizturēšanas nosacījumus, —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja tās izdarījusi valsts amatpersona, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

130.pants. Tīšs viegls miesas bojājums

(1) *(Izslēgta ar 21.10.2010. likumu)*

(2) Par viegla miesas bojājuma tīšu nodarīšanu, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(3) Par tādām pašām darbībām, ja:

1) tās izdarītas sakarā ar to, ka cietušais vai viņa tuvinieks izpildījis savus dienesta vai profesionālos pienākumus vai piedalījies noziedzīga vai citāda prettiesiska nodarījuma novēršanā vai pārtraukšanā, vai devis liecību tiesā vai pirmstiesas kriminālprocesā;

2) tām bijis mocīšanas vai spīdzināšanas raksturs;

3) tās izdarījusi personu grupa;

4) tās izdarījusi persona, kas ievietota īslaicīgās aizturēšanas vai ieslodzījuma vietā;

5) tās izdarītas pret personu bezpalīdzības stāvoklī;

6) tās izdarītas pret personu, ar kuru noziedzīgā nodarījuma izdarītājs ir pirmajā vai otrajā radniecības pakāpē, vai pret laulāto vai bijušo laulāto, vai pret personu, ar kuru noziedzīgā nodarījuma izdarītājs ir vai ir bijis pastāvīgās intīmās attiecībās, vai pret personu, ar kuru noziedzīgā nodarījuma izdarītājam ir kopīga (nedalīta) saimniecība, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 21.10.2010., 13.12.2012., 25.09.2014., 08.06.2017. un 26.04.2018. likumu, kas stājas spēkā 23.05.2018.)

130.[1] pants. Spīdzināšana

Par spīdzināšanu, ja šīm darbībām nav bijušas šā likuma 125., 126. vai 130.pantā paredzētās sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(25.09.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 29.10.2014.)

131.pants. Miesas bojājums aiz neuzmanības

Par smaga vai vidēja smaguma miesas bojājuma nodarīšanu aiz neuzmanības —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

132.pants. Draudi izdarīt slepkavību un nodarīt smagu miesas bojājumu

Par draudiem izdarīt slepkavību vai nodarīt smagu miesas bojājumu, ja ir bijis pamats baidīties, ka šie draudi var tikt izpildīti, —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

132.[1] pants. Vajāšana

Par vairākkārtēju vai ilgstošu citas personas izsekošanu, novērošanu, draudu izteikšanu šai personai vai nevēlamu saziņu ar šo personu, ja tai ir bijis pamats baidīties par savu vai savu tuvinieku drošību, —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(08.06.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2018.)

133.pants. Inficēšana ar cilvēka imūndeficīta un B un C hepatīta vīrusu

Par personas apzinātu inficēšanu ar cilvēka imūndeficīta vīrusu vai B vai C hepatīta vīrusu —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(21.05.2009. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

133.[1] pants. Inficēšana ar bīstamu infekcijas slimības izraisītāju

Par personas apzinātu inficēšanu ar bīstamu infekcijas slimības izraisītāju, ja tā rezultātā izraisītas smagas sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(21.05.2009. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. un 03.09.2020. likumu, kas stājas spēkā 29.09.2020.)

134.pants. Inficēšana ar seksuāli transmisīvas slimības izraisītāju

(1) Par personas apzinātu inficēšanu ar seksuāli transmisīvas slimības izraisītāju —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par nepilngadīgas personas apzinātu inficēšanu ar seksuāli transmisīvas slimības izraisītāju —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004., 21.05.2009. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

135.pants. Aborta neatļauta izdarīšana

(1) Par abortu, ko grūtniecei izdarījusi persona, kurai ir tiesības to darīt, ja aborts izdarīts ārpus slimnīcas vai citas ārstniecības iestādes vai arī ārstniecības iestādē, bet bez tiesiska pamata, —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot tiesības nodarboties ar ārstniecību uz laiku līdz pieciem gadiem.

(2) Par aborta izdarīšanu grūtniecei antisanitāros apstākļos vai ja to izdarījusi persona, kurai nav tiesību izdarīt abortu,—

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot tiesības nodarboties ar ārstniecību uz laiku līdz pieciem gadiem.

(3) *(Izslēgta ar 13.12.2012. likumu)*

(4) Par aborta neatļautu izdarīšanu pret grūtnieces gribu vai ja aborta neatļauta izdarīšana izraisījusi grūtnieces nāvi vai citas smagas sekas —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no trim līdz divpadsmit gadiem, atņemot tiesības nodarboties ar ārstniecību uz laiku līdz desmit gadiem.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

136.pants. Piespiešana izdarīt abortu

Par grūtnieces piespiešanu izdarīt abortu, ja rezultātā aborts izdarīts, —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

137.pants. Neatļauta ārstniecība

(1) Par neatļautu ārstniecību, ja tā izraisījusi cietušā veselības traucējumu, —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par neatļautu ārstniecību, ja tā izraisījusi cietušā nāvi vai smagus miesas bojājumus vainīgā neuzmanības dēļ, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz astoņiem gadiem.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

138.pants. Ārstniecības personas profesionālo pienākumu nepienācīga pildīšana

(1) Par ārstniecības personas profesionālo pienākumu nepildīšanu vai par nolaidīgu to pildīšanu, ja šis nodarījums vainīgā neuzmanības dēļ izraisījis cietušajam smagu vai vidēja smaguma miesas bojājumu, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādu pašu nodarījumu, ja tas izraisījis cietušā inficēšanos ar cilvēka imūndeficīta vīrusu vai B vai C hepatīta vīrusu, vai bijis par iemeslu cietušā nāvei, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004., 21.05.2009. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

139.pants. Cilvēka audu un orgānu nelikumīga izņemšana un izmantošana

(1) Par miruša cilvēka audu vai orgānu nelikumīgu izņemšanu vai izmantošanu medicīniskiem vai jebkādiem citiem mērķiem —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par dzīva cilvēka audu vai orgānu nelikumīgu izņemšanu vai izmantošanu medicīniskiem vai jebkādiem citiem mērķiem —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(3) Par šā panta pirmajā vai otrajā daļā paredzētajām darbībām, ja tās izdarītas mantkārīgā nolūkā vai ja tās izdarītas personu grupā, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz septiņiem gadiem.

(4) Par šā panta pirmajā vai otrajā daļā paredzētajām darbībām, ja tās izdarījusi ārstniecības persona vai ja tās izdarījusi organizēta grupa, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz desmit gadiem, atņemot tiesības nodarboties ar ārstniecību uz laiku līdz pieciem gadiem.

(13.12.2012. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.06.2019. likumu, kas stājas spēkā 03.07.2019.)

139.[1] pants. Cilvēka audu un orgānu donora un recipienta vervēšana

(1) Par donora vai recipienta vervēšanu cilvēka audu vai orgānu nelikumīgai izņemšanai vai transplantēšanai —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja tās izdarītas mantkārīgā nolūkā vai ja tās izdarītas personu grupā, vai ja tās izdarījusi ārstniecības persona, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(06.06.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 03.07.2019.)

140.pants. Sanitāri higiēniskās un epidemioloģiskās drošības noteikumu pārkāpšana

Par sanitāri higiēniskās vai epidemioloģiskās drošības noteikumu pārkāpšanu, ja tā izraisījusi epidēmiju vai citas smagas sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004., 13.12.2012. un 03.09.2020. likumu, kas stājas spēkā 29.09.2020.)

141.pants. Atstāšana bez palīdzības

(1) Par nepieciešamas un acīm redzami neatliekamas palīdzības nesniegšanu cilvēkam, kas atrodas dzīvībai bīstamā stāvoklī, ja vainīgais apzinājies, ka varējis to sniegt bez nopietnām briesmām sev un citām personām, un ja palīdzības nesniegšana izraisījusi cilvēka nāvi vai citas smagas sekas,—

soda ar piespiedu darbu vai ar naudas sodu.

(2) Par tādas personas apzinātu atstāšanu bez palīdzības, kura atrodas dzīvībai vai veselībai bīstamā stāvoklī un kurai nav iespējas saglabāt sevi mazgadības, vecuma, slimības vai savas nevarības dēļ, ja vainīgajam bijusi iespēja sniegt cietušajam palīdzību un bijis pienākums rūpēties par viņu vai arī vainīgais pats viņu nostādījis dzīvībai bīstamā stāvoklī, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2^1) Par šā panta otrajā daļā paredzētajām darbībām, ja palīdzības nesniegšana izraisījusi cilvēka nāvi vai citas smagas sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(3) Par šā panta pirmajā vai otrajā daļā paredzētajām darbībām, ja palīdzības nesniegšana izraisījusi divu vai vairāku cilvēku nāvi, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012., 25.09.2014. un 07.01.2021. likumu, kas stājas spēkā 02.02.2021.)

142.pants. Palīdzības nesniegšana jūrā cietušajiem

(1) Par nedošanos uz nelaimes vietu jūrā, ja saņemta ziņa, ka ir nepieciešama palīdzība, un ja to izdarījis kuģa kapteinis, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par palīdzības nesniegšanu cilvēkiem, kas iet bojā uz jūras vai uz cita ūdensceļa, ja šo palīdzību varēja sniegt bez nopietnām briesmām kuģim, tā apkalpei un pasažieriem un ja to izdarījis kuģa kapteinis, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(13.12.2012. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

XIV nodaļa
Noziedzīgi nodarījumi pret personas pamattiesībām un pamatbrīvībām

143.pants. Personas mājokļa neaizskaramības pārkāpšana

(1) Par nelikumīgu iekļūšanu mājoklī pret tajā dzīvojošās personas gribu —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādām pašām darbībām, lietojot vardarbību, draudus, viltu vai uzdodoties par valsts amatpersonu, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004., 13.12.2012. un 20.03.2014. likumu, kas stājas spēkā 03.04.2014.)

144.pants. Korespondences un pa elektronisko sakaru tīkliem pārraidāmās informācijas noslēpuma pārkāpšana

(1) Par personas korespondences noslēpuma tīšu pārkāpšanu —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par prettiesisku publiski nepieejamu datu pārraides vai signālu pārtveršanu elektronisko sakaru tīklos, kā arī par prettiesisku publiski nepieejamu elektromagnētisku datu iegūšanu no elektronisko sakaru tīkla, kurā atrodas šādi dati, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(3) Par šā panta pirmajā vai otrajā daļā paredzētajām darbībām, ja tās izdarītas mantkārīgā nolūkā, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(25.09.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 29.10.2014.)

145.pants. Nelikumīgas darbības ar fiziskās personas datiem

(1) Par nelikumīgām darbībām ar fiziskās personas datiem, ja ar to radīts būtisks kaitējums, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par nelikumīgām darbībām ar fiziskās personas datiem, ja tās izdarījis personas datu apstrādes pārzinis vai operators atriebības, mantkārīgā vai šantāžas nolūkā, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(3) Par personas datu apstrādes pārziņa vai operatora vai datu subjekta ietekmēšanu, pielietojot vardarbību vai draudus vai ļaunprātīgi izmantojot uzticību, vai ar viltu nolūkā veikt nelikumīgas darbības ar fiziskās personas datiem —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(10.09.2009. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

146.pants. Darba aizsardzības noteikumu pārkāpšana

(1) Par darba aizsardzību vai tehnisko drošību reglamentējošo normatīvo aktu prasību pārkāpšanu, ja to izdarījis uzņēmuma (uzņēmējsabiedrības), iestādes vai organizācijas vadītājs vai cita persona, kas atbildīga par šo noteikumu ievērošanu, un ja šis nodarījums izraisījis miesas bojājumus ar veselības traucējumu vai darbspēju paliekošu zaudējumu, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādu pašu nodarījumu, ja tas izraisījis cilvēka nāvi vai smagus miesas bojājumus vairākiem cilvēkiem, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

147.pants. Izgudrotāja un dizainera tiesību pārkāpšana

(1) Par izgudrojuma vai dizainparauga tīšu izpaušanu bez izgudrotāja, dizainera vai viņu tiesību pārņēmēja atļaujas, pirms izgudrojumu vai dizainparaugu attiecīgā persona izpaudusi pati vai pirms tas izpausts ar šīs personas piekrišanu, kā arī par izgudrojuma vai dizainparauga autorības piesavināšanos vai līdzautorības uzspiešanu —

soda ar piespiedu darbu vai ar naudas sodu.

(2) Par piespiešanu ar vardarbību vai tās draudiem, vai ar šantāžu atteikties no izgudrojuma vai dizainparauga autorības vai par līdzautorības uzspiešanu —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(17.10.2002. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

148.pants. Autortiesību un blakustiesību pārkāpšana

(1) Par autortiesību vai blakustiesību pārkāpšanu, ja ar to radīts būtisks kaitējums ar likumu aizsargātām personas interesēm, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par šā panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja to izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(3) Par autortiesību vai blakustiesību pārkāpšanu, ja tā izdarīta lielā apmērā, vai par šā panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja to izdarījusi organizēta grupa, vai par piespiešanu ar vardarbību, draudiem vai šantāžu atteikties no autorības, vai par līdzautorības uzspiešanu, ja tā izdarīta ar vardarbību, draudiem vai šantāžu, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz sešiem gadiem, atņemot tiesības uz noteiktu nodarbošanos uz laiku līdz pieciem gadiem, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

(21.10.2010. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 08.07.2011., 13.12.2012. un 08.06.2017. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2018.)

149.pants. Nelikumīgas darbības ar autortiesību un blakustiesību objektiem

(Izslēgts ar 21.10.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2011.)

149.[1] pants. Diskriminācijas aizlieguma pārkāpšana

(1) Par diskrimināciju rasu, nacionālās, etniskās vai reliģiskās piederības dēļ vai par cita veida diskriminācijas aizlieguma pārkāpšanu, ja ar to radīts būtisks kaitējums, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par šā panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja to izdarījusi valsts amatpersona vai uzņēmuma (uzņēmējsabiedrības) vai organizācijas atbildīgs darbinieks, vai personu grupa vai ja tas izdarīts, izmantojot automatizētu datu apstrādes sistēmu, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(25.09.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 29.10.2014.)

150.pants. Sociālā naida un nesaticības izraisīšana

(1) Par darbību, kas vērsta uz naida vai nesaticības izraisīšanu atkarībā no personas dzimuma, vecuma, invaliditātes vai jebkuru citu pazīmju dēļ, ja ar to radīts būtisks kaitējums, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par šā panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja to izdarījusi valsts amatpersona vai uzņēmuma (uzņēmējsabiedrības) vai organizācijas atbildīgs darbinieks, vai personu grupa vai ja tas izdarīts, izmantojot automatizētu datu apstrādes sistēmu, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(3) Par šā panta pirmajā daļā paredzēto darbību, ja tā saistīta ar vardarbību vai draudiem, vai par šā panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja to izdarījusi organizēta grupa, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(25.09.2014. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 08.06.2017. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2018.)

151.pants. Reliģisku rituālu traucēšana

(Izslēgts ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

XV nodaļa
Noziedzīgi nodarījumi pret personas brīvību, godu un cieņu

152.pants. Nelikumīga brīvības atņemšana

(1) Par prettiesisku darbību, atņemot personai iespēju brīvi noteikt savu atrašanās vietu (nelikumīga brīvības atņemšana), ja nav valsts amatpersonas noziedzīga nodarījuma pazīmju, —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja tās izdarītas cietušā dzīvībai vai veselībai bīstamā veidā vai ja tās saistītas ar fizisku ciešanu nodarīšanu viņam, vai ja tās ilgušas vairāk par vienu nedēļu, vai ja tās izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

(3) Par nelikumīgu brīvības atņemšanu, ja tā izraisījusi smagas sekas vai ja to izdarījusi organizēta grupa, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz septiņiem gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004., 13.12.2007., 08.07.2011. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013. Sk. Pārejas noteikumu 11.punktu)

153.pants. Personas nolaupīšana

(1) Par personas sagrābšanu, lietojot vardarbību vai draudus, vai aizvešanu ar viltu vai izmantojot personas bezpalīdzības stāvokli (personas nolaupīšana), —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja tās izdarītas pret nepilngadīgo, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz septiņiem gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

(3) Par personas nolaupīšanu, ja tā izraisījusi smagas sekas vai tā izdarīta pret mazgadīgo, vai to izdarījusi

organizēta grupa, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no trim līdz divpadsmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2007., 30.10.2008., 08.07.2011. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013. Sk. Pārejas noteikumu 11.punktu)

154.pants. Ķīlnieku sagrābšana

(1) Par personas kā ķīlnieka sagrābšanu vai aizturēšanu, ja tas saistīts ar draudiem noslepkavot, nodarīt miesas bojājumus vai turpmāk aizturēt šo personu nolūkā piespiest fizisko vai juridisko personu vai personu grupu izdarīt kādu darbību vai atturēties no tās, izvirzot to par noteikumu ķīlnieka atbrīvošanai, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no diviem līdz desmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja tās izdarītas pret nepilngadīgo vai ja tās izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no trim līdz divpadsmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

(3) Par šā panta pirmajā daļā paredzētajām darbībām, ja tās izraisījušas smagas sekas vai ja tās izdarītas pret mazgadīgo, vai ja tās izdarījusi organizēta grupa, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no pieciem līdz piecpadsmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 08.12.2005., 13.12.2007., 08.07.2011. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013. Sk. Pārejas noteikumu 11.punktu)

154.[1] pants. Cilvēku tirdzniecība

(1) Par cilvēku tirdzniecību —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz astoņiem gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

(2) Par cilvēku tirdzniecību, ja tā izdarīta pret nepilngadīgo vai ja to izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no trim līdz divpadsmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

(3) Par cilvēku tirdzniecību, ja tā apdraudējusi cietušā dzīvību vai izraisījusi smagas sekas vai ja tā izdarīta ar sevišķu cietsirdību vai pret mazgadīgo, vai ja to izdarījusi organizēta grupa, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no pieciem līdz piecpadsmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

(25.04.2002. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.12.2004., 13.12.2007., 08.07.2011., 13.12.2012. un 14.03.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013. Sk. Pārejas noteikumu 11.punktu)

154.[2] pants. Cilvēku tirdzniecības jēdziens

(1) Cilvēku tirdzniecība ir ekspluatācijas nolūkā izdarīta personu savervēšana, pārvadāšana, nodošana, slēpšana, izmitināšana vai saņemšana, lietojot vardarbību vai draudus, vai aizvešanu ar viltu vai izmantojot personas atkarību no vainīgā vai tās ievainojamības vai bezpalīdzības stāvokli, vai arī dodot vai saņemot materiāla vai citāda rakstura labumus, lai panāktu tās personas piekrišanu tirdzniecībai, no kuras ir atkarīgs cietušais.

(2) Nepilngadīgā vervēšana, pārvadāšana, nodošana, slēpšana, izmitināšana vai saņemšana ekspluatācijas nolūkā atzīstama par cilvēku tirdzniecību arī tādā gadījumā, ja tā nav saistīta ar jebkuru šā panta pirmajā daļā minēto līdzekļu

izmantošanu.

(3) Ekspluatācija šā panta izpratnē ir personas iesaistīšana prostitūcijā vai cita veida seksuālā izmantošanā, piespiešana veikt darbu, sniegt pakalpojumus vai izdarīt noziedzīgus nodarījumus, turēšana verdzībā vai citās tai līdzīgās formās (parādu verdzība, dzimtbūšana vai personas cita veida piespiedu nodošana citas personas atkarībā), turēšana kalpībā vai arī personas audu vai orgānu nelikumīga izņemšana.

(4) Ievainojamības stāvoklis šā panta izpratnē nozīmē, ka tiek izmantoti apstākļi, kad personai nav citas reālas vai pieņemamas izvēles, kā vien pakļauties ekspluatācijai.

(25.04.2002. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. un 25.09.2014. likumu, kas stājas spēkā 29.10.2014.)

155.pants. Nelikumīga ievietošana psihiatriskajā slimnīcā

Par apzināti nelikumīgu personas ievietošanu psihiatriskajā slimnīcā —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot tiesības uz noteiktu nodarbošanos uz laiku līdz pieciem gadiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

156.pants. Goda aizskaršana

(Izslēgts ar 19.11.2009. likumu, kas stājas spēkā 23.12.2009.)

157.pants. Neslavas celšana

(1) Par apzināti nepatiesu, otru personu apkaunojošu izdomājumu tīšu izplatīšanu iespiestā vai citādā veidā pavairotā sacerējumā, kā arī mutvārdos, ja tā izdarīta publiski (neslavas celšana), —

soda ar piespiedu darbu vai ar naudas sodu.

(2) Par neslavas celšanu masu saziņas līdzeklī —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(12.06.2003. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004., 19.11.2009. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

158.pants. Goda aizskaršana un neslavas celšana masu saziņas līdzeklī

(Izslēgts ar 19.11.2009. likumu, kas stājas spēkā 23.12.2009.)

XVI nodaļa
Noziedzīgi nodarījumi pret tikumību un dzimumneaizskaramību

159.pants. Izvarošana

(1) Par dzimumaktu, izmantojot cietušā bezpalīdzības stāvokli vai par dzimumaktu pret cietušā gribu, lietojot vardarbību, draudus vai izmantojot uzticību, autoritāti vai citādu ietekmi uz cietušo (izvarošana), —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no četriem līdz desmit gadiem un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz pieciem gadiem.

(2) Par izvarošanu, ja to izdarījusi personu grupa, vai par nepilngadīgā izvarošanu —

soda ar mūža ieslodzījumu vai ar brīvības atņemšanu uz laiku no pieciem līdz divdesmit gadiem un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz pieciem gadiem.

(3) Par izvarošanu, ja tā izraisījusi smagas sekas, vai par tādas personas izvarošanu, kura nav sasniegusi sešpadsmit gadu vecumu, —

soda ar mūža ieslodzījumu vai ar brīvības atņemšanu uz laiku no desmit līdz divdesmit gadiem un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz pieciem gadiem.

(15.05.2014. likuma redakcijā grozījumiem, kas izdarīti ar 12.11.2015. likumu, kas stājas spēkā 02.12.2015.)

160.pants. Seksuāla vardarbība

(1) Par seksuāla rakstura darbību nolūkā apmierināt savu dzimumtieksmi fiziskā saskarē ar cietušā ķermeni, ja tā izdarīta, izmantojot cietušā bezpalīdzības stāvokli vai pret cietušā gribu, lietojot vardarbību, draudus vai izmantojot uzticību, autoritāti vai citādu ietekmi uz cietušo, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz septiņiem gadiem un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz pieciem gadiem.

(2) Par anālu vai orālu aktu vai dzimumtieksmes apmierināšanu pretdabiskā veidā, kas saistīta ar vagināla, anālu vai orālu iekļūšanu cietušā ķermenī, ja tas izdarīts, izmantojot cietušā bezpalīdzības stāvokli vai pret cietušā gribu, lietojot vardarbību, draudus vai izmantojot uzticību, autoritāti vai citādu ietekmi uz cietušo, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no četriem līdz desmit gadiem un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz pieciem gadiem.

(3) Par šā panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja to izdarījusi personu grupa vai ja tas izdarīts ar nepilngadīgo, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no trim līdz divpadsmit gadiem un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz pieciem gadiem.

(4) Par šā panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja tas izraisījis smagas sekas vai ja tas izdarīts ar personu, kura nav sasniegusi sešpadsmit gadu vecumu, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no pieciem līdz piecpadsmit gadiem un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz pieciem gadiem.

(5) Par šā panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja to izdarījusi personu grupa vai ja tas izdarīts ar nepilngadīgo, —

soda ar mūža ieslodzījumu vai ar brīvības atņemšanu uz laiku no pieciem līdz divdesmit gadiem un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz pieciem gadiem.

(6) Par šā panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja tas izraisījis smagas sekas vai ja tas izdarīts ar personu, kura nav sasniegusi sešpadsmit gadu vecumu, —

soda ar mūža ieslodzījumu vai ar brīvības atņemšanu uz laiku no desmit līdz divdesmit gadiem un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz pieciem gadiem.

(15.05.2014. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 25.09.2014. un 12.11.2015. likumu, kas stājas spēkā 02.12.2015.)

161.pants. Seksuāla rakstura darbības ar personu, kura nav sasniegusi sešpadsmit gadu vecumu

Par dzimumakta, anāla vai orāla akta izdarīšanu vai dzimumtieksmes apmierināšanu pretdabiskā veidā, vai citādas seksuāla rakstura darbības izdarīšanu fiziskā saskarē ar cietušā ķermeni, ja tas izdarīts ar personu, kura nav sasniegusi sešpadsmit gadu vecumu, un to izdarījusi pilngadīga persona, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz pieciem gadiem.

(15.05.2014. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.11.2015. likumu, kas stājas spēkā 02.12.2015.)

162.pants. Pavešana netiklībā

(1) Par sešpadsmit gadu vecumu nesasniegušas vai bezpalīdzības stāvoklī esošas personas pavešanu netiklībā, tas ir, par tādas seksuāla rakstura darbības izdarīšanu bez fiziskas saskares ar cietušā ķermeni nolūkā apmierināt savu dzimumtieksmi vai izraisīt dzimuminstinktu cietušajā, ja to izdarījusi pilngadīga persona vai ja tas izdarīts, izmantojot cietušā bezpalīdzības stāvokli vai pret cietušā gribu, lietojot vardarbību, draudus vai izmantojot uzticību, autoritāti vai citādu ietekmi uz cietušo, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz pieciem gadiem.

(2) Par šā panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja tas izraisījis smagas sekas vai ja tas izdarīts ar mazgadīgo, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz septiņiem gadiem un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz pieciem gadiem.

(15.05.2014. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.11.2015. likumu, kas stājas spēkā 02.12.2015.)

162.[1] pants. Pamudināšana iesaistīties seksuālās darbībās

(1) Par sešpadsmit gadu vecumu nesasniegušas personas pamudināšanu iesaistīties seksuālās darbībās vai šādas personas pamudināšanu tikties ar mērķi izdarīt seksuālas darbības vai stāties dzimumattiecībās, izmantojot informācijas vai komunikācijas tehnoloģijas vai citu saziņas veidu, ja to izdarījusi pilngadīga persona, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz pieciem gadiem.

(2) Par šā panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja tas izdarīts ar mazgadīgo, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz pieciem gadiem.

(15.05.2014. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.11.2015. likumu, kas stājas spēkā 02.12.2015.)

163.pants. Prostitūciju ierobežojošo noteikumu pārkāpšana

(Izslēgts ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

163.[1] pants. Bordeļa izveidošana, uzturēšana, vadīšana un finansēšana

Par bordeļa (neatļauta prostitūcijas pakalpojumu organizēšanas un sniegšanas vieta) izveidošanu, uzturēšanu, vadīšanu vai finansēšanu —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(21.05.2009. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

164.pants. Personas iesaistīšana prostitūcijā un prostitūcijas izmantošana

(1) Par personas iesaistīšanu prostitūcijā —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

(2) Par piespiešanu nodarboties ar prostitūciju vai par personas iesaistīšanu prostitūcijā, ļaunprātīgi izmantojot tās uzticēšanos vai ar viltu, vai izmantojot personas atkarību no vainīgā vai tās bezpalīdzības stāvokli, vai par apzinātu cilvēku tirdzniecības upura prostitūcijas izmantošanu —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu,

vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

(3) Par šā panta pirmajā vai otrajā daļā paredzētajām darbībām, ja tās izdarījusi personu grupa, vai par nepilngadīgā pamudināšanu, iesaistīšanu vai piespiešanu nodarboties ar prostitūciju, vai par telpu nodošanu nepilngadīgām personām prostitūcijai —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no trim līdz astoņiem gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

(3^1) Par nepilngadīgas personas prostitūcijas izmantošanu —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(4) Par sešpadsmit gadu vecumu nesasniegušas personas pamudināšanu, iesaistīšanu vai piespiešanu nodarboties ar prostitūciju —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no pieciem līdz divpadsmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

(5) Par šajā pantā paredzētajām darbībām, ja tās izdarījusi organizēta grupa, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no pieciem līdz piecpadsmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 18.05.2000., 12.02.2004., 13.12.2007., 21.05.2009., 08.07.2011., 13.12.2012., 15.05.2014. un 11.06.2020. likumu, kas stājas spēkā 06.07.2020.)

165.pants. Sutenerisms

(1) Par tādas personas izmantošanu iedzīvošanās nolūkā, kura nodarbojas ar prostitūciju, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja tās izdarījusi personu grupa vai arī tās izdarītas attiecībā uz nepilngadīgu personu, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz astoņiem gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

(3) Par tādām pašām darbībām, ja tās izdarījusi organizēta grupa vai ja tās izdarītas attiecībā uz personu, kura nav sasniegusi sešpadsmit gadu vecumu, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no pieciem līdz piecpadsmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 18.05.2000., 13.12.2007., 21.05.2009., 08.07.2011., 13.12.2012. un 15.05.2014. likumu, kas stājas spēkā 14.06.2014. Sk. Pārejas noteikumu 12. un 14.punktu)

165.^{1} pants. Personas nosūtīšana seksuālai izmantošanai

(1) Par personas nosūtīšanu ar tās piekrišanu seksuālai izmantošanai, tas ir, par jebkādu rīcību, kas šajā nolūkā veicina legālu vai nelegālu personas pārvietošanos, tranzītu vai uzturēšanos vienas valsts vai vairāku valstu teritorijā, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja tās izdarītas iedzīvošanās nolūkā vai ja tās izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz desmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

(3) Par šā panta pirmajā vai otrajā daļā paredzētajām darbībām, ja tās izdarījusi organizēta grupa, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no pieciem līdz piecpadsmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

(18.05.2000. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.12.2004., 13.12.2007., 21.05.2009., 08.07.2011. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013. Sk. Pārejas noteikumu 11.punktu)

165.^{2} pants. Nosūtīšana uz ārvalsti

(Izslēgts ar 21.05.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2009.)

166.pants. Pornogrāfiska priekšnesuma demonstrēšanas, intīma rakstura izklaides ierobežošanas un pornogrāfiska rakstura materiāla aprites noteikumu pārkāpšana

(1) Par pornogrāfiska priekšnesuma demonstrēšanas vai citu intīma rakstura izklaides ierobežošanas noteikumu pārkāpšanu vai par pornogrāfiska rakstura materiāla aprites noteikumu pārkāpšanu, ja tā izdarīta ievērojamā apmērā vai ja ar to radīts būtisks kaitējums, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tāda pornogrāfiska priekšnesuma apmeklēšanu vai demonstrēšanu vai par tādu pornogrāfiska rakstura materiāla apriti, kurš satur bērnu pornogrāfiju, cilvēka seksuālas darbības ar dzīvnieku, nekrofiliju vai dzimumtieksmes apmierināšanu vardarbīgā veidā, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

(3) Par nepilngadīgā pamudināšanu, iesaistīšanu, piespiešanu piedalīties vai izmantošanu pornogrāfiskā priekšnesumā vai pornogrāfiska rakstura materiāla izgatavošanā —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz sešiem gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

(4) Par sešpadsmit gadu vecumu nesasniegušas personas pamudināšanu, iesaistīšanu, piespiešanu piedalīties vai izmantošanu pornogrāfiskā priekšnesumā vai pornogrāfiska rakstura materiāla izgatavošanā —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no trim līdz divpadsmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

(5) Par šā panta trešajā vai ceturtajā daļā paredzētajām darbībām, ja tās izdarījusi organizēta grupa vai tās izdarītas, lietojot vardarbību, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no pieciem līdz piecpadsmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

(15.05.2014. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.10.2015. likumu, kas stājas spēkā 03.12.2015.)

XVII nodaļa
Noziedzīgi nodarījumi pret ģimeni un nepilngadīgajiem

167.pants. Bērna samainīšana

(1) Par jaundzimuša bērna tīšu samainīšanu —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par jaundzimuša bērna samainīšanu mantkārīgā nolūkā —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

168.pants. Nolēmumu par aizgādības, aprūpes un saskarsmes tiesībām ar bērnu nepildīšana

Par izvairīšanos no tiesas vai bāriņtiesas nolēmuma, kas izriet no aizgādības, aprūpes vai saskarsmes tiesībām ar bērnu, kā arī tiesas nolēmuma, kas paredz bērna nogādāšanu atpakaļ uz valsti, kurā ir viņa dzīvesvieta, izpildes vai ļaunprātīgu šāda nolēmuma nepildīšanu, vai ļaunprātīgu šāda nolēmuma izpildes kavēšanu —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(21.10.2010. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 08.07.2011., 13.12.2012. un 29.10.2015. likumu, kas stājas spēkā 03.12.2015.)

168.[1] pants. Nolēmuma par aizsardzību pret vardarbību nepildīšana

Par ļaunprātīgu nolēmuma par aizsardzību pret vardarbību nepildīšanu —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(20.03.2014. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.10.2015. likumu, kas stājas spēkā 03.12.2015.)

169.pants. Adopcijas noslēpuma izpaušana

Par adopcijas noslēpuma izpaušanu pret adoptētāja gribu —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

169.[1] pants. Nelikumīgas darbības adopcijas kārtošanā

(1) Par piekrišanas došanu nepilngadīgā adopcijai, ja to devusi šā nepilngadīgā māte, tēvs vai aizbildnis mantkārīgā nolūkā, —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par piekrišanas pieprasīšanu nepilngadīgā adopcijai no šā nepilngadīgā mātes, tēva vai aizbildņa personiski vai ar starpnieku, lietojot vardarbību, draudus, viltu, uzpirkšanu vai citā prettiesiskā veidā, kā arī par šādu starpniecību —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(3) Par šā panta otrajā daļā paredzētajām darbībām, ja tās izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(21.06.2007. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

170.pants. Izvairīšanās no uzturēšanas

Par izvairīšanos no tiesas nolēmuma vai kompetentas valsts institūcijas lēmuma pildīšanas, ar kuru uzlikts pienākums apgādāt savus vecākus, vecvecākus, bērnus, mazbērnus vai citas personas un dot tiem uzturu, —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004., 13.12.2012., 29.10.2015. un 08.06.2017. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2018.)

171.pants. Aizbildņa tiesību ļaunprātīga izmantošana

Par aizbildnības vai aizgādnības izmantošanu, kaitējot aizbilstamajam vai aizgādnībā esošajam, —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

172.pants. Nepilngadīgā iesaistīšana noziedzīgā nodarījumā

Par nepilngadīgā iesaistīšanu noziedzīgā nodarījumā —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

173.pants. Nepilngadīgā novešana līdz dzēruma stāvoklim, iesaistīšana nemedicīniskā ārstniecības un citu līdzekļu lietošanā, kas izraisa apreibumu

(1) *(Izslēgta ar 13.12.2012. likumu)*

(2) Par nepilngadīgā apzinātu novešanu līdz dzēruma stāvoklim vai par nepilngadīgā iesaistīšanu nemedicīniskā ārstniecības vai citu līdzekļu lietošanā, kas nav narkotiskas vai psihotropas vielas, bet izraisa apreibumu, ja tā izdarīta, lietojot vardarbību vai draudus, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

174.pants. Cietsirdība un vardarbība pret nepilngadīgo

(1) Par cietsirdīgu vai vardarbīgu apiešanos ar nepilngadīgo, ja ar to nepilngadīgajam nodarītas fiziskas vai psihiskas ciešanas un ja tās nodarījušas personas, no kurām cietušais ir materiāli vai citādi atkarīgs un ja šīm darbībām nav bijušas šā likuma 125. vai 126.pantā paredzētās sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

(2) Par šā panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja tas izdarīts pret mazgadīgo, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.10.2008., 08.07.2011., 13.12.2012. un 07.01.2021. likumu, kas stājas spēkā 02.02.2021.)

XVIII nodaļa
Noziedzīgi nodarījumi pret īpašumu

175.pants. Zādzība

(1) Par svešas kustamas mantas slepenu vai atklātu nolaupīšanu (zādzība) —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par zādzību, ja tā izdarīta ievērojamā apmērā vai ja to izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

(3) Par zādzību, ja tā izdarīta, iekļūstot transportlīdzeklī, dzīvoklī vai citā telpā, vai ja tā izdarīta no glabātavas vai ietaises, kas savieno glabātavas, kā arī par transportlīdzekļa zādzību —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

(4) Par zādzību, ja tā izdarīta lielā apmērā vai ja to izdarījusi organizēta grupa, kā arī par narkotisko, psihotropo, stipri iedarbīgo, indīgo vai radioaktīvo vielu, sprāgstvielu, šaujamieroču vai munīcijas zādzību —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no diviem līdz desmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 25.04.2002., 08.07.2011., 13.12.2012. un 06.06.2019. likumu, kas stājas spēkā 03.07.2019.)

176.pants. Laupīšana

(1) Par svešas kustamas mantas nolaupīšanu, ja tā saistīta ar vardarbību vai vardarbības piedraudējumu (laupīšana), —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

(2) Par laupīšanu, ja tā izdarīta ievērojamā apmērā vai ja to izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās, vai ja tā izdarīta, iekļūstot transportlīdzeklī, dzīvoklī vai citā telpā, vai ja tā izdarīta no glabātavas vai ietaises, kas savieno glabātavas, kā arī par transportlīdzekļa laupīšanu —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz astoņiem gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

(3) Par laupīšanu, ja tā izdarīta lielā apmērā vai ja to izdarījusi organizēta grupa, kā arī par narkotisko, psihotropo, stipri iedarbīgo, indīgo vai radioaktīvo vielu, sprāgstvielu, šaujamieroču vai munīcijas laupīšanu —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no trim līdz divpadsmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

(4) Par laupīšanu, ja tā izdarīta, lietojot šaujamieročus vai sprāgstošas vielas, vai ja tā saistīta ar smagu miesas bojājumu nodarīšanu cietušajam, vai ja tā izraisījusi citas smagas sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no pieciem līdz piecpadsmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 25.04.2002., 12.02.2004., 08.07.2011., 13.12.2012. un 06.06.2019. likumu, kas stājas spēkā 03.07.2019.)

177.pants. Krāpšana

(1) Par svešas mantas vai tiesību uz šādu mantu iegūšanu, ļaunprātīgi izmantojot uzticēšanos vai ar viltu (krāpšana), —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par krāpšanu, ja to izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

(3) Par krāpšanu, ja tā izdarīta lielā apmērā vai ja to izdarījusi organizēta grupa, vai ja tā izdarīta, iegūstot narkotiskās, psihotropās, stipri iedarbīgās, indīgās vai radioaktīvās vielas, sprāgstvielas, šaujamieročus vai munīciju, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no diviem līdz desmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004., 13.12.2007., 08.07.2011. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013. Sk. Pārejas noteikumu 11.punktu)

177.[1] pants. Krāpšana automatizētā datu apstrādes sistēmā

(1) Par svešas mantas vai tiesību uz šādu mantu, vai citu mantisku labumu iegūšanu, apzināti ievadot automatizētā datu apstrādes sistēmā nepatiesus datus, lai ietekmētu tās resursu darbību (datorkrāpšana), —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par datorkrāpšanu, ja to izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

(3) Par datorkrāpšanu, ja tā izdarīta lielā apmērā vai ja to izdarījusi organizēta grupa, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no diviem līdz desmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

(28.04.2005. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2007., 08.07.2011. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013. Sk. Pārejas noteikumu 11.punktu)

178.pants. Apdrošināšanas krāpšana

(1) Par savas mantas tīšu iznīcināšanu, bojāšanu vai slēpšanu nolūkā saņemt apdrošināšanas atlīdzību —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par citas personas piespiešanu vai pierunāšanu iznīcināt, bojāt vai noslēpt apdrošinātu mantu vai citādu ietekmēšanu ar tādu pašu mērķi, ja to izdarījis mantas īpašnieks nolūkā saņemt apdrošinājuma summu, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(3) Par šā panta pirmajā vai otrajā daļā paredzētajām darbībām, ja tās izdarītas nolūkā saņemt apdrošinājuma summu lielā apmērā, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

179.pants. Piesavināšanās

(1) Par svešas mantas prettiesisku iegūšanu vai izšķērdēšanu, ja to izdarījusi persona, kurai šī manta uzticēta vai

kuras pārziņā tā atradusies (piesavināšanās), —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

(2) Par piesavināšanos, ja to izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

(3) Par piesavināšanos, ja tā izdarīta lielā apmērā, kā arī par narkotisko, psihotropo, stipri iedarbīgo, indīgo vai radioaktīvo vielu, sprāgstvielu, šaujamieroču vai munīcijas piesavināšanos —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz desmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013. Sk. Pārejas noteikumu 16.punktu)

180.pants. Zādzība, krāpšana, piesavināšanās nelielā apmērā

(1) Par zādzību, krāpšanu vai piesavināšanos nelielā apmērā, izņemot šā likuma 175.panta trešajā un ceturtajā daļā, 177.panta trešajā daļā un 179.panta trešajā daļā paredzētos noziegumus, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) *(Izslēgta ar 13.12.2012. likumu)*

(15.01.2004. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

181.pants. Atkārtota zādzība, krāpšana, piesavināšanās

(Izslēgts ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

182.pants. Elektroenerģijas, siltumenerģijas un gāzes patvaļīga patērēšana, elektronisko sakaru pakalpojumu patvaļīga izmantošana

(1) Par elektroenerģijas, siltumenerģijas vai gāzes patvaļīgu patērēšanu vai par elektronisko sakaru pakalpojumu patvaļīgu izmantošanu, ja tas izdarīts ievērojamā apmērā, —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par elektroenerģijas, siltumenerģijas vai gāzes patvaļīgu patērēšanu vai par elektronisko sakaru pakalpojumu patvaļīgu izmantošanu, ja tas izdarīts lielā apmērā, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(21.06.2007. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. un 29.10.2015. likumu, kas stājas spēkā 03.12.2015.)

182.[1] pants. Nelikumīgas darbības ar patērētās elektroenerģijas, siltumenerģijas un gāzes komercuzskaiti

(1) Par iejaukšanos elektroenerģijas, siltumenerģijas vai gāzes komercuzskaites mēraparātu darbībā vai par tās traucēšanu, vai par iekārtu, ierīču vai programmatūras izgatavošanu, pielāgošanu, izplatīšanu vai uzstādīšanu, ja tas rada iespēju personām patvaļīgi patērēt elektroenerģiju, siltumenerģiju vai gāzi, —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja tās izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās vai ja tās radījušas

smagas sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(3) Par šā panta pirmajā daļā paredzētajām darbībām, ja tās izraisījušas divu vai vairāku cilvēku nāvi, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz astoņiem gadiem.

(21.10.2010. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. un 25.09.2014. likumu, kas stājas spēkā 29.10.2014.)

183.pants. Izspiešana

(1) Par pieprasījumu bez tiesiska pamata atdot mantu vai tiesības uz mantu vai izdarīt kādas mantiska rakstura darbības, piedraudot ar vardarbību cietušajam vai viņa tuviniekiem, piedraudot izpaust apkaunojošas ziņas par cietušo vai viņa tuviniekiem, piedraudot iznīcināt viņu mantu vai radīt viņiem citu būtisku kaitējumu (izspiešana), —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

(2) Par izspiešanu, ja to izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās vai ja tā izdarīta, lietojot vardarbību, ieročus vai sprāgstošas vielas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz desmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 08.07.2011. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013. Sk. Pārejas noteikumu 11.punktu)

184.pants. Izspiešana organizētā grupā

(1) Par organizētas grupas izveidošanu vai piedalīšanos tajā izspiešanas nolūkā —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz astoņiem gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

(2) Par izspiešanu organizētas grupas sastāvā, ja izspiešana izdarīta, lietojot vardarbību vai draudus, ieročus vai sprāgstošas vielas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no trim līdz divpadsmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

(3) Par šā panta otrajā daļā paredzētajām darbībām, ja tās izraisījušas smagas sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no pieciem līdz piecpadsmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 08.07.2011. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013. Sk. Pārejas noteikumu 11.punktu)

185.pants. Mantas tīša iznīcināšana un bojāšana

(1) Par svešas mantas tīšu iznīcināšanu vai bojāšanu —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par svešas mantas tīšu iznīcināšanu vai bojāšanu, ja tā izdarīta ar dedzināšanu vai citādā vispārbīstamā veidā vai ja tā izdarīta lielā apmērā, vai ja tās rezultātā vainīgā neuzmanības dēļ iestājusies cilvēka nāve vai izraisītas citas smagas sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz desmit gadiem un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004., 13.12.2012. un 29.10.2015. likumu, kas stājas spēkā 03.12.2015.)

186.pants. Mantas iznīcināšana un bojāšana aiz neuzmanības

(1) Par svešas mantas iznīcināšanu vai bojāšanu aiz neuzmanības, nevērīgi rīkojoties ar uguni vai citādā vispārbīstamā veidā un ja tā rezultātā radīts būtisks kaitējums, —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par svešas mantas iznīcināšanu vai bojāšanu aiz neuzmanības, ja tās rezultātā iestājusies cilvēka nāve vai izraisītas citas smagas sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(3) Par svešas mantas iznīcināšanu vai bojāšanu aiz neuzmanības, ja tās rezultātā iestājusies divu vai vairāku cilvēku nāve, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004., 13.12.2012., 25.09.2014. un 11.06.2020. likumu, kas stājas spēkā 06.07.2020.)

187.pants. Elektrotīkla, publiskā elektronisko sakaru tīkla, siltumtīkla, gāzes, naftas un naftas produktu vada tīša iznīcināšana un bojāšana

(1) Par elektrotīkla, publiskā elektronisko sakaru tīkla, siltumtīkla, gāzes, naftas vai naftas produktu vada vai tā iekārtas tīšu iznīcināšanu vai bojāšanu —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja to rezultātā iestājusies cilvēka nāve vai ja tās izraisījušas avāriju, katastrofu vai citas smagas sekas, vai ja tās izdarījusi organizēta grupa, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no diviem līdz desmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2007., 21.10.2010., 08.07.2011. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013. Sk. Pārejas noteikumu 11.punktu)

188.pants. Gāzes un naftas vadu iznīcināšana un bojāšana aiz neuzmanības

(1) Par gāzes, naftas vai naftas produktu vadu un to iekārtu iznīcināšanu vai bojāšanu aiz neuzmanības —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja to rezultātā iestājusies cilvēka nāve vai ja tās izraisījušas avāriju, katastrofu vai citas smagas sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(3) Par šā panta pirmajā daļā paredzētajām darbībām, ja to rezultātā iestājusies divu vai vairāku cilvēku nāve, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz astoņiem gadiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004., 21.10.2010., 13.12.2012. un 25.09.2014. likumu, kas stājas spēkā

29.10.2014.)

189.pants. Mantas neapzinīga un nevērīga apsardzība

(Izslēgts ar 11.06.2020. likumu, kas stājas spēkā 06.07.2020.)

XIX nodaļa
Noziedzīgi nodarījumi tautsaimniecībā

190.pants. Kontrabanda

(1) Par muitošanai pakļauto preču vai citu vērtību ievešanu Latvijas Republikas muitas teritorijā vai izvešanu no tās, apejot muitas kontroli vai noslēpjot tās no šādas kontroles, vai nedeklarējot, vai izmantojot viltotus muitas vai citus dokumentus, vai citādā nelikumīgā veidā (kontrabanda), ja tā izdarīta ievērojamā apmērā, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

(2) Par šā panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja to izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

(3) Par šā panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja to izdarījusi organizēta grupa, vai par kontrabandu, ja tā izdarīta lielā apmērā, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz desmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās, atņemot tiesības uz noteiktu vai visu veidu komercdarbību vai uz noteiktu nodarbošanos vai tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz pieciem gadiem.

(4) *(Izslēgta ar 13.12.2012. likumu)*

(28.04.2005. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2007., 13.12.2012., 29.10.2015., 08.06.2017. un 03.09.2020. likumu, kas stājas spēkā 29.09.2020.)

190.[1] pants. Preču un vielu, kuru aprite ir aizliegta vai speciāli reglamentēta, pārvietošana pāri Latvijas Republikas valsts robežai

(1) Par narkotiskas vai psihotropas vielas, šo vielu izgatavošanai paredzēto izejmateriālu (prekursoru), jaunas psihoaktīvas vielas vai to saturoša izstrādājuma, kuru aprite ir aizliegta vai ierobežota, kā arī par radioaktīvas vai bīstamas vielas, stratēģiskas nozīmes preces vai citas vērtības, sprāgstvielas, ieroča, munīcijas pārvietošanu pāri Latvijas Republikas valsts robežai jebkādā nelikumīgā veidā —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja tās izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās vai ja tās izdarītas lielā apmērā, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz desmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

(3) Par tādām pašām darbībām, ja tās izdarījusi organizēta grupa, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz divpadsmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem, atņemot tiesības uz noteiktu vai visu veidu komercdarbību vai uz noteiktu nodarbošanos vai tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz pieciem gadiem.

(28.04.2005. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 21.06.2007., 13.12.2007., 19.11.2009., 08.07.2011., 13.12.2012. un 25.09.2014. likumu, kas stājas spēkā 29.10.2014. Sk. Pārejas noteikumu 11.punktu)

191.pants. Neatļautas darbības ar muitošanai pakļautām precēm un citām vērtībām

(1) Par muitošanai pakļauto preču vai citu vērtību glabāšanu, pārvietošanu, pārsūtīšanu vai realizēšanu Latvijas Republikas muitas teritorijā bez muitas iestāžu atļaujas, ja tā izdarīta ievērojamā apmērā, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

(2) Par šā panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja to izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

(3) Par muitošanai pakļauto preču vai citu vērtību glabāšanu, pārvietošanu, pārsūtīšanu vai realizēšanu Latvijas Republikas muitas teritorijā bez muitas iestāžu atļaujas, ja tas izdarīts lielā apmērā, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz sešiem gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību vai bez tās, atņemot tiesības uz noteiktu vai visu veidu komercdarbību vai uz noteiktu nodarbošanos vai tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz pieciem gadiem.

(28.04.2005. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012., 29.10.2015. un 03.09.2020. likumu, kas stājas spēkā 29.09.2020.)

192.pants. Viltotas naudas un valsts finanšu instrumentu izgatavošana, izplatīšana, pārvadāšana, pārsūtīšana, iegādāšanās un glabāšana

(1) Par viltotu Latvijas Republikā apgrozībā esošu vai apgrozībai paredzētu naudas zīmju, monētu, valsts finanšu instrumentu vai ārvalstu valūtas pārvadāšanu, pārsūtīšanu, iegādāšanos vai glabāšanu nolūkā to izplatīt vai par to izgatavošanu, kā arī par šāda viltojuma izplatīšanu —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

(2) Par viltotu Latvijas Republikā apgrozībā esošu vai apgrozībai paredzētu naudas zīmju, monētu, valsts finanšu instrumentu vai ārvalstu valūtas izgatavošanu vai šāda viltojuma izplatīšanu, ja tā izdarīta ievērojamā apmērā, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz astoņiem gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

(3) Par šā panta pirmajā daļā paredzētajām darbībām, ja tās izdarītas lielā apmērā vai ja tās izdarījusi organizēta grupa, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no diviem līdz desmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 10.04.2003., 18.12.2003., 05.05.2005., 13.12.2007., 08.07.2011., 13.12.2012. un 28.01.2016. likumu, kas stājas spēkā 01.03.2016.)

192.[1] pants. Naudas viltošanai pielāgotu iekārtu, programmatūras, datu un citu līdzekļu izgatavošana, iegādāšanās, glabāšana un izplatīšana

Par tādu iekārtu, programmatūras, datu, aizsardzības (pretviltošanas) elementu vai jebkādu citu līdzekļu izgatavošanu, iegādāšanos, glabāšanu vai izplatīšanu, kas pielāgoti Latvijas Republikā apgrozībā esošu vai apgrozībai paredzētu naudas zīmju, monētu, valsts finanšu instrumentu vai ārvalstu valūtas viltošanai, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(28.01.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.03.2016.)

193.pants. Nelikumīgas darbības ar finanšu instrumentiem un maksāšanas līdzekļiem

(1) *(Izslēgta ar 28.01.2016. likumu)*

(2) Par sveša finanšu instrumenta vai maksāšanas līdzekļa nolaupīšanu, iznīcināšanu, bojāšanu vai nelikumīgu izmantošanu —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

(3) Par finanšu instrumenta vai maksāšanas līdzekļa viltošanu, kā arī par šāda viltojuma izplatīšanu vai izmantošanu, ja nav šā likuma 192.pantā paredzētā nozieguma pazīmju, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz septiņiem gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

(4) Par šā panta otrajā vai trešajā daļā paredzētajām darbībām, ja tās izdarītas lielā apmērā vai ja tās izdarījusi organizēta grupa, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no diviem līdz desmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

(18.12.2003. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2007., 08.07.2011., 13.12.2012., 29.10.2015. un 28.01.2016. likumu, kas stājas spēkā 01.03.2016.)

193.[1] pants. Datu, programmatūras un iekārtu iegūšana, izgatavošana, izplatīšana, izmantošana un glabāšana nelikumīgām darbībām ar finanšu instrumentiem un maksāšanas līdzekļiem

(1) Par tādu datu iegūšanu vai izplatīšanu, kas dod iespēju nelikumīgi izmantot finanšu instrumentu vai maksāšanas līdzekli, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādu datu izmantošanu, kas dod iespēju nelikumīgi izmantot finanšu instrumentu vai maksāšanas līdzekli, vai par programmatūras vai iekārtas izgatavošanu vai pielāgošanu šā likuma 193.pantā paredzēto noziegumu izdarīšanai, kā arī par šādas programmatūras vai iekārtas iegūšanu, glabāšanu vai izplatīšanu tādā pašā nolūkā —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

(3) Par šā panta pirmajā vai otrajā daļā paredzētajām darbībām, ja tās izdarījusi organizēta grupa, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no diviem līdz desmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

(01.06.2000. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 18.12.2003., 13.12.2007., 08.07.2011. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013. Sk. Pārejas noteikumu 11.punktu)

193.[2] pants. Iekšējās informācijas nelikumīga izmantošana un manipulācijas finanšu tirgos

(1) Par iekšējās informācijas nelikumīgu izmantošanu finanšu tirgos, ieteikšanu citai personai vai citas personas pamudināšanu iesaistīties iekšējās informācijas nelikumīgā izmantošanā finanšu tirgos, kā arī par manipulācijām finanšu tirgos, ja ar to radītas smagas sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par šā panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja to izdarījusi organizēta grupa, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no diviem līdz desmit gadiem un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

(28.01.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.03.2016. Sk. likuma "Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un

piemērošanas kārtību" 24. panta trešo daļu)

194.pants. Neatļauta finanšu instrumentu izlaišana

(1) Par juridiskās personas finanšu instrumentu laišanu apgrozībā, pirms juridiskā persona uzsākusi darbību vai bez likumā noteiktās finanšu instrumentu reģistrācijas, vai apzināti nepatiesas informācijas sniegšanu par finanšu instrumentu laišanu publiskā apgrozībā —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par finanšu instrumentu izgatavošanu un laišanu apgrozībā, ja tie neatbilst statūtu, emisijas prospekta vai cita šim nolūkam izdota dokumenta noteikumiem, vai noguldījuma (depozīta) sertifikāta izlaišanu bez attiecīgā noguldījuma pieņemšanas —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 18.12.2003., 12.02.2004. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

194.[1] pants. Nepatiesu datu vai ziņu izplatīšana par Latvijas Republikas finanšu sistēmas stāvokli

(1) Par apzināti nepatiesu datu vai ziņu izplatīšanu mutvārdos, rakstveidā vai citādā veidā par Latvijas Republikas finanšu sistēmas stāvokli —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja tās izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās vai ja ar to radīts būtisks kaitējums valstij vai ar likumu aizsargātām personas interesēm, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(3) Par šā panta pirmajā daļā paredzētajām darbībām, ja tās izdarītas mantkārīgā nolūkā, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

(13.12.2007. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

195.pants. Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšana

(1) Par noziedzīgi iegūtu finanšu līdzekļu vai citas mantas legalizēšanu —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja tās izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

(3) Par šā panta pirmajā daļā paredzētajām darbībām, ja tās izdarītas lielā apmērā vai ja tās izdarījusi organizēta grupa, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no trim līdz divpadsmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

(28.04.2005. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2007., 08.07.2011., 13.12.2012. un 06.06.2019. likumu, kas stājas spēkā 03.07.2019.)

195.[1] pants. Ziņu nesniegšana un nepatiesu ziņu sniegšana par līdzekļu piederību un patieso labuma guvēju

(1) Par apzināti nepatiesu ziņu sniegšanu fiziskajai vai juridiskajai personai, kas ar likumu pilnvarota pieprasīt informāciju par darījumu un tajā iesaistīto finanšu līdzekļu vai citas mantas patieso īpašnieku vai patieso labuma guvēju, kā arī par likumā noteikto ziņu par patieso labuma guvēju nesniegšanu vai apzināti nepatiesu ziņu sniegšanu valsts institūcijai vai juridiskajai personai —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja ar tām radīts būtisks kaitējums valstij vai uzņēmējdarbībai, vai ar likumu aizsargātām citas personas interesēm, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(13.12.2012. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.06.2019. likumu, kas stājas spēkā 03.07.2019.)

195.[2] pants. Izvairīšanās no skaidras naudas deklarēšanas

(1) *(Izslēgta ar 13.12.2012. likumu)*

(2) Par liela apmēra skaidras naudas, ko, šķērsojot valsts iekšējo robežu, ieved Latvijas Republikā vai izved no tās, nedeklarēšanu vai nepatiesu deklarēšanu, ja skaidras naudas deklarācijas aizpildīšanu likumā noteiktajā kārtībā pieprasījusi kompetentās iestādes amatpersona, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2[1]) Par liela apmēra skaidras naudas, ko, šķērsojot valsts ārējo robežu, ieved Latvijas Republikā vai izved no tās, nedeklarēšanu vai nepatiesu deklarēšanu —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(3) Par šā panta otrajā un 2.[1] daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja to izdarījusi organizēta grupa, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(08.12.2005. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012., 08.06.2017. un 20.06.2019. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2019.)

196.pants. Pilnvaru ļaunprātīga izmantošana un pārsniegšana

(1) Par uzņēmuma (uzņēmējsabiedrības) vai organizācijas atbildīga darbinieka, tas ir, personas, kurai uzņēmumā (uzņēmējsabiedrībā) vai organizācijā ir tiesības pieņemt lēmumus, kas saistoši citām personām, vai tiesības rīkoties ar uzņēmuma (uzņēmējsabiedrības) vai organizācijas mantu vai finanšu līdzekļiem, kā arī uzņēmuma (uzņēmējsabiedrības) vai organizācijas pilnvarotas tādas pašas personas izdarītām tīšām darbībām, ļaunprātīgi izmantojot savas pilnvaras vai tās pārsniedzot, ja ar šīm darbībām radīts būtisks kaitējums uzņēmuma (uzņēmējsabiedrības), organizācijas vai ar likumu aizsargātām citas personas interesēm, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par šā panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja tas izdarīts mantkārīgā nolūkā, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas un atņemot tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku

līdz trim gadiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 11.12.2003., 12.02.2004. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

197.pants. Nolaidība

Par darba pienākumu nolaidīgu pildīšanu, ko izdarījis uzņēmuma (uzņēmējsabiedrības) vai organizācijas atbildīgs darbinieks vai uzņēmuma (uzņēmējsabiedrības) vai organizācijas pilnvarota tāda pati persona, ja ar to radīts būtisks kaitējums uzņēmumam (uzņēmējsabiedrībai), organizācijai vai ar likumu aizsargātām citas personas interesēm, —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

198.pants. Neatļauta labumu pieņemšana

(1) Par materiālu vērtību, mantiska vai citāda rakstura labumu, to piedāvājuma prettiesisku pieņemšanu, ko pats vai ar starpnieku izdarījis uzņēmuma (uzņēmējsabiedrības) vai organizācijas darbinieks vai persona, kas uz likuma vai tiesiska darījuma pamata pilnvarota vest citas personas lietas, par kādas darbības izdarīšanu vai neizdarīšanu, izmantojot savas pilnvaras, neatkarīgi no tā, vai pieņemtās materiālās vērtības, mantiska vai citāda rakstura labumi domāti šai personai vai jebkurai citai personai, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par šā panta pirmajā daļā paredzētajām darbībām, ja tās izdarītas lielā apmērā vai tās izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās, vai materiālas vērtības, mantisks vai citāda rakstura labums pieprasīts,—

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

(3) Par materiālu vērtību, mantiska vai citāda rakstura labumu, to piedāvājuma prettiesisku pieņemšanu, ko pats vai ar starpnieku izdarījis uzņēmuma (uzņēmējsabiedrības) vai organizācijas atbildīgs darbinieks vai uzņēmuma (uzņēmējsabiedrības) vai organizācijas pilnvarota tāda pati persona, vai persona, kas uz likuma vai tiesiska darījuma pamata pilnvarota izšķirt strīdus vai pieņemt saistošus lēmumus, bet nav valsts amatpersona, par kādas darbības izdarīšanu vai neizdarīšanu, izmantojot savas pilnvaras, neatkarīgi no tā, vai pieņemtās materiālās vērtības, mantiska vai citāda rakstura labumi domāti šai personai vai jebkurai citai personai, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas un atņemot tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz trim gadiem.

(4) Par šā panta trešajā daļā paredzētajām darbībām, ja tās izdarītas lielā apmērā vai tās izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās, vai materiālas vērtības, mantisks vai citāda rakstura labums pieprasīts, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas un atņemot tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku no diviem līdz pieciem gadiem.

(16.02.2006. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.11.2009., 13.12.2012. un 06.06.2019. likumu, kas stājas spēkā 03.07.2019.)

199.pants. Komerciālā uzpirkšana

(1) Par materiālu vērtību, mantiska vai citāda rakstura labumu piedāvāšanu vai nodošanu personiski vai ar starpnieku uzņēmuma (uzņēmējsabiedrības) vai organizācijas darbiniekam vai personai, kas uz likuma vai tiesiska darījuma pamata pilnvarota vest citas personas lietas, uzņēmuma (uzņēmējsabiedrības) vai organizācijas atbildīgam darbiniekam vai uzņēmuma (uzņēmējsabiedrības) vai organizācijas pilnvarotai tādai pašai personai, vai personai, kas uz likuma vai tiesiska darījuma pamata pilnvarota izšķirt strīdus, lai tā, izmantojot savas pilnvaras, izdarītu vai neizdarītu kādu darbību, neatkarīgi no tā, vai materiālās vērtības, mantiska vai citāda rakstura labumi domāti šai vai jebkurai citai personai, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja tās izdarītas lielā apmērā, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu un atņemot tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz trim gadiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 25.04.2002., 12.02.2004., 19.11.2009., 13.12.2012. un 06.06.2019. likumu, kas stājas spēkā 03.07.2019.)

199.[1] pants. Labumu devēja atbrīvošana no kriminālatbildības

Personu, kura prettiesiski piedāvājusi vai devusi materiālas vērtības, mantisku vai citāda rakstura labumu, var atbrīvot no kriminālatbildības, ja tā pēc noziedzīgo darbību izdarīšanas labprātīgi paziņo par notikušo un aktīvi veicina noziedzīgā nodarījuma atklāšanu un izmeklēšanu.

(19.11.2009. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

200.pants. Neizpaužamu ziņu, kas nav valsts noslēpums, izpaušana, komercnoslēpumu saturošu ziņu neatļauta iegūšana un izpaušana un finanšu tirgus iekšējās informācijas nelikumīga izpaušana

(1) Par neizpaužamu ziņu, kas nav valsts noslēpums, izpaušanu, ja to izdarījusi persona, kas nav valsts amatpersona un kas saskaņā ar likumu ir atbildīga par ziņu glabāšanu, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par komercnoslēpuma neatļautu iegūšanu savai vai citas personas lietošanai vai izpaušanai vai par komercnoslēpuma neatļautu izpaušanu citai personai tādā pašā nolūkā, kā arī par finanšu tirgus iekšējās informācijas nelikumīgu izpaušanu —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(3) Par šā panta pirmajā vai otrajā daļā norādīto ziņu nolaupīšanu —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(26.05.2005. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012., 28.01.2016. un 06.06.2019. likumu, kas stājas spēkā 03.07.2019.)

201.pants. Augļošana

Par dažāda veida aizdevumiem, kuri izdarīti, apzināti izmantojot aizdevuma ņēmēja smago materiālo stāvokli, un kuru nosacījumi ir viņam pārmērīgi apgrūtinoši (augļošana), —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

202.pants. Preces un pakalpojuma kvalitātes nenodrošināšana

Par apzinātu tādas preces izgatavošanu un realizāciju vai tāda pakalpojuma sniegšanu patērētājam, kas neatbilst normatīvajos aktos, normatīvtehniskajos dokumentos vai līgumos noteiktās kvalitātes prasībām, kā rezultātā radīts būtisks kaitējums patērētāja veselībai, viņa mantai vai dabas videi, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004., 13.12.2007. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

203.pants. Preces un pakalpojuma drošuma prasību neievērošana

Par normatīvajos aktos, normatīvtehniskajos dokumentos, līgumos vai attiecīgi pilnvarotu valsts institūciju apstiprinātajos normatīvos noteikto preču vai pakalpojumu drošuma prasību neievērošanu, kā rezultātā radīts būtisks kaitējums patērētāja veselībai, viņa mantai vai dabas videi, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004., 13.12.2007. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

204.pants. Pircēju un pasūtītāju apkrāpšana

(Izslēgts ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

205.pants. Tirdzniecības noteikumu pārkāpšana

(1) *(Izslēgta ar 13.12.2012. likumu)*

(2) Par valsts institūciju izdoto tirdzniecības noteikumu apzinātu pārkāpšanu, ja ar to radīts būtisks kaitējums valstij vai ar likumu aizsargātām patērētāju interesēm, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(25.04.2002. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

206.pants. Preču zīmes, citas atšķirības zīmes un dizainparauga nelikumīga izmantošana

(1) Par preču zīmes, preču vai pakalpojumu citādas atšķirības zīmes vai dizainparauga nelikumīgu izmantošanu, zīmes viltošanu vai viltotas zīmes apzinātu izmantošanu vai izplatīšanu, ja tā izdarīta ievērojamā apmērā vai ja ar to radīts būtisks kaitējums ar likumu aizsargātām personas interesēm, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par šā panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja to izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(3) Par preču zīmes, preču vai pakalpojumu citādas atšķirības zīmes vai dizainparauga nelikumīgu izmantošanu, zīmes viltošanu vai viltotas zīmes apzinātu izmantošanu vai izplatīšanu, ja tas izdarīts lielā apmērā, vai par šā panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja to izdarījusi organizēta grupa, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz sešiem gadiem, atņemot tiesības uz noteiktu vai visu veidu komercdarbību vai uz noteiktu nodarbošanos vai tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz pieciem gadiem, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

(21.10.2010. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 08.07.2011., 13.12.2012., 29.10.2015. un 08.06.2017. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2018.)

207.pants. Uzņēmējdarbība bez reģistrēšanas un bez atļaujas (licences)

(1) *(Izslēgta ar 13.12.2012. likumu)*

(2) Par uzņēmējdarbību bez reģistrēšanas vai bez speciālas atļaujas (licences), ja tās nepieciešamību nosaka likums, vai par uzņēmuma (uzņēmējsabiedrības) darbības turpināšanu pēc rīkojuma par tā darbības apturēšanu, ja tāda uzņēmējdarbība vai darbības turpināšana izdarīta ievērojamā apmērā vai ja tā radījusi būtisku kaitējumu valstij vai ar likumu aizsargātām personas interesēm, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas un atņemot tiesības uz noteiktu vai visu veidu komercdarbību vai uz noteiktu nodarbošanos vai tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku no diviem līdz pieciem gadiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004., 13.12.2012. un 29.10.2015. likumu, kas stājas spēkā 03.12.2015.)

208.pants. Aizliegta uzņēmējdarbība

Par nodarbošanos ar uzņēmējdarbību, attiecībā uz kuru pastāv speciāls aizliegums, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas un atņemot tiesības uz noteiktu vai visu veidu komercdarbību vai uz noteiktu nodarbošanos vai tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku no diviem līdz pieciem gadiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

209.pants. Fiktīva uzņēmējdarbība

(Izslēgts ar 21.05.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2009.)

210.pants. Kredīta un citu aizdevumu negodprātīga saņemšana un izmantošana

(1) Par apzināti nepatiesu ziņu sniegšanu subsīdiju, dotāciju, kredīta vai cita aizdevuma saņemšanai vai subsīdiju, dotāciju, kredīta vai cita aizdevuma izmantošanas laikā, ja ar to radīts būtisks kaitējums valstij, kreditoram vai ar likumu aizsargātām citas personas interesēm, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja tās izdarītas nolūkā saņemt vai izmantot subsīdiju, dotāciju, kredītu vai citu aizdevumu lielā apmērā, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(13.12.2012. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 08.06.2017. un 06.06.2019. likumu, kas stājas spēkā 03.07.2019.)

211.pants. Negodīga konkurence, maldinoša reklāma un negodīga komercprakse

Par negodīgu konkurenci, maldinošu reklāmu vai negodīgu komercpraksi, ja ar to radīts būtisks kaitējums valstij vai ar likumu aizsargātām citas personas interesēm, —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(13.12.2012. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

212.pants. Konkurences aizsardzības un veicināšanas valsts institūcijas prasību nepildīšana

Par konkurences aizsardzības un veicināšanas valsts institūcijas likumīgo prasību nepildīšanu, ja ar to radīts būtisks kaitējums valstij vai ar likumu aizsargātām citas personas interesēm, —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(13.12.2012. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

212.[1] pants. Manipulācijas ar sporta sacensībām

(1) Par manipulācijām ar sporta organizācijas rīkotām sporta sacensībām —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par šā panta pirmajā daļā paredzētajām darbībām, ja tās saistītas ar materiālu vērtību, mantiska vai citāda rakstura labumu pieņemšanu, nodošanu vai piedāvāšanu, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(3) Par šā panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja tas izdarīts lielā apmērā vai ja to izdarījusi organizēta grupa, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(28.01.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.03.2016.)

213.pants. Novešana līdz maksātnespējai

(1) Par juridiskās personas maksātnespējas procesa subjekta novešanu līdz maksātnespējai nolaidības dēļ, ja ar to radīts būtisks kaitējums ar likumu aizsargātām citas personas interesēm, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot tiesības uz noteiktu vai visu veidu komercdarbību vai uz noteiktu nodarbošanos vai tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz trim gadiem.

(2) Par juridiskās personas maksātnespējas procesa subjekta tīšu novešanu līdz maksātnespējai, ja ar to radīts būtisks kaitējums ar likumu aizsargātām citas personas interesēm, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot tiesības uz noteiktu vai visu veidu komercdarbību vai uz noteiktu nodarbošanos vai tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku no diviem līdz pieciem gadiem.

(13.12.2007. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

214.pants. Nepatiesa maksātnespējas procesa pieteikuma iesniegšana

(1) *(Izslēgta ar 21.10.2010. likumu)*

(2) Par tāda maksātnespējas procesa pieteikuma iesniegšanu, kurā sniegtas apzināti nepatiesas ziņas vai ziņas slēptas, ja pieteikuma dēļ var tikt pasludināts vai tika pasludināts maksātnespējas process (apzināti nepatiess maksātnespējas procesa pieteikums), —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(13.12.2007. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 21.10.2010. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

215.pants. Maksātnespējas procesa kavēšana

(1) *(Izslēgta ar 21.10.2010. likumu)*

(2) Par apzināti nepatiesu ziņu sniegšanu tiesai, kreditoru sapulcei vai citām likumā paredzētajām institūcijām vai personām, kā arī par darījumu veikšanu par labu vienam vai vairākiem kreditoriem uz citas kreditoru daļas rēķina, ja to izdarījis administrators maksātnespējas procesā, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu,

vai ar naudas sodu.

(3) Par šķēršļu likšanu maksātnespējas procesa gaitā, kas parādnieka (juridiskās personas maksātnespējas procesa subjekta) pārstāvja vai fiziskās personas (fiziskās personas maksātnespējas procesā) rīcībā izpaužas kā apzināti nepatiesu ziņu sniegšana tiesai vai administratoram, darījumu nelikumīga veikšana, mantas vai darījumu slēpšana, dokumentu slēpšana, iznīcināšana vai viltošana, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot tiesības uz noteiktu vai visu veidu komercdarbību vai uz noteiktu nodarbošanos vai tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku no diviem līdz pieciem gadiem.

(13.12.2007. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 21.10.2010., 13.12.2012. un 08.06.2017. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2018.)

215.[1] pants. Tiesiskās aizsardzības procesa noteikumu pārkāpšana

(1) Par tiesiskās aizsardzības procesa izmantošanu nolūkā izvairīties no saistību izpildes —

soda ar piespiedu darbu vai ar naudas sodu.

(2) Par šķēršļu likšanu tiesiskās aizsardzības procesā, kas izpaužas kā apzināti nepatiesu ziņu sniegšana tiesai vai tiesiskās aizsardzības procesa uzraugošajai personai, darījumu nelikumīga veikšana, mantas vai darījumu slēpšana, dokumentu slēpšana, iznīcināšana vai viltošana, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot tiesības uz noteiktu vai visu veidu komercdarbību vai uz noteiktu nodarbošanos vai tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku no diviem līdz pieciem gadiem.

(13.12.2007. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. un 08.06.2017. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2018.)

216.pants. Ieķīlātas lietas prettiesiska atsavināšana, bojāšana un iznīcināšana

Par komercķīlas veidā ieķīlātas lietas atsavināšanu bez ķīlas ņēmēja atļaujas vai par tās bojāšanu vai iznīcināšanu, ja ar to radīts būtisks kaitējums viņa vai citu personu mantiskajām interesēm, —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(13.12.2012. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

217.pants. Grāmatvedības un statistiskās informācijas noteikumu pārkāpšana

(1) Par uzņēmumam (uzņēmējsabiedrībai), iestādei vai organizācijai likumos noteikto grāmatvedības dokumentu, gada pārskatu, statistikas pārskatu vai statistiskās informācijas slēpšanu vai viltošanu —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja tās radījušas būtisku kaitējumu valsts varai vai pārvaldības kārtībai vai ar likumu aizsargātām personas interesēm, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(3) Par šā panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja tas izdarīts mantkārīgā nolūkā, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(13.12.2012. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.06.2019. likumu, kas stājas spēkā 03.07.2019.)

217.[1] pants. Darba samaksas noteikumu pārkāpšana

Par grāmatvedības uzskaitē neuzrādītas darba samaksas izmaksāšanu, ja tas izdarīts ievērojamā apmērā, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu un atņemot tiesības uz noteiktu vai visu veidu komercdarbību vai uz noteiktu nodarbošanos vai tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz trim gadiem.

(10.03.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 07.04.2016.)

218.pants. Izvairīšanās no nodokļu un tiem pielīdzināto maksājumu nomaksas

(1) *(Izslēgta ar 13.12.2012. likumu)*

(2) Par izvairīšanos no nodokļu vai tiem pielīdzināto maksājumu nomaksas vai par ienākumu, peļņas vai citu ar nodokli apliekamo objektu slēpšanu vai samazināšanu, ja ar to nodarīti zaudējumi valstij vai pašvaldībai lielā apmērā, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas un atņemot tiesības uz noteiktu vai visu veidu komercdarbību vai uz noteiktu nodarbošanos vai tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku no diviem līdz pieciem gadiem.

(3) Par šā panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja to izdarījusi organizēta grupa, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz desmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas un atņemot tiesības uz noteiktu vai visu veidu komercdarbību vai uz noteiktu nodarbošanos vai tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku no diviem līdz pieciem gadiem, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004., 13.12.2007., 08.07.2011., 13.12.2012. un 08.06.2017. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2018.)

219.pants. Izvairīšanās no deklarācijas iesniegšanas

(1) *(Izslēgta ar 13.12.2012. likumu)*

(2) Par nepatiesu ziņu norādīšanu likumā noteiktajā ienākumu, īpašuma, darījumu vai cita mantiska rakstura deklarācijā, ja nepatiesas ziņas norādītas par mantu vai citiem ienākumiem lielā apmērā, —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(3) Par likumā noteiktās deklarējamās mantas vai citu ienākumu izcelsmes avota nenorādīšanu vai par nepatiesu ziņu sniegšanu par deklarējamās mantas vai citu ienākumu izcelsmes avotu, ja šādas ziņas likumā noteiktajā kārtībā pieprasījusi attiecīgi pilnvarota valsts institūcija un, ja nepatiesas ziņas norādītas par mantu vai citiem ienākumiem lielā apmērā, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

(17.10.2002. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004., 13.12.2007. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

220.pants. Mantas nobēdzināšana

Par mantas vai maksāšanas līdzekļu atsavināšanu, bojāšanu, iznīcināšanu, izšķiešanu, noslēpšanu vai citādu nobēdzināšanu nolūkā izvairīties no parāda maksāšanas vai citu saistību pildīšanas —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

220.[1] pants. Nelikumīga naftas produktu uzglabāšana, pārvietošana (pārvadāšana) un realizācija

(1) Par naftas produktu nelikumīgu uzglabāšanu, pārvietošanu (pārvadāšanu) vai realizāciju, ja tā izdarīta ievērojamā apmērā, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par naftas produktu nelikumīgu uzglabāšanu, pārvietošanu (pārvadāšanu) vai realizāciju, ja tā izdarīta lielā apmērā, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

(3) Par šā panta pirmajā vai otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja to izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

(4) Par šā panta pirmajā vai otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja to izdarījusi organizēta grupa, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz septiņiem gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

(13.12.2012. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 08.07.2011., 29.10.2015. un 08.06.2017. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2018.)

221. pants. Alkoholisko dzērienu un tabakas izstrādājumu nelikumīga izgatavošana (ražošana), uzglabāšana, pārvietošana un realizācija

(1) Par alkoholisko dzērienu vai tabakas izstrādājumu nelikumīgu izgatavošanu (ražošanu), uzglabāšanu, pārvietošanu vai realizāciju, ja tā izdarīta ievērojamā apmērā, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par šā panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja to izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

(3) Par alkoholisko dzērienu vai tabakas izstrādājumu nelikumīgu izgatavošanu (ražošanu), uzglabāšanu, pārvietošanu vai realizāciju, ja tā izdarīta lielā apmērā, vai par šā panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja to izdarījusi organizēta grupa, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

(21.05.2009. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 08.07.2011., 13.12.2012., 29.10.2015., 08.06.2017. un 03.09.2020. likumu, kas stājas spēkā 29.09.2020.)

221.[1] pants. Nelikumīgu alkoholisko dzērienu realizācija

(1) Par nelegāli izgatavotu (ražotu) vai viltotu alkoholisko dzērienu vai spirtu saturošu šķidrumu, kuri nav alkoholiskie dzērieni, bet kurus piedāvā kā alkoholiskos dzērienus (nelikumīgi alkoholiskie dzērieni), realizāciju —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par šā panta pirmajā daļā paredzētajām darbībām, ja tās izdarītas ievērojamā apmērā vai ja tās izdarījusi

personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

(3) Par šā panta pirmajā daļā paredzētajām darbībām, ja tās izraisījušas smagas sekas vai ja tās izdarītas lielā apmērā, vai ja tās izdarījusi organizēta grupa, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz astoņiem gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

(21.06.2007. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 08.07.2011., 13.12.2012. un 03.09.2020. likumu, kas stājas spēkā 29.09.2020.)

221.[2] pants. Nelikumīgu alkoholisko dzērienu izgatavošana (ražošana), glabāšana un pārvietošana

(1) Par nelikumīgu alkoholisko dzērienu izgatavošanu (ražošanu), glabāšanu vai pārvietošanu, ja tā izdarīta ievērojamā apmērā, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par šā panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja to izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(3) Par nelikumīgu alkoholisko dzērienu izgatavošanu (ražošanu), glabāšanu vai pārvietošanu, ja tā izdarīta lielā apmērā vai ja to izdarījusi organizēta grupa, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

(21.06.2007. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.11.2009., 13.12.2012., 29.10.2015. un 03.09.2020. likumu, kas stājas spēkā 29.09.2020.)

221.[3] pants. Nelikumīgu alkoholisko dzērienu iegādāšanās

(Izslēgts ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

221.[4] pants. Personas atbrīvošana no kriminālatbildības par nelikumīgu alkoholisko dzērienu glabāšanu un pārvietošanu

Persona, kura labprātīgi nodevusi nelikumīgus alkoholiskos dzērienus un labprātīgi paziņojusi par šo nelikumīgo alkoholisko dzērienu izgatavošanu (ražošanu), glabāšanu, pārvietošanu vai realizāciju, tiek atbrīvota no kriminālatbildības par to glabāšanu vai pārvietošanu.

(21.06.2007. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

221.[5] pants. Telpu nodošana nelikumīgu alkoholisko dzērienu izgatavošanai (ražošanai), glabāšanai un realizācijai

(Izslēgts ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

221.[6] pants. Tabakas izstrādājumu nelikumīga realizācija nelielā apmērā

Par nelegāli izgatavotu (ražotu) vai tādu tabakas izstrādājumu, kuri nav marķēti ar Latvijas Republikas akcīzes nodokļa markām, izņemot normatīvajos aktos paredzētos gadījumus, vai tādu bezdūmu tabakas izstrādājumu, kuru laišana tirgū ir aizliegta, realizāciju nelielā apmērā, ja tā izdarīta mantkārīgā nolūkā, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(03.09.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 29.09.2020.)

222.pants. Veterināro noteikumu pārkāpšana

(1) Par veterināro noteikumu tīšu pārkāpšanu, ja tā izraisījusi epizootijas izplatīšanos vai citas smagas sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par šā panta pirmajā daļā paredzētajām darbībām, ja tās izraisījušas divu vai vairāku cilvēku nāvi, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. un 25.09.2014. likumu, kas stājas spēkā 29.10.2014.)

223.pants. Augu slimību un kaitēkļu apkarošanas noteikumu pārkāpšana

(1) Par augu slimību vai kaitēkļu apkarošanas noteikumu pārkāpšanu, ja tā izraisījusi smagas sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par šā panta pirmajā daļā paredzētajām darbībām, ja tās izraisījušas divu vai vairāku cilvēku nāvi, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. un 25.09.2014. likumu, kas stājas spēkā 29.10.2014.)

XX nodaļa
Noziedzīgi nodarījumi pret vispārējo drošību un sabiedrisko kārtību

224.pants. Bandītisms

(1) Par vairāk nekā divu personu apvienošanos organizētā, ar ieroci bruņotā grupā (bandā) noziegumu izdarīšanai —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz desmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

(2) Par piedalīšanos bandas izdarītajos noziegumos vai to vadīšanu —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no trim līdz piecpadsmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 08.07.2011. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013. Sk. Pārejas noteikumu 11.punktu)

225.pants. Masu nekārtības

Par tādu masu nekārtību organizēšanu, kuras saistītas ar grautiņiem, postījumiem, dedzināšanu, mantas iznīcināšanu vai ar vardarbību pret personu, vai ar pretošanos varas pārstāvjiem, vai par aktīvu piedalīšanos tajās, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no trim līdz divpadsmit gadiem un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

(21.10.2010. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 08.07.2011. likumu, kas stājas spēkā 01.10.2011. Sk. Pārejas noteikumu 11.punktu)

225.[1] pants. Ārkārtējās situācijas un izņēmuma stāvokļa laikā noteikto ierobežojumu un aizliegumu pārkāpšana

(1) Par ārkārtējās situācijas laikā noteikto ierobežojumu vai aizliegumu pārkāpšanu, ja ar to radīts būtisks kaitējums valsts varai vai pārvaldības kārtībai vai ar likumu aizsargātām personas interesēm, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par izņēmuma stāvokļa laikā noteikto ierobežojumu vai aizliegumu pārkāpšanu, ja ar to radīts būtisks kaitējums valsts varai vai pārvaldības kārtībai vai ar likumu aizsargātām personas interesēm, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(3) Par šā panta pirmajā vai otrajā daļā paredzētajām darbībām, ja tās izraisījušas smagas sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz astoņiem gadiem.
(26.04.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.05.2018.)

226.pants. Sabiedrisko pasākumu organizēšanas un norises kārtības pārkāpšana

(1) Par sabiedrisko pasākumu organizēšanas vai norises kārtības pārkāpšanu, ko izdarījis pasākuma organizētājs vai cita persona, ja ar to radīts būtisks kaitējums valsts varai vai pārvaldības kārtībai vai ar likumu aizsargātām personu interesēm, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja tās izraisījušas smagas sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(3) Par šā panta pirmajā daļā paredzētajām darbībām, ja to rezultātā iestājusies divu vai vairāku cilvēku nāve, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz astoņiem gadiem.
(16.12.2004. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. un 25.09.2014. likumu, kas stājas spēkā 29.10.2014.)

227.pants. Sabiedriskās drošības, kārtības un personas veselības apdraudējums, veicot reliģisku darbību

Par tādas grupas organizēšanu vai vadīšanu, kuras darbība, izpauzdamās kā reliģiskas mācības sludināšana un reliģisko rituālu izpildīšana, ir saistīta ar kaitējuma radīšanu sabiedriskajai drošībai un kārtībai, personas veselībai, ar likumu aizsargātām personas interesēm, vai par personas piedalīšanos šādās darbībās —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

228.pants. Kapa un līķa apgānīšana

(1) Par kapa, apbedījuma urnas, apbedīta vai neapbedīta līķa apgānīšanu —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu,

vai ar naudas sodu.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja tās izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(3) Par šā panta pirmajā vai otrajā daļā paredzētajām darbībām, ja tās saistītas ar pieminekļa, apbedījuma urnas vai citu uz kapa vai kapā, vai pie apbedījuma urnas esošu priekšmetu nolaupīšanu, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

229. pants. Nelikumīgas darbības ar kultūras priekšmetiem

(1) Par kultūras priekšmeta, tas ir, Latvijas Republikas vai citas valsts aizsardzībā esoša kultūras pieminekļa, muzeja krājuma priekšmeta vai īpaši aizsargājama bibliotēku krājuma dokumenta, nelikumīgu glabāšanu, pārvietošanu, pārsūtīšanu, atsavināšanu vai par tā nelikumīgu izvešanu ārpus Latvijas Republikas vai ievešanu Latvijas Republikā, ja ar to radīts būtisks kaitējums, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par kultūras priekšmeta iznīcināšanu, bojāšanu vai apgānīšanu —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(07.01.2021. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 02.02.2021.)

229.[1] pants. Nelikumīgas darbības ar senlietām

(1) Par Latvijas Republikas aizsardzībā esošas senlietas, kura neatrodas muzeja krājumā, vai citas valsts aizsardzībā esošas senlietas nelikumīgu iegūšanu, glabāšanu, pārvietošanu, pārsūtīšanu, atsavināšanu vai par tās nelikumīgu izvešanu ārpus Latvijas Republikas vai ievešanu Latvijas Republikā —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par Latvijas Republikas aizsardzībā esošas senlietas, kura neatrodas muzeja krājumā, vai citas valsts aizsardzībā esošas senlietas iznīcināšanu vai bojāšanu —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(07.01.2021. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 02.02.2021.)

229.[2] pants. Personas atbrīvošana no kriminālatbildības par senlietu nelikumīgu iegūšanu, glabāšanu, pārvietošanu un pārsūtīšanu

Persona, kas labprātīgi nodevusi nelikumīgi iegūtu, glabātu, pārvietotu vai pārsūtītu Latvijas Republikas aizsardzībā esošu senlietu, kura neatrodas muzeja krājumā, vai citas valsts aizsardzībā esošu senlietu, tiek atbrīvota no kriminālatbildības par Latvijas Republikas aizsardzībā esošas senlietas, kura neatrodas muzeja krājumā, vai citas valsts aizsardzībā esošas senlietas nelikumīgu iegūšanu, glabāšanu, pārvietošanu vai pārsūtīšanu.

(07.01.2021. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 02.02.2021.)

230.pants. Cietsirdīga izturēšanās pret dzīvniekiem

(1) Par cietsirdīgu izturēšanos pret dzīvnieku, kuras rezultātā tas gājis bojā vai sakropļots, vai par dzīvnieka

spīdzināšanu —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja tās izdarītas publiskā vietā vai nepilngadīgā klātbūtnē vai ja tās izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās, vai ja ar to radīts būtisks kaitējums, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

(21.05.2009. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. un 22.06.2017. likumu, kas stājas spēkā 01.08.2017.)

230.[1] pants. Dzīvnieku turēšanas noteikumu pārkāpšana

(1) Par dzīvnieku turēšanas noteikumu pārkāpšanu, ja tās rezultātā cietušajam nodarīts vidēja smaguma miesas bojājums, —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par dzīvnieku turēšanas noteikumu pārkāpšanu, ja tās rezultātā cietušajam nodarīts smags miesas bojājums vai tā izraisījusi cilvēka nāvi, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(25.04.2002. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004., 13.12.2012. un 11.06.2020. likumu, kas stājas spēkā 06.07.2020.)

231.pants. Huligānisms

(1) Par rupju sabiedriskās kārtības traucēšanu, kas izpaužas acīmredzamā necieņā pret sabiedrību vai bezkaunībā, ignorējot vispārpieņemtās uzvedības normas un traucējot cilvēku mieru, iestāžu vai uzņēmumu (uzņēmējsabiedrību), vai organizāciju darbu (huligānisms), —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

(2) Par huligānismu, ja to izdarījusi personu grupa vai ja tas saistīts ar miesas bojājumu nodarīšanu cietušajam vai ar mantas bojāšanu vai iznīcināšanu, vai ar pretošanos varas pārstāvim vai personai, kura vēršas pret sabiedriskās kārtības pārkāpšanu, vai ja tas izdarīts, lietojot ieročus, kā arī citus miesas bojājumu nodarīšanai izmantojamus priekšmetus, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 08.07.2011., 13.12.2012., 15.05.2014. un 25.09.2014. likumu, kas stājas spēkā 29.10.2014. Sk. Pārejas noteikumu 11.punktu)

231.[1] pants. Apzināti nepatiess paziņojums par sprāgstošas, indīgas, radioaktīvas vai bakterioloģiskas vielas vai materiālu vai spridzināmās ietaises ievietošanu vai novietošanu

(1) Par apzināti nepatiesu paziņojumu par sprāgstošas, indīgas, radioaktīvas vai bakterioloģiskas vielas vai materiālu vai spridzināmās ietaises ievietošanu iestādē, uzņēmumā vai citā objektā vai novietošanu iestādes, uzņēmuma vai cita objekta ārpusē —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja ar tām radīts būtisks kaitējums, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(3) Par šā panta pirmajā daļā paredzētajām darbībām, ja tās izraisījušas smagas sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(25.04.2002. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004., 13.12.2012., 10.03.2016. un 11.06.2020. likumu, kas stājas spēkā 06.07.2020.)

232.pants. Psihiski slimo personu iesaistīšana noziedzīgā nodarījumā

Par personas iesaistīšanu noziedzīgā nodarījumā, zinot, ka tā sirgst ar psihiskiem traucējumiem, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

233.pants. Šaujamieroču, šaujamieroču būtisko sastāvdaļu, šaujamieroču munīcijas, lielas enerģijas pneimatisko ieroču, sprāgstvielu un spridzināšanas ietaišu neatļauta izgatavošana, remontēšana, iegādāšanās, glabāšana, nēsāšana, pārvadāšana, pārsūtīšana, realizēšana un realizēšanas noteikumu pārkāpšana

(1) Par šaujamieroča, šaujamieroča būtisko sastāvdaļu, šaujamieroča munīcijas, lielas enerģijas pneimatiskā ieroča, sprāgstvielas vai spridzināšanas ietaises realizēšanu personai, kurai nav attiecīgas atļaujas vai speciālas atļaujas (licences), ja to izdarījusi persona, kurai ir attiecīga realizēšanas atļauja vai speciāla atļauja (licence), —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par šaujamieroča, šaujamieroča būtisko sastāvdaļu, šaujamieroča munīcijas, lielas enerģijas pneimatiskā ieroča, sprāgstvielas vai spridzināšanas ietaises izgatavošanu, remontēšanu, iegādāšanos, glabāšanu, nēsāšanu, pārvadāšanu, pārsūtīšanu vai realizēšanu bez attiecīgas atļaujas —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(3) Par šā panta otrajā daļā paredzētajām darbībām, ja tās izdarījusi organizēta grupa, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz desmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

(20.05.2004. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2007., 08.07.2011., 13.12.2012. un 29.10.2015. likumu, kas stājas spēkā 03.12.2015.)

234.pants. Gāzes pistoļu (revolveru) un to munīcijas neatļauta izgatavošana un pielietošana

(1) Par gāzes pistoles (revolvera) vai tai paredzētas ar kairinošas vai paralizējošas iedarbības vielām pildītas munīcijas izgatavošanu bez attiecīgas atļaujas —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par gāzes pistoles (revolvera) pielietošanas vai izmantošanas nosacījumu vai kārtības pārkāpšanu, ja ar to radīts būtisks kaitējums, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(3) Par gāzes pistoles (revolvera) pielietošanas vai izmantošanas nosacījumu vai kārtības pārkāpšanu, ja ar to

izraisītas smagas sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(13.12.2012. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.10.2015. likumu, kas stājas spēkā 03.12.2015.)

235.pants. Personas atbrīvošana no kriminālatbildības par šaujamieroča, šaujamieroča būtisko sastāvdaļu, šaujamieroča munīcijas, lielas enerģijas pneimatiskā ieroča, sprāgstvielas vai spridzināšanas ietaises izgatavošanu, iegādāšanos, nēsāšanu un glabāšanu un par gāzes pistoles (revolvera) un tās munīcijas izgatavošanu

Personu, kas labprātīgi nodevusi bez attiecīgas atļaujas izgatavotu, iegādātu, nēsātu vai glabātu šaujamieroci, šaujamieroča būtisko sastāvdaļu, šaujamieroča munīciju, lielas enerģijas pneimatisko ieroci, sprāgstvielu vai spridzināšanas ietaisi vai bez attiecīgas atļaujas izgatavotu gāzes pistoli (revolveri) vai tās munīciju, atbrīvo no kriminālatbildības, ja personas darbībās nav cita noziedzīga nodarījuma sastāva.

(20.05.2004. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.10.2015. likumu, kas stājas spēkā 03.12.2015.)

236.pants. Šaujamieroču, šaujamieroču būtisko sastāvdaļu, šaujamieroču munīcijas, lielas enerģijas pneimatisko ieroču, sprāgstvielu un spridzināšanas ietaišu glabāšana, nēsāšana, pārvadāšana un pārsūtīšana, pārkāpjot normatīvos aktus

(1) Par šaujamieroča, šaujamieroča būtisko sastāvdaļu, šaujamieroča munīcijas, lielas enerģijas pneimatiskā ieroča, sprāgstvielas vai spridzināšanas ietaises glabāšanu, nēsāšanu, pārvadāšanu vai pārsūtīšanu, pārkāpjot normatīvos aktus, ja tā rezultātā kāds no minētajiem priekšmetiem nozaudēts vai to ieguvusi cita persona, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādu pašu nodarījumu, ja tas izraisījis smagas sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(20.05.2004. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. un 29.10.2015. likumu, kas stājas spēkā 03.12.2015.)

237.pants. Šaujamieroču un lielas enerģijas pneimatisko ieroču pielietošanas vai izmantošanas nosacījumu vai kārtības pārkāpšana un sprāgstvielu un spridzināšanas ietaišu izmantošanas kārtības pārkāpšana

(1) Par šaujamieroča vai lielas enerģijas pneimatiskā ieroča pielietošanas vai izmantošanas nosacījumu vai kārtības pārkāpšanu vai sprāgstvielu un spridzināšanas ietaišu izmantošanas kārtības pārkāpšanu, ja to izdarījusi persona, kurai atļauts iegādāties, glabāt vai nēsāt šaujamieroci vai lielas enerģijas pneimatisko ieroci vai kurai ir tiesības izmantot sprāgstvielas un spridzināšanas ietaises, un ja ar to radīts būtisks kaitējums, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par šā panta pirmajā daļā paredzētajām darbībām, ja tās izraisījušas smagas sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(13.12.2012. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.10.2015. likumu, kas stājas spēkā 03.12.2015.)

237.[1] pants. Stratēģiskas nozīmes preču aprites noteikumu pārkāpšana

(1) Par stratēģiskas nozīmes preču aprites noteikumu pārkāpšanu, ja ar to radīts būtisks kaitējums, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par sevišķā veidā veicamiem operatīvās darbības pasākumiem vai to traucēšanai speciāli radītu vai pielāgotu iekārtu, ierīču vai instrumentu un to komponentu vai programmatūras aprites aizlieguma pārkāpšanu —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot tiesības uz noteiktu nodarbošanos uz laiku līdz pieciem gadiem.

(13.12.2012. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.11.2015. un 26.04.2018. likumu, kas stājas spēkā 23.05.2018.)

238.pants. Ražošanas drošības un tehniskās disciplīnas noteikumu pārkāpšana

(1) Par ražošanas drošības vai tehniskās disciplīnas noteikumu pārkāpšanu celtniecības darbos vai darbos, kas saistīti ar spridzināšanu, vai ar eksploziju apdraudētos uzņēmumos (uzņēmējsabiedrībās), ja tā izraisījusi smagas sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot tiesības uz noteiktu nodarbošanos vai tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz pieciem gadiem.

(2) Par šā panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja to izdarījusi persona, kura ir atbildīga par ražošanas drošības vai tehniskās disciplīnas noteikumu ievērošanu, vai par šā panta pirmajā daļā paredzētajām darbībām, ja tās izraisījušas divu vai vairāku cilvēku nāvi, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz astoņiem gadiem, atņemot tiesības uz noteiktu nodarbošanos vai tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz desmit gadiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012., 25.09.2014. un 07.01.2021. likumu, kas stājas spēkā 02.02.2021.)

239.pants. Būvniecības noteikumu pārkāpšana

(1) Par būvdarbu veikšanu laikā, kad tie ir apturēti, trešās grupas būvē vai daudzdzīvokļu ēkā, ja būvdarbi apturēti sakarā ar to veikšanu bez būvatļaujas vai sakarā ar būvdarbu uzsākšanu pirms būvatļaujas nosacījumu izpildes, —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par celtņu, tiltu, ceļu pārvadu vai citu būvju celtniecības normu vai noteikumu pārkāpšanu, ja tās rezultātā sabrukusi būve vai tās daļa, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot tiesības uz noteiktu nodarbošanos vai tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz pieciem gadiem.

(3) Par šā panta pirmajā vai otrajā daļā paredzētajām darbībām, ja tās izraisījušas smagas sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot tiesības uz noteiktu nodarbošanos vai tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz septiņiem gadiem.

(4) Par šā panta pirmajā vai otrajā daļā paredzētajām darbībām, ja tās izraisījušas divu vai vairāku cilvēku nāvi, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz astoņiem gadiem, atņemot tiesības uz noteiktu nodarbošanos vai tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz desmit gadiem.

(25.09.2014. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 07.01.2021. likumu, kas stājas spēkā 02.02.2021.)

239.[1] pants. Bīstamas būves ekspluatācija

(1) Par bīstamas būves ekspluatācijas aizlieguma pārkāpšanu, ja to izdarījusi persona, kura ir atbildīga par būves ekspluatāciju, un ja tā izraisījusi smagas sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu,

vai ar naudas sodu.

(2) Par šā panta pirmajā daļā paredzētajām darbībām, ja tās izraisījušas divu vai vairāku cilvēku nāvi, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz astoņiem gadiem.
(11.06.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 06.07.2020.)

240.pants. Ugunsdrošības noteikumu pārkāpšana

(1) *(Izslēgta ar 13.12.2012. likumu)*

(2) Par ugunsdrošības noteikumu tīšu pārkāpšanu, ja to izdarījusi persona, kura ir atbildīga par šo noteikumu ievērošanu, un ar to radīts būtisks kaitējums —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(3) Par ugunsdrošības noteikumu tīšu pārkāpšanu, ja to izdarījusi persona, kura ir atbildīga par šo noteikumu ievērošanu, un ja tā izraisījusi smagas sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot tiesības uz noteiktu nodarbošanos vai tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz pieciem gadiem.

(4) Par ugunsdrošības noteikumu tīšu pārkāpšanu, ja to izdarījusi persona, kura ir atbildīga par šo noteikumu ievērošanu, un ja tā izraisījusi divu vai vairāku cilvēku nāvi, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz astoņiem gadiem, atņemot tiesības uz noteiktu nodarbošanos vai tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz desmit gadiem.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. un 25.09.2014. likumu, kas stājas spēkā 29.10.2014.)

241.pants. Patvaļīga piekļūšana automatizētai datu apstrādes sistēmai

(1) Par patvaļīgu piekļūšanu automatizētas datu apstrādes sistēmas resursiem, ja tas saistīts ar sistēmas aizsardzības līdzekļu pārvarēšanu vai ja tas izdarīts bez attiecīgas atļaujas vai izmantojot citai personai piešķirtas tiesības un ja ar to radīts būtisks kaitējums, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par šā panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja tas izdarīts mantkārīgā nolūkā, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

(3) Par šā panta pirmajā daļā paredzētajām darbībām, ja tās izraisījušas smagas sekas vai ja tās vērstas pret automatizētu datu apstrādes sistēmu, kas apstrādā informāciju, kura saistīta ar valsts politisko, ekonomisko, militāro, sociālo vai citu drošību, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.
(25.09.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 29.10.2014.)

242.pants. Datortehnikas programmatūras neatļauta iegūšana
(Izslēgts ar 28.04.2005. likumu, kas stājas spēkā 01.06.2005.)

243.pants. Automatizētas datu apstrādes sistēmas darbības traucēšana un nelikumīga rīcība ar šajā sistēmā iekļauto informāciju

(1) Par automatizētā datu apstrādes sistēmā esošās informācijas neatļautu grozīšanu, bojāšanu, iznīcināšanu, pasliktināšanu vai aizklāšanu vai apzināti nepatiesas informācijas ievadīšanu automatizētā datu apstrādes sistēmā, ja ar to radīts būtisks kaitējums, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par automatizētas datu apstrādes sistēmas darbības apzinātu traucēšanu, ievadot, pārnesot, bojājot, izdzēšot, pasliktinot, izmainot vai aizklājot informāciju, ja ar to tiek bojāta vai iznīcināta aizsardzības sistēma un radīts būtisks kaitējums, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(3) Par šā panta pirmajā vai otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja tas izdarīts mantkārīgā nolūkā, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

(4) *(Izslēgta ar 13.12.2012. likumu)*

(5) Par šā panta pirmajā vai otrajā daļā paredzētajām darbībām, ja tās izraisījušas smagas sekas vai ja tās vērstas pret automatizētu datu apstrādes sistēmu, kas apstrādā informāciju, kura saistīta ar valsts politisko, ekonomisko, militāro, sociālo vai citu drošību, vai par šā panta pirmajā vai otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja to izdarījusi organizēta grupa, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz septiņiem gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

(28.04.2005. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2007., 08.07.2011., 13.12.2012., 25.09.2014. un 08.06.2017. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2018.)

244.pants. Nelikumīgas darbības ar automatizētas datu apstrādes sistēmas resursu ietekmēšanas ierīcēm

(1) Par tāda rīka (ierīces, datorprogrammas, datorparoles, pieejas koda vai līdzīgu datu) neatļautu izgatavošanu, pielāgošanu izmantošanai, realizēšanu, izplatīšanu vai glabāšanu, kurš paredzēts automatizētas datu apstrādes sistēmas resursu ietekmēšanai vai ar kura palīdzību var piekļūt automatizētas datu apstrādes sistēmai vai tās daļai nolūkā izdarīt noziedzīgu nodarījumu, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja tās izraisījušas smagas sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(28.04.2005. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. un 25.09.2014. likumu, kas stājas spēkā 29.10.2014.)

244.[1] pants. Datu, programmatūras un iekārtu iegūšana, izgatavošana, izmainīšana, glabāšana un izplatīšana nelikumīgām darbībām ar elektronisko sakaru tīklu galiekārtām

Par elektronisko sakaru tīklu galiekārtu identificēšanai elektronisko sakaru tīklā nepieciešamo datu izmainīšanu vai par šādam nolūkam paredzētu datu iegūšanu, glabāšanu vai izplatīšanu, kā arī par šādam nolūkam paredzētas programmatūras vai iekārtas iegūšanu, izgatavošanu, glabāšanu vai izplatīšanu bez ražotāja vai tā pilnvarotas personas piekrišanas, ja šādas darbības izdarītas mantkārīgā nolūkā vai ja tās izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās, vai ja ar to radīts būtisks kaitējums, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(21.05.2009. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

245.pants. Informācijas sistēmas drošības noteikumu pārkāpšana

Par saskaņā ar informācijas režīmu vai tās aizsardzību izstrādātu informācijas glabāšanas un apstrādes noteikumu vai citu informācijas datorsistēmas drošības noteikumu pārkāpšanu, ko izdarījusi persona, kura ir atbildīga par šo noteikumu ievērošanu, ja tas bijis par iemeslu informācijas nolaupīšanai, iznīcināšanai vai bojāšanai vai ja ar to radīts cits būtisks kaitējums, —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

246.pants. Ātri uzliesmojošu vielu un priekšmetu, kā arī kodīgu vielu neatļauta pārsūtīšana

(1) Par ātri uzliesmojošu vielu vai priekšmetu, kā arī kodīgu vielu neatļautu pārsūtīšanu, ja tā izraisījusi smagas sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja tās izraisījušas divu vai vairāku cilvēku nāvi, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz astoņiem gadiem.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. un 25.09.2014. likumu, kas stājas spēkā 29.10.2014.)

247.pants. Ātri uzliesmojošu vielu un priekšmetu neatļauta pārvadāšana gaisa kuģī

(1) Par ātri uzliesmojošu vielu vai priekšmetu neatļautu pārvadāšanu gaisa kuģī —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par šā panta pirmajā daļā paredzētajām darbībām, ja tās izraisījušas smagas sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(3) Par šā panta pirmajā daļā paredzētajām darbībām, ja tās izraisījušas divu vai vairāku cilvēku nāvi, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz astoņiem gadiem.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004., 13.12.2012. un 25.09.2014. likumu, kas stājas spēkā 29.10.2014.)

248.pants. Indīgu un stipri iedarbīgu vielu neatļauta izgatavošana, iegādāšanās, glabāšana, realizēšana un pārsūtīšana

(1) Par indīgu vai stipri iedarbīgu vielu, kas nav narkotiskās vai psihotropās vielas, izgatavošanu, iegādāšanos, glabāšanu vai realizēšanu bez attiecīgas atļaujas, kā arī par noteikumu pārkāpšanu attiecībā uz šādu vielu izgatavošanu, glabāšanu, izsniegšanu, uzskaiti, pārvadāšanu vai pārsūtīšanu, ja ar to radīts būtisks kaitējums, —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par šā panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja to izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(3) Par šā panta pirmajā daļā paredzēto vielu neatļautu izgatavošanu, iegādāšanos vai realizēšanu, ja tā izraisījusi

smagas sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(4) Par šā panta pirmajā daļā paredzēto vielu neatļautu izgatavošanu, iegādāšanos vai realizēšanu, ja tā izraisījusi divu vai vairāku cilvēku nāvi, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz astoņiem gadiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004., 13.12.2012. un 25.09.2014. likumu, kas stājas spēkā 29.10.2014.)

248.[1] pants. Jaunu psihoaktīvu vielu neatļauta izgatavošana, iegādāšanās, glabāšana, pārvadāšana un pārsūtīšana realizācijas nolūkā un realizēšana

(1) Par jaunas psihoaktīvas vielas vai to saturoša izstrādājuma, kuru aprite ir aizliegta vai ierobežota, izgatavošanu, iegādāšanos, glabāšanu, pārvadāšanu vai pārsūtīšanu realizācijas nolūkā vai realizēšanu —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja tās izraisījušas smagas sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai piespiedu darbu un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

(03.04.2014. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.05.2014. un 25.09.2014. likumu, kas stājas spēkā 29.10.2014.)

248.[2] pants. Jaunu psihoaktīvu vielu neatļauta izgatavošana, iegādāšanās, glabāšana, pārvadāšana, pārsūtīšana un jaunu psihoaktīvu vielu neatļauta lietošana

(1) Par jaunas psihoaktīvas vielas vai to saturoša izstrādājuma, kuru aprite ir aizliegta vai ierobežota, neatļautu iegādāšanos, glabāšanu, pārvadāšanu vai pārsūtīšanu bez nolūka tos realizēt vai jaunas psihoaktīvas vielas vai to saturoša izstrādājuma, kuru aprite ir aizliegta vai ierobežota, neatļautu lietošanu, ja to izdarījusi persona, kura brīdināta par kriminālatbildību par jaunas psihoaktīvas vielas vai to saturoša izstrādājuma, kuru aprite ir aizliegta vai ierobežota, neatļautu iegādāšanos, glabāšanu, pārvadāšanu, pārsūtīšanu un lietošanu, —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par jaunas psihoaktīvas vielas vai to saturoša izstrādājuma, kuru aprite ir aizliegta vai ierobežota, neatļautu izgatavošanu bez nolūka tos realizēt —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(25.09.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 29.10.2014.)

249.pants. Narkotisko un psihotropo vielu ražošanas, iegādāšanās, glabāšanas, uzskaites, izsniegšanas, pārvadāšanas un pārsūtīšanas noteikumu pārkāpšana

(1) Par narkotisko vai psihotropo vielu ražošanas, iegādāšanās, glabāšanas, uzskaites, izsniegšanas, pārvadāšanas vai pārsūtīšanas noteikumu pārkāpšanu, ja ar to radīts būtisks kaitējums, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot tiesības uz noteiktu nodarbošanos uz laiku līdz trim gadiem.

(2) Par šā panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja to izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot tiesības uz noteiktu nodarbošanos uz laiku līdz trim gadiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

250.pants. Narkotisko un psihotropo vielu neatļauta izsniegšana

(1) Par receptes izrakstīšanu bez medicīniskās nepieciešamības vai cita dokumenta nelikumīgu izrakstīšanu narkotiskas vai psihotropas vielas saņemšanai, kā arī par narkotiskas vai psihotropas vielas izsniegšanu bez receptes vai cita dokumenta vai zinot, ka recepte vai cits dokuments ir fiktīvs vai nelikumīgi izrakstīts, ja šādas darbības izdarītas mantkārīgā nolūkā vai citas personiskas ieinteresētības dēļ, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot tiesības uz noteiktu nodarbošanos uz laiku līdz pieciem gadiem.

(2) Par receptes izrakstīšanu bez medicīniskās nepieciešamības vai cita dokumenta nelikumīgu izrakstīšanu narkotiskas vai psihotropas vielas saņemšanai, kā arī par narkotiskas vai psihotropas vielas izsniegšanu bez receptes vai cita dokumenta vai zinot, ka recepte vai cits dokuments ir fiktīvs vai nelikumīgi izrakstīts, ja tas izdarīts ar narkotiskajām vai psihotropajām vielām lielā apmērā vai radījis smagas sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot tiesības uz noteiktu nodarbošanos uz laiku līdz pieciem gadiem.

(3) Par šā panta pirmajā vai otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja to izdarījusi organizēta grupa vai ja tas izraisījis divu vai vairāku cilvēku nāvi, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz desmit gadiem, atņemot tiesības uz noteiktu nodarbošanos uz laiku līdz pieciem gadiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 25.04.2002., 13.12.2012., 25.09.2014. un 07.01.2021. likumu, kas stājas spēkā 02.02.2021.)

251.pants. Pamudināšana lietot narkotiskās, psihotropās un jaunas psihoaktīvās vielas

(1) Par pamudināšanu lietot narkotiskās vai psihotropās vielas vai jaunas psihoaktīvās vielas vai tās saturošus izstrādājumus, kuru aprite ir aizliegta vai ierobežota, vai telpu nodošanu šo vielu lietošanai —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja tās izdarītas pret nepilngadīgo, psihiski slimo vai personu, kas pakļauta narkoloģiskai ārstēšanai vai kas atradusies materiālā vai citādā atkarībā no vainīgā, vai ja narkotiskajām vai psihotropajām vielām pievienotas tādas vielas, kas pastiprina to iedarbību, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

(3) Par pamudināšanu lietot narkotiskās vai psihotropās vielas vai jaunas psihoaktīvās vielas vai tās saturošus izstrādājumus, kuru aprite ir aizliegta vai ierobežota, ja šo vielu lietošana izraisījusi smagas sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no diviem līdz desmit gadiem un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 25.04.2002., 13.12.2012. un 15.05.2014. likumu, kas stājas spēkā 14.06.2014. Sk. Pārejas noteikumu 16.punktu)

252.pants. Narkotisko, psihotropo un jaunu psihoaktīvo vielu ievadīšana pret personas gribu

(1) Par narkotisko vai psihotropo vielu vai jaunu psihoaktīvo vielu vai tās saturošu izstrādājumu, kuru aprite ir aizliegta vai ierobežota, ievadīšanu citai personai vai to pievienošanu citas personas lietošanai paredzētam izstrādājumam pret šīs personas gribu vai tai nezinot —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja narkotiskajām vai psihotropajām vielām pievienotas tādas vielas, kas pastiprina to iedarbību, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz desmit gadiem.

(3) Par šā panta pirmajā vai otrajā daļā paredzētajām darbībām, ja tās izdarītas pret nepilngadīgo vai lietojot vardarbību, vai draudot lietot vardarbību vai ja tās izraisījušas smagas sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no trim līdz divpadsmit gadiem un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 25.04.2002., 13.12.2012. un 15.05.2014. likumu, kas stājas spēkā 14.06.2014. Sk. Pārejas noteikumu 16.punktu)

253.pants. Narkotisko un psihotropo vielu neatļauta izgatavošana, iegādāšanās, glabāšana, pārvadāšana un pārsūtīšana

(1) Par narkotisko vai psihotropo vielu neatļautu izgatavošanu, iegādāšanos, glabāšanu, pārvadāšanu vai pārsūtīšanu bez nolūka tās realizēt —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja tās izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās vai ja tās izdarītas ar narkotiskajām vai psihotropajām vielām lielā apmērā, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no trim līdz desmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

(17.10.2002. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 08.07.2011. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013. Sk. Pārejas noteikumu 11.punktu)

253.[1] pants. Narkotisko un psihotropo vielu neatļauta izgatavošana, iegādāšanās, glabāšana, pārvadāšana un pārsūtīšana realizācijas nolūkā un neatļauta realizēšana

(1) Par narkotisko vai psihotropo vielu neatļautu izgatavošanu, iegādāšanos, glabāšanu, pārvadāšanu vai pārsūtīšanu realizācijas nolūkā vai par narkotisko vai psihotropo vielu neatļautu realizēšanu —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no diviem līdz astoņiem gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja tās izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no trim līdz desmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

(3) Par tādām pašām darbībām, ja tās izdarījusi organizēta grupa vai ja tās izdarītas ar narkotiskajām vai psihotropajām vielām lielā apmērā, vai ja tās izraisījušas smagas sekas, kā arī par narkotisko vai psihotropo vielu realizāciju nepilngadīgai personai, izglītības iestādēs vai to teritorijā, restorānos, kafejnīcās, bāros, publiskās izklaides vai svētku pasākumu norises vietās —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no pieciem līdz piecpadsmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

(17.10.2002. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 08.07.2011., 13.12.2012. un 07.01.2021. likumu, kas stājas spēkā 02.02.2021.)

253.[2] pants. Narkotisko un psihotropo vielu neatļauta iegādāšanās, glabāšana un realizēšana nelielā apmērā un narkotisko un psihotropo vielu neatļauta lietošana

(1) Par narkotisko vai psihotropo vielu neatļautu iegādāšanos vai glabāšanu nelielā apmērā bez nolūka tās realizēt vai narkotisko vai psihotropo vielu neatļautu lietošanu, ja to izdarījusi persona, kura brīdināta par kriminālatbildību par

narkotisko un psihotropo vielu neatļautu iegādāšanos, glabāšanu un lietošanu, —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par narkotisko vai psihotropo vielu neatļautu izgatavošanu, iegādāšanos, glabāšanu, pārvadāšanu vai pārsūtīšanu nelielā apmērā realizācijas nolūkā vai par narkotisko vai psihotropo vielu neatļautu realizēšanu nelielā apmērā —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(13.12.2012. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

254.pants. Personas atbrīvošana no kriminālatbildības par narkotisko un psihotropo vielu iegādāšanos, glabāšanu, pārvadāšanu un pārsūtīšanu

Persona, kura labprātīgi nodevusi narkotiskās, psihotropās, jaunas psihoaktīvās vielas vai tās saturošus izstrādājumus, kuru aprite ir aizliegta vai ierobežota, vai labprātīgi paziņojusi par to iegādāšanos, glabāšanu, pārvadāšanu vai pārsūtīšanu, tiek atbrīvota no kriminālatbildības par šo vielu lietošanu, iegādāšanos, glabāšanu, pārvadāšanu vai pārsūtīšanu.

(17.10.2002. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 25.09.2014. likumu, kas stājas spēkā 29.10.2014.)

255.pants. Narkotisko un psihotropo vielu neatļautai izgatavošanai paredzētu iekārtu un vielu (prekursoru) izgatavošana, iegādāšanās, glabāšana, pārvadāšana, pārsūtīšana un realizēšana

(1) Par narkotisko vai psihotropo vielu neatļautai izgatavošanai paredzētu iekārtu, ierīču, priekšmetu, materiālu vai vielu (prekursoru, kas pārsniedz nelielu apmēru) izgatavošanu, iegādāšanos, glabāšanu, pārvadāšanu vai pārsūtīšanu —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja tās izdarītas nolūkā realizēt šīs iekārtas, ierīces, priekšmetus, materiālus vai vielas (prekursorus), vai par narkotisko vai psihotropo vielu neatļautai izgatavošanai paredzētu iekārtu, ierīču, priekšmetu, materiālu vai vielu (prekursoru) realizēšanu —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(3) Par šā panta pirmajā vai otrajā daļā paredzētajām darbībām, ja tās izdarījusi organizēta grupa, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no trim līdz desmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 25.04.2002., 21.06.2007. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

256.pants. Narkotiskās un psihotropās vielas saturošu augu neatļauta sēšana un audzēšana

(1) Par narkotiskās vai psihotropās vielas saturošu augu neatļautu sēšanu vai audzēšanu —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par narkotiskās vai psihotropās vielas saturošu augu neatļautu sēšanu vai audzēšanu lielās platībās, vai ja to izdarījusi organizēta grupa, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 25.04.2002., 12.02.2004., 13.12.2012. un 07.01.2021. likumu, kas stājas spēkā 02.02.2021.)

XXI nodaļa
Noziedzīgi nodarījumi pret satiksmes drošību

257.pants. Dzelzceļa, ūdens un gaisa transporta kustības drošības un ekspluatācijas noteikumu pārkāpšana

(1) Par dzelzceļa, ūdens vai gaisa transporta kustības drošības vai ekspluatācijas noteikumu pārkāpšanu vai par tehniski bojāta dzelzceļa, ūdens vai gaisa transportlīdzekļa apzinātu laišanu ekspluatācijā, ko izdarījis transporta darbinieks, ja tā būtiski traucējusi transporta darbu, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādu pašu nodarījumu, ja ar to radītas smagas sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz astoņiem gadiem.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004., 21.10.2010. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

258.pants. Satiksmes ceļu un dzelzceļa, ūdens un gaisa transportlīdzekļu bojāšana

(1) Par satiksmes ceļu, ceļu būvju vai ierīču, dzelzceļa, ūdens vai gaisa transportlīdzekļu, transporta telekomunikāciju tīklu vai signalizācijas līdzekļu, elektroniskās vai sakaru iekārtas tīšu iznīcināšanu, bojāšanu vai citādām tīšām darbībām, kuru rezultātā tie kļuvuši nederīgi ekspluatācijai, kā arī tad, ja minētās darbības izraisījušas traucējumus transporta darbā, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par šā panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja ar to radītas smagas sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz desmit gadiem.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 21.10.2010., 13.12.2012. un 29.10.2015. likumu, kas stājas spēkā 03.12.2015.)

259.pants. Vilciena patvarīga apturēšana

(1) *(Izslēgta ar 13.12.2012. likumu)*

(2) Par vilciena patvarīgu apturēšanu bez vajadzības ar trauksmes bremzi, atvienojot bremžu gaisa maģistrāli vai citādi, ja tas izraisījis katastrofu, ritošā sastāva bojājumus vai citas smagas sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(3) Par tādām pašām darbībām, ja tās izraisījušas divu vai vairāku cilvēku nāvi, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz astoņiem gadiem.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. un 25.09.2014. likumu, kas stājas spēkā 29.10.2014.)

260.pants. Ceļu satiksmes noteikumu un transportlīdzekļu ekspluatācijas noteikumu pārkāpšana

(1) *(Izslēgta ar 11.06.2020. likumu)* (1^1) Par ceļu satiksmes noteikumu vai transportlīdzekļu ekspluatācijas noteikumu pārkāpšanu, ja to izdarījusi persona, kas vada transportlīdzekli, un ja tās rezultātā cietušajam nodarīts vidēja smaguma miesas bojājums, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par ceļu satiksmes noteikumu vai transportlīdzekļu ekspluatācijas noteikumu pārkāpšanu, ja to izdarījusi persona, kas vada transportlīdzekli, un ja tās rezultātā cietušajam nodarīts smags miesas bojājums vai tā izraisījusi cilvēka nāvi, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz astoņiem gadiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz laiku līdz pieciem gadiem.

(3) Par ceļu satiksmes noteikumu vai transportlīdzekļu ekspluatācijas noteikumu pārkāpšanu, ja to izdarījusi persona, kas vada transportlīdzekli, un ja tā izraisījusi divu vai vairāku cilvēku nāvi, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no trim līdz divpadsmit gadiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz laiku līdz septiņiem gadiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 27.05.2004., 12.02.2004., 06.10.2005., 21.10.2010., 13.12.2012., 15.05.2014., 29.10.2015. un 11.06.2020. likumu, kas stājas spēkā 06.07.2020.)

261.pants. Transportlīdzekļa jēdziens

Ar transportlīdzekļiem, kas norādīti šā likuma 175., 176., 260., 262.-265. un 284.pantā, jāsaprot visu veidu automobiļi, traktori un citas pašgājējas mašīnas, tramvaji, trolejbusi, motocikli un citi mehāniskie transportlīdzekļi, kas pārvietojas ar savu enerģijas avotu, izņemot transportlīdzekļus ar iekšdedzes dzinēju, kura darba tilpums ir mazāks par 50 kubikcentimetriem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. un 06.06.2019. likumu, kas stājas spēkā 03.07.2019.)

262.pants. Transportlīdzekļa vadīšana alkohola, narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošu vielu ietekmē

(1) Par transportlīdzekļa vadīšanu, ja nav transportlīdzekļa vadīšanas tiesību (transportlīdzekļa vadīšanas tiesības noteiktā kārtībā nav iegūtas vai ir atņemtas) un ja vadītājs atrodas alkohola, narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošu vielu ietekmē, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz laiku līdz pieciem gadiem.

(2) Par ceļu satiksmes noteikumu vai transportlīdzekļu ekspluatācijas noteikumu pārkāpšanu, ja to izdarījusi persona, kas vada transportlīdzekli alkohola, narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošu vielu ietekmē, un ja tās rezultātā cietušajam nodarīts viegls miesas bojājums, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz laiku līdz pieciem gadiem.

(3) Par ceļu satiksmes noteikumu vai transportlīdzekļu ekspluatācijas noteikumu pārkāpšanu, ja to izdarījusi persona, kas vada transportlīdzekli alkohola, narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošu vielu ietekmē, un ja tās rezultātā cietušajam nodarīts vidēja smaguma miesas bojājums, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz laiku līdz septiņiem gadiem.

(4) Par ceļu satiksmes noteikumu vai transportlīdzekļu ekspluatācijas noteikumu pārkāpšanu, ja to izdarījusi persona, kas vada transportlīdzekli alkohola, narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošu vielu ietekmē, un ja tās rezultātā cietušajam nodarīts smags miesas bojājums vai tā izraisījusi cilvēka nāvi, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no trim līdz desmit gadiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz laiku līdz desmit gadiem.

(5) Par ceļu satiksmes noteikumu vai transportlīdzekļu ekspluatācijas noteikumu pārkāpšanu, ja to izdarījusi persona, kas vada transportlīdzekli alkohola, narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošu vielu ietekmē, un ja tā izraisījusi divu vai vairāku cilvēku nāvi, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no trim līdz piecpadsmit gadiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz laiku no pieciem līdz desmit gadiem.

(29.10.2015. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.06.2017. likumu, kas stājas spēkā 01.08.2017.)

262.[1] pants. Atteikšanās no alkohola, narkotisko, psihotropo, toksisko un citu apreibinošu vielu ietekmes pārbaudes un ceļu satiksmes negadījuma vietas atstāšana

(1) Par atteikšanos no medicīniskās pārbaudes alkohola koncentrācijas noteikšanai asinīs vai narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošu vielu ietekmes pārbaudes, ja to izdarījis transportlīdzekļa vadītājs, kuram nav transportlīdzekļa vadīšanas tiesību (transportlīdzekļa vadīšanas tiesības noteiktā kārtībā nav iegūtas vai ir atņemtas), —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz laiku līdz pieciem gadiem.

(2) Par atteikšanos no medicīniskās pārbaudes alkohola koncentrācijas noteikšanai asinīs vai narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošu vielu ietekmes pārbaudes vai par ceļu satiksmes negadījuma vietas atstāšanu pēc ceļu satiksmes negadījuma, pārkāpjot noteikto kārtību, ja to izdarījis transportlīdzekļa vadītājs, kas izraisīja ceļu satiksmes negadījumu, kura rezultātā cietušajam nodarīts viegls, vidējs vai smags miesas bojājums vai kura rezultātā iestājusies cilvēka nāve, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz laiku līdz septiņiem gadiem.

(29.10.2015. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 11.06.2020. likumu, kas stājas spēkā 06.07.2020.)

263.pants. Tehniski bojātu transportlīdzekļu laišana ekspluatācijā

Par tehniski bojātu transportlīdzekļu apzinātu laišanu ekspluatācijā vai kustības drošību garantējošo citādu to ekspluatācijas noteikumu pārkāpšanu, ko izdarījusi persona, kura ir atbildīga par transportlīdzekļu tehnisko stāvokli vai ekspluatāciju, ja tā rezultātā cietušajam nodarīts vidēja smaguma vai smags miesas bojājums vai tā izraisījusi cilvēka nāvi, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot tiesības uz noteiktu nodarbošanos uz laiku līdz pieciem gadiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004., 13.12.2012., 29.10.2015. un 11.06.2020. likumu, kas stājas spēkā 06.07.2020.)

264.pants Pieļaušana vadīt transportlīdzekļus personām, kuras ir alkohola, narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošu vielu ietekmē

Par pieļaušanu vadīt transportlīdzekli personai, kura ir alkohola, narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošu vielu ietekmē, ja tā rezultātā cietušajam nodarīts viegls, vidēja smaguma vai smags miesas bojājums vai tā izraisījusi cilvēka nāvi, personu, kura ir atbildīga par transportlīdzekļu tehnisko stāvokli vai ekspluatāciju, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot tiesības uz noteiktu nodarbošanos uz laiku līdz pieciem gadiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 27.05.2004., 13.12.2012. un 29.10.2015. likumu, kas stājas spēkā 03.12.2015.)

265.pants. Transportlīdzekļa reģistrācijas dokumenta, agregāta un reģistrācijas numura zīmes nelikumīga izgatavošana, realizēšana, izsniegšana, viltošana, iznīcināšana un nolaupīšana

(1) Par transportlīdzekļa reģistrācijas dokumenta, agregāta vai reģistrācijas numura zīmes nelikumīgu izgatavošanu, realizēšanu, izsniegšanu, viltošanu vai iznīcināšanu —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par transportlīdzekļa reģistrācijas dokumenta vai reģistrācijas numura zīmes nolaupīšanu —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(3) Par šā panta pirmajā vai otrajā daļā paredzētajām darbībām, ja tās izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

266.pants. Transporta kustības noteikumu pārkāpšana

(1) Par transporta kustības kārtības vai drošības aizsardzības noteikumu pārkāpšanu, ja tā izraisījusi smagas sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja tās izraisījušas divu vai vairāku cilvēku nāvi, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz astoņiem gadiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004., 13.12.2012. un 25.09.2014. likumu, kas stājas spēkā 29.10.2014.)

267.pants. Kuģa nosaukuma nepaziņošana kuģu sadursmes gadījumā

Par sava kuģa nosaukuma un reģistrācijas ostas, kā arī atiešanas vietas vai galamērķa nepaziņošanu citam kuģim, kas sadūries ar viņa kuģi, kaut gan bija iespēja sniegt šīs ziņas, kapteini —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

268.pants. Gaisa un ūdens transportlīdzekļa sagrābšana

(1) Par gaisa vai ūdens transportlīdzekļa, izņemot mazgabarīta transportlīdzekļus, sagrābšanu uz zemes, ūdeņos vai lidojumā —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz septiņiem gadiem un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja tās izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās vai ja tās izdarītas, lietojot vardarbību vai piedraudot ar vardarbību, vai ja tās izraisījušas avāriju vai citas smagas sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no diviem līdz divpadsmit gadiem un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

(3) Par šā panta pirmajā vai otrajā daļā paredzētajām darbībām, ja tās izraisījušas divu vai vairāku cilvēku nāvi, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no trim līdz piecpadsmit gadiem un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. un 25.09.2014. likumu, kas stājas spēkā 29.10.2014. Sk. Pārejas noteikumu 16.punktu)

XXII nodaļa
Noziedzīgi nodarījumi pret pārvaldības kārtību

269.pants. Uzbrukums varas pārstāvim un citai valsts amatpersonai

(1) Par uzbrukumu varas pārstāvim vai citai valsts amatpersonai sakarā ar tās likumisku dienesta darbību, kā arī par uzbrukumu personai sakarā ar tās līdzdalību noziedzīga vai cita prettiesiska nodarījuma novēršanā vai pārtraukšanā

—

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja uzbrukuma rezultātā nodarīti smagi miesas bojājumi vai izraisītas citas smagas sekas vai ja uzbrukumu izdarījusi organizēta grupa, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no diviem līdz desmit gadiem un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 25.04.2002., 13.12.2007., 08.07.2011. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013. Sk. Pārejas noteikumu 11.punktu)

270.pants. Pretošanās varas pārstāvim un citai valsts amatpersonai

(1) Par pretošanos varas pārstāvim vai citai valsts amatpersonai, ja tā izpilda tai uzliktos dienesta pienākumus, vai par pretošanos personai, ja tā piedalās noziedzīga vai cita prettiesiska nodarījuma novēršanā vai pārtraukšanā, vai par šo personu piespiešanu izpildīt acīmredzami prettiesiskas darbības, ja pretošanās vai piespiešana izdarīta, lietojot vardarbību vai piedraudot ar vardarbību, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja tās izdarījusi personu grupa, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

271.pants. Varas pārstāvja un citas valsts amatpersonas goda un cieņas aizskaršana

(Izslēgts ar 22.01.2004. likumu, kas stājas spēkā 01.02.2004.)

272.pants. Nepatiesu ziņu sniegšana valsts institūcijai

Par apzināti nepatiesu ziņu sniegšanu valsts institūcijai, tajā skaitā parlamentārās izmeklēšanas komisijai, ja to izdarījusi persona, kurai saskaņā ar likumu ir pienākums sniegt ziņas valsts institūcijai vai parlamentārās izmeklēšanas komisijai, vai par atteikšanos dot paskaidrojumu, atzinumu vai tulkojumu parlamentārās izmeklēšanas komisijai —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(13.12.2012. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

272.[1] pants. Piespiešana dot nepatiesu paskaidrojumu, atzinumu vai tulkojumu parlamentārās izmeklēšanas komisijai

(1) Par personas uzpirkšanu vai citādu nelikumīgu iespaidošanu nolūkā panākt, lai persona dod nepatiesu paskaidrojumu, atzinumu vai tulkojumu vai atsakās dot paskaidrojumu, atzinumu vai tulkojumu parlamentārās izmeklēšanas komisijai, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja tās saistītas ar vardarbību vai ar vardarbības piedraudējumu, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(3) Par šā panta pirmajā daļā paredzētajām darbībām, ja tās saistītas ar spīdzināšanu, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz astoņiem gadiem.

(18.12.2003. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.11.2009. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

273.pants. Valsts amatpersonas nosaukuma un varas patvaļīga piesavināšanās

Par valsts amatpersonas nosaukuma vai varas patvaļīgu piesavināšanos nolūkā izdarīt noziedzīgu nodarījumu —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

274.pants. Dokumenta, zīmoga un spiedoga nolaupīšana un iznīcināšana

(1) Par dokumenta, kas piešķir tiesības vai atbrīvo no pienākumiem, zīmoga vai spiedoga nolaupīšanu, noslēpšanu, tīšu iznīcināšanu vai bojāšanu, kā arī par nolaupītā dokumenta, zīmoga vai spiedoga izmantošanu vai realizēšanu —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja tās izdarītas mantkārīgā nolūkā vai ja tās radījušas būtisku kaitējumu valsts varai vai pārvaldības kārtībai vai ar likumu aizsargātām personas interesēm, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

275.pants. Dokumenta, zīmoga un spiedoga viltošana un viltota dokumenta, zīmoga un spiedoga realizēšana un izmantošana

(1) Par dokumenta, kas piešķir tiesības vai atbrīvo no pienākumiem, zīmoga vai spiedoga viltošanu, kā arī par viltota dokumenta, zīmoga vai spiedoga realizēšanu vai izmantošanu —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja tās izdarītas mantkārīgā nolūkā vai ja tās izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās, vai ja tās radījušas būtisku kaitējumu valsts varai vai pārvaldības kārtībai vai ar likumu aizsargātām personas interesēm, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004., 13.12.2012. un 06.06.2019. likumu, kas stājas spēkā 03.07.2019.)

275.[1] pants. Personu apliecinoša dokumenta iegūšana, izmantojot citas personas datus

Par personu apliecinoša dokumenta iegūšanu, izmantojot citas personas datus, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(13.12.2012. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

276.pants. Pasta sūtījuma nelikumīga atvēršana un iznīcināšana

(1) Par pasta sūtījuma nelikumīgu atvēršanu vai iznīcināšanu —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja tās izdarījis pasta, dzelzceļa, ūdens vai gaisa transporta darbinieks, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

277. pants. Neatļautas darbības ar arhīvu dokumentiem

Par Latvijas Republikas vai citas valsts aizsardzībā esoša arhīva dokumenta, dokumenta ar arhīvisko vērtību vai šādu dokumentu aizstājošas kopijas bojāšanu, slēpšanu vai nelikumīgu iznīcināšanu, atsavināšanu, glabāšanu, pārvietošanu, pārsūtīšanu vai izvešanu ārpus Latvijas Republikas vai ievešanu Latvijas Republikā, ja ar to radīts būtisks kaitējums valsts varai vai pārvaldības kārtībai vai ar likumu aizsargātām personas interesēm, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(13.12.2012. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 07.01.2021. likumu, kas stājas spēkā 02.02.2021.)

278.pants. Pasta apmaksas zīmju viltošana

Par pastmarku vai citu pasta apmaksas zīmju vai starptautisko pasta atbildes kuponu viltošanu, kā arī par viltotu vai lietotu pastmarku vai citu pasta apmaksas zīmju vai starptautisko pasta atbildes kuponu izmantošanu pasta sūtījumiem vai pārdošanu tādā pašā nolūkā —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

279.pants. Patvarība

(1) Par kādas darbības izdarīšanu patvaļīgi, apejot normatīvajā aktā noteikto kārtību, ja šīs darbības tiesiskumu apstrīd valsts vai pašvaldības iestāde vai cita persona (patvarība) un ja šīs darbības rezultātā radīts būtisks kaitējums, —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par šā panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja to izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(3) Par patvarību, ja tā saistīta ar vardarbību vai vardarbības piedraudējumu vai ja ar to radītas smagas sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. un 29.10.2015. likumu, kas stājas spēkā 03.12.2015.)

280.pants. Personas nodarbināšanas noteikumu pārkāpšana

(1) Par likumā paredzēto personas nodarbināšanas ierobežojumu vai noteikumu pārkāpšanu, ja to izdarījis darba devējs un ja ar to radīts būtisks kaitējums, —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādas personas nodarbināšanu, kura nav tiesīga uzturēties Latvijas Republikā, ja to izdarījis darba devējs un ja nodarbināts nepilngadīgais vai ja nodarbinātas vairāk nekā piecas personas, vai ja persona nodarbināta īpaši ekspluatējošos darba apstākļos, vai ja apzināti nodarbināts cilvēku tirdzniecības upuris, —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(16.06.2011. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

281.pants. Personas identitātes slēpšana

(1) Par savas personas identitātes slēpšanu, uzturoties Latvijas Republikā bez pienācīga personību apliecinoša dokumenta vai izmantojot svešu vai viltotu personību apliecinošu dokumentu, —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par savas personas identitātes slēpšanu, ja tā izdarīta nolūkā izvairīties no krimināltatbildības vai administratīvās atbildības vai izdarīt noziedzīgu nodarījumu vai nolūkā palīdzēt citai personai izvairīties no krimināltatbildības vai administratīvās atbildības, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

281.[1] pants. Uzdošanās par citu personu

(1) *(Izslēgta ar 13.12.2012. likumu)*

(2) Par uzdošanos par citu personu, kārtojot latviešu valodas prasmes vai citu Pilsonības likumā noteikto zināšanu pārbaudi, lai radītu šai personai iespēju iegūt Latvijas pilsonību naturalizācijas kārtībā, ja tas izdarīts mantkārīgā nolūkā, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(21.06.2007. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

282.pants. Izvairīšanās no iesaukuma obligātajā militārajā dienestā

(Izslēgts ar 14.12.2006. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2007.)

282.[1] pants. Izvairīšanās no mobilizācijas

(1) Par tīšu izvairīšanos no mobilizācijas, ja to izdarījusi persona, kura pakļauta mobilizācijai civilās aizsardzības pasākumu veikšanai, —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja tās izdarījis rezerves karavīrs vai rezervists, —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(17.10.2002. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

282.[2] pants. Mobilizācijas darbību kavēšana un mobilizācijas pieprasījuma neizpildīšana

(1) Par kompetentas valsts iestādes rīkojuma izpildes tīšu kavēšanu mobilizācijas laikā vai par pašvaldības rīkojuma izpildes tīšu kavēšanu, veicot civilās aizsardzības pasākumus, vai par citu mobilizācijas darbību vai mobilizācijas pieprasījuma tīšu neizpildīšanu —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja ar tām radīts būtisks kaitējums, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(17.10.2002. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

282.[3] pants. Izvairīšanās no alternatīvā dienesta pildīšanas

(Izslēgts ar 14.12.2006. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2007.)

283.pants. Valsts robežas režīma pārkāpšana

(Izslēgts ar 11.12.2003. likumu, kas stājas spēkā 02.01.2004.)

284.pants. Valsts robežas nelikumīga šķērsošana

(1) Par valsts ārējās robežas tīšu nelikumīgu šķērsošanu —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(1[1]) Par valsts robežas tīšu nelikumīgu šķērsošanu, ja to ir izdarījusi persona, kurai ir noteikts izceļošanas aizliegums no Latvijas Republikas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par pirmajā daļā paredzētajām darbībām, ja tās izdarījusi personu grupa vai izmantojot transportlīdzekli, vai neievērojot noteikto ieceļošanas aizliegumu Latvijas Republikā, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(13.12.2012. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 08.06.2017. un 26.04.2018. likumu, kas stājas spēkā 23.05.2018.)

285.pants. Personas nelikumīga pārvietošana pāri valsts robežai

(1) Par personas nelikumīgu pārvietošanu pāri valsts robežai, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja tās izdarījusi valsts amatpersona, izmantojot savu dienesta stāvokli, vai personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās, vai arī par vienā gadījumā vairāku personu nelikumīgu pārvietošanu pāri valsts robežai —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

(3) Par tādām pašām darbībām, ja tās izdarījusi organizēta grupa vai ja tās izraisījušas smagas sekas, vai arī par liela personu skaita, tas ir, vienā gadījumā vairāk nekā piecu personu nelikumīgu pārvietošanu pāri valsts robežai —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no diviem līdz astoņiem gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

(4) Par tādām pašām darbībām, ja tās izraisījušas divu vai vairāku cilvēku nāvi, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no trim līdz piecpadsmit gadiem un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 25.04.2002., 11.12.2003., 13.12.2007., 08.07.2011., 13.12.2012., 25.09.2014. un 10.03.2016. likumu, kas stājas spēkā 07.04.2016.)

285.[1] pants. Nodrošināšana ar iespēju nelikumīgi uzturēties Latvijas Republikā

(1) Par apzinātu personas nodrošināšanu ar iespēju nelikumīgi uzturēties Latvijas Republikā, ja to izdarījusi personu grupa vai valsts amatpersona, izmantojot savu dienesta stāvokli, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz pieciem gadiem.

(2) Par apzinātu personas nodrošināšanu ar iespēju nelikumīgi uzturēties Latvijas Republikā, ja tas izdarīts mantkārīgā nolūkā vai ja šāda iespēja nodrošināta divām vai vairākām personām, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz pieciem gadiem un konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

(13.12.2012. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 10.03.2016. likumu, kas stājas spēkā 07.04.2016.)

285.[2] pants. Ļaunprātīga nodrošināšana ar iespēju likumīgi iegūt tiesības uzturēties Latvijas Republikā, citā Eiropas Savienības dalībvalstī, Eiropas Ekonomikas zonas valstī vai Šveices Konfederācijā

(1) Par ļaunprātīgu personas nodrošināšanu ar iespēju likumīgi iegūt tiesības uzturēties Latvijas Republikā, citā Eiropas Savienības dalībvalstī, Eiropas Ekonomikas zonas valstī vai Šveices Konfederācijā —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par ļaunprātīgu personas nodrošināšanu ar iespēju likumīgi iegūt tiesības uzturēties Latvijas Republikā, citā Eiropas Savienības dalībvalstī, Eiropas Ekonomikas zonas valstī vai Šveices Konfederācijā, ja tas izdarīts mantkārīgā nolūkā vai ja šāda iespēja nodrošināta divām vai vairākām personām, vai ja to izdarījusi personu grupa, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

(13.12.2012. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

286.pants. Latvijas valsts karoga neatļauta pacelšana uz kuģa

Par Latvijas valsts karoga pacelšanu uz kuģa, ja uz to nav tiesību, —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

287.pants. Sarkanā Krusta, Sarkanā Pusmēness un Zili Baltā Vairoga zīmju neatļauta lietošana

Par Sarkanā Krusta, Sarkanā Pusmēness vai Zili Baltā Vairoga zīmju, kā arī Sarkanā Krusta vai Sarkanā Pusmēness nosaukuma neatļautu lietošanu —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(18.12.2003. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

288.pants. Telekomunikāciju iekārtu, radio un televīzijas raidītāju un pasta tehnoloģisko iekārtu bojāšana

Par telekomunikāciju iekārtas, radio vai televīzijas raidītāja vai pasta tehnoloģiskās iekārtas tīšu iznīcināšanu vai bojāšanu, ja ar to radīts būtisks kaitējums, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(13.12.2012. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

288.[1] pants. Radio un televīzijas programmu raidīšanai un izplatīšanai normatīvajos aktos paredzētās iekārtu uzstādīšanas un lietošanas kārtības pārkāpšana

(1) *(Izslēgta ar 13.12.2012. likumu)*

(2) Par radio vai televīzijas programmu raidīšanai vai izplatīšanai normatīvajos aktos paredzētās radioviļņus izstarojošo iekārtu, kā arī televīzijas vai skaņas apraides signālu izplatīšanas kabeļtīklu sistēmas uzstādīšanas vai lietošanas kārtības pārkāpšanu, ja tā radījusi būtisku kaitējumu valsts varai vai pārvaldības kārtībai, vai ar likumu aizsargātām personas interesēm, —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(31.10.2002. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

288.[2] pants. Politiskās organizācijas (partijas) vai politisko organizāciju (partiju) apvienības nelikumīga finansēšana

(1) Par politiskās organizācijas (partijas) vai politisko organizāciju (partiju) apvienības nelikumīgu finansēšanu lielā apmērā —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par šā panta pirmajā daļā paredzētajām darbībām, ja tās izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(08.09.2011. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

288.[3] pants. Starpniecība politiskās organizācijas (partijas) vai politisko organizāciju (partiju) apvienības nelikumīgā finansēšanā

Par starpniecību politiskās organizācijas (partijas) vai politisko organizāciju (partiju) apvienības nelikumīgā finansēšanā lielā apmērā —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(08.09.2011. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

288.[4] pants. Politiskās organizācijas (partijas) vai politisko organizāciju (partiju) apvienības nelikumīga finansējuma pieņemšana un izspiešana

(1) Par politiskās organizācijas (partijas) vai politisko organizāciju (partiju) apvienības nelikumīga finansējuma pieņemšanu lielā apmērā —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par šā panta pirmajā daļā paredzētajām darbībām, ja tās izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās vai ja tās saistītas ar politiskās organizācijas (partijas) vai politisko organizāciju (partiju) apvienības finansējuma pieprasīšanu lielā apmērā, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(3) Par politiskās organizācijas (partijas) vai politisko organizāciju (partiju) apvienības finansējuma izspiešanu —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(08.09.2011. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

288.[5] pants. Politisko organizāciju (partiju) vai politisko organizāciju (partiju) apvienību nelikumīgi finansējušas personas atbrīvošana no kriminālatbildības

(1) Personu, kura nelikumīgi finansējusi politisko organizāciju (partiju) vai politisko organizāciju (partiju) apvienību, var atbrīvot no kriminālatbildības, ja politiskās organizācijas (partijas) vai politisko organizāciju (partiju) apvienības nelikumīga finansēšana saistīta ar izspiešanu vai ja šī persona pēc politiskās organizācijas (partijas) vai politisko organizāciju (partiju) apvienības nelikumīgas finansēšanas labprātīgi paziņo par notikušo un aktīvi veicina noziedzīgā nodarījuma atklāšanu un izmeklēšanu.

(2) Ar izspiešanu jāsaprot politiskās organizācijas (partijas) vai politisko organizāciju (partiju) apvienības finansēšanas pieprasīšana, kas saistīta ar draudiem kaitēt personas likumīgajām interesēm.

(3) Politiskās organizācijas (partijas) vai politisko organizāciju (partiju) apvienības nelikumīgas finansēšanas atbalstītāju un starpnieku var atbrīvot no kriminālatbildības, ja viņš pēc politiskās organizācijas (partijas) vai politisko organizāciju (partiju) apvienības nelikumīgas finansēšanas labprātīgi paziņo par notikušo un aktīvi veicina noziedzīgā nodarījuma atklāšanu un izmeklēšanu.

(08.09.2011. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

XXIII nodaļa
Noziedzīgi nodarījumi pret jurisdikciju

289.pants. Pierādījumu viltošana

(1) Par apzināti nepatiesu pierādījumu radīšanu vai apzinātu esošo pierādījumu slēpšanu, ja to izdarījis tiesnesis, prokurors vai izmeklētājs, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja tās izdarītas mantkārīgā nolūkā vai lietās par smagiem vai sevišķi smagiem noziegumiem, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004., 21.05.2009. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

290.pants. Personas saukšana pie kriminālatbildības, zinot, ka tā nav vainīga

(1) Par personas saukšanu pie kriminālatbildības, zinot, ka tā nav vainīga, ja to izdarījis prokurors, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja tās izdarītas mantkārīgā nolūkā vai ja tās saistītas ar apsūdzību smaga vai sevišķi smaga nozieguma izdarīšanā vai ar pierādījumu viltošanu, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 21.05.2009. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

291.pants. Nelikumīga sprieduma un lēmuma taisīšana

(1) Par apzināti nelikumīga sprieduma vai lēmuma taisīšanu, ja to izdarījis tiesnesis, prokurors vai izmeklētājs, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja tās izdarītas mantkārīgā nolūkā vai ja tās saistītas ar apsūdzību smaga vai sevišķi smaga nozieguma izdarīšanā vai ar pierādījumu viltošanu, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 21.05.2009. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

292.pants. Apzināti nelikumīga apcietināšana

Par apzināti nelikumīgu apcietināšanu, ja to izdarījis tiesnesis, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

293.pants. Apzināti nelikumīga aizturēšana un piespiedu atvešana

Par apzināti nelikumīgu aizturēšanu vai piespiedu atvešanu, ja tā izdarīta mantkārīgā nolūkā vai aiz atriebības, vai citas personiskas intereses dēļ un ja to izdarījis tiesnesis, prokurors vai pirmstiesas izmeklēšanas iestādes darbinieks, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004., 21.05.2009. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

294.pants. Piespiešana dot liecību

(1) Par piespiešanu dot liecību nopratināšanā, ja tā saistīta ar vardarbību, vardarbības piedraudējumu, ņirgāšanos par nopratināmo vai izdarīta citādā veidā un ja to izdarījusi amatpersona, kura veic pirmstiesas kriminālprocesu, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par piespiešanu dot liecību nopratināšanā, ja tā saistīta ar spīdzināšanu un ja to izdarījusi amatpersona, kura veic pirmstiesas kriminālprocesu, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz desmit gadiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 21.05.2009., 19.11.2009. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

294.[1] pants. Iejaukšanās pirmstiesas kriminālprocesā

(1) Par jebkādu amatpersonas, kura veic pirmstiesas kriminālprocesu, ietekmēšanu nolūkā likt šķēršļus pirmstiesas kriminālprocesa uzsākšanai vai veikšanai vai panākt nelikumīga lēmuma pieņemšanu, —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja tās izdarījusi valsts amatpersona, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz pieciem gadiem.

(3) *(Izslēgta ar 13.12.2012. likumu)*

(25.04.2002. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004., 13.12.2007., 21.05.2009. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

295.pants. Iejaukšanās lietu iztiesāšanā

(1) Par tiesneša jebkādu ietekmēšanu nolūkā likt šķēršļus likumīgai lietas iztiesāšanai vai panākt nelikumīga sprieduma vai lēmuma pieņemšanu un pasludināšanu —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja tās izdarījusi valsts amatpersona, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz pieciem gadiem.

(3) *(Izslēgta ar 13.12.2012. likumu)*

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 25.04.2002., 12.02.2004., 13.12.2007., 21.05.2009., 13.12.2012. un 11.06.2020. likumu, kas stājas spēkā 06.07.2020.)

296.pants. Tiesas nolēmuma un prokurora priekšraksta par sodu neizpildīšana

(1) Par tiesas nolēmuma vai prokurora priekšraksta par sodu neizpildīšanu vai izpildes kavēšanu, ja to izdarījusi persona, kurai tas pēc likuma vai uzlikta uzdevuma bija jāizpilda, —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja tās izdarījusi valsts amatpersona, kurai bija pienākums izpildīt tiesas nolēmumu vai prokurora priekšrakstu par sodu, —

soda ar brīvības atņemšanu līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. un 29.10.2015. likumu, kas stājas spēkā 03.12.2015.)

297.pants. Nepatiesa uzdošanās par apsūdzēto, cietušo un liecinieku

Personu, kura pirmstiesas kriminālprocesā vai tiesā nepatiesi uzdevusies par apsūdzēto, cietušo vai liecinieku, —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 21.05.2009. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

298.pants. Apzināti nepatiess ziņojums

(1) Par apzināti nepatiesu ziņojumu par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu nolūkā panākt kriminālprocesa uzsākšanu pret noteiktu personu —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja tās saistītas ar apsūdzību smaga vai sevišķi smaga nozieguma izdarīšanā vai ar neīstu apsūdzības pierādījumu radīšanu vai ja tās izdarītas mantkārīgā nolūkā, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004., 21.05.2009. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

299.pants. Apzināti nepatiess paziņojums

Par apzināti nepatiesu paziņojumu, deklarāciju vai iesniegumu notāram vai tiesu izpildītājam, ja paziņojuma,

deklarācijas vai iesnieguma iesniegšana noteikta ar likumu, —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 17.10.2002., 12.02.2004. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

300.pants. Apzināti nepatiesas liecības, atzinuma, tulkojuma, paskaidrojuma un pieteikuma sniegšana

(1) Par apzināti nepatiesas liecības, atzinuma, tulkojuma, paskaidrojuma vai pieteikuma sniegšanu administratīvā pārkāpuma procesā iestādē, pirmstiesas kriminālprocesā, tiesā, notāram vai tiesu izpildītājam, ja to izdarījusi persona, kura brīdināta par krimināatbildību par apzināti nepatiesas liecības, atzinuma, tulkojuma, paskaidrojuma vai pieteikuma sniegšanu, —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja tās izdarītas, veicot pirmstiesas kriminālprocesu vai iztiesājot tiesā lietas par smagu vai sevišķi smagu noziegumu, vai ja tām bijušas smagas sekas, vai ja tās izdarītas mantkārīgā nolūkā, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 17.10.2002., 27.05.2004., 12.02.2004., 21.05.2009., 21.10.2010., 13.12.2012., 15.05.2014. un 06.06.2019. likumu, kas stājas spēkā 03.07.2019. Grozījums pirmās daļas dispozīcijā par vārdu "pirmstiesas kriminālprocesā" aizstāšanu ar vārdiem "administratīvā pārkāpuma procesā iestādē, pirmstiesas kriminālprocesā" stājas spēkā 01.07.2020. Sk. Pārejas noteikumu 23. punktu)

300.[1] pants. Viltotu lietisko vai rakstveida pierādījumu iesniegšana

Par viltotu lietisko vai rakstveida pierādījumu iesniegšanu izmeklēšanas iestādē, prokuratūrā vai tiesā —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(25.09.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 29.10.2014.)

301.pants. Piespiešana dot nepatiesu liecību, paskaidrojumu, atzinumu un tulkojumu

(1) Par liecinieka, cietušā, personas, pret kuru uzsākts kriminālprocess, aizturētā, aizdomās turētā, apsūdzētā, pieteicēja, eksperta vai tulka uzpirkšanu vai citādu nelikumīgu iespaidošanu nolūkā panākt, lai viņš dod nepatiesu liecību vai ar zvērestu apliecinātu nepatiesu paskaidrojumu tiesai administratīvajā lietā, vai atzinumu vai izdara nepatiesu tulkojumu, vai atsakās no liecības vai atzinuma došanas vai tulkojuma izdarīšanas —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja tās saistītas ar vardarbību vai ar vardarbības piedraudējumu, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(3) Par šā panta pirmajā daļā paredzētajām darbībām, ja tās saistītas ar spīdzināšanu, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz desmit gadiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 27.05.2004., 12.02.2004., 21.05.2009., 19.11.2009. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

302.pants. Atteikšanās dot liecību, atzinumu un izdarīt tulkošanu

(1) Par liecinieka, cietušā vai citas par atteikšanos liecināt brīdinātas personas nepamatotu atteikšanos administratīvā pārkāpuma procesā iestādē, pirmstiesas izmeklēšanas iestādē, prokuratūrā vai tiesā dot liecību —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par eksperta vai tulka nepamatotu atteikšanos administratīvā pārkāpuma procesā iestādē, pirmstiesas izmeklēšanas iestādē, prokuratūrā vai tiesā pildīt viņam uzdotos pienākumus —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 21.05.2009., 21.10.2010., 13.12.2012. un 11.06.2020. likumu, kas stājas spēkā 06.07.2020.)

303.pants. Personas, kuras neatbild par atteikšanos dot liecību

Par atteikšanos dot liecību neatbild pie administratīvās atbildības saucamās personas, personas, pret kuru uzsākts kriminālprocess, aizturētā, aizdomās turētā, apsūdzētā saderinātais, laulātais, vecāki, bērni, brāļi un māsas, vecvecāki un mazbērni, kā arī tā persona, ar kuru administratīvu pārkāpumu vai noziedzīgu nodarījumu izdarījusī fiziskā persona dzīvo kopā un ar kuru tai ir kopīga (nedalīta) saimniecība.

(11.06.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 06.07.2020.)

304.pants. Pirmstiesas kriminālprocesā iegūto ziņu izpaušana

Par pirmstiesas kriminālprocesā iegūto ziņu izpaušanu bez izmeklētāja vai prokurora atļaujas līdz šā procesa pabeigšanai, ja to izdarījusi persona, kura ir bijusi brīdināta par attiecīgo ziņu neizpaušanu, —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(21.05.2009. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

305.pants. Personu speciālās aizsardzības noteikumu pārkāpšana

(1) Par likumā noteiktās personu speciālās aizsardzības kārtības neievērošanu, kā arī par aizsargājamās personas identitātes datu vai atrašanās vietas izpaušanu, ko izdarījusi persona, kurai sakarā ar dienesta pienākumu pildīšanu vai citiem apstākļiem ir bijusi zināma informācija par speciāli aizsargājamo personu un kura ir bijusi brīdināta par šo ziņu neizpaušanu, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja tās izdarītas mantkārīgā nolūkā, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(3) Par tīšu speciālās aizsardzības pasākumu organizācijas, metožu, taktikas, līdzekļu vai ziņu par aizsardzības pasākumu veikšanā iesaistītajām personām izpaušanu, ko izdarījusi aizsargājamā persona, ja šo darbību rezultātā iestājusies cilvēka nāve vai izraisītas citas smagas sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(4) Par šā panta pirmajā vai otrajā daļā paredzētajām darbībām, ja to rezultātā iestājusies cilvēka nāve vai izraisītas citas smagas sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz septiņiem gadiem.

(05.05.2005. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

306.pants. Pierādījumu neizdošana

Par priekšmetu, dokumentu vai citu materiālu, kam var būt pierādījumu nozīme kriminālllietā, tīšu neizdošanu, ja tos personai, kas nav aizturētais, persona, pret kuru uzsākts kriminālprocess, aizdomās turētais, apsūdzētais, pieprasījusi

izdot pirmstiesas izmeklēšanas iestāde, prokuratūra vai tiesa, —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 21.05.2009. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

307.pants. Nelikumīgas darbības ar kriminālllietas materiāliem

Par krimināllietas materiālu nolaupīšanu, tīšu iznīcināšanu, bojāšanu vai viltošanu —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

307.[1] pants. Krimināllietas materiālu pavairošanas un to satura izplatīšanas aizlieguma pārkāpšana

Par aizlieguma jebkādā veidā pavairot krimināllietas materiālus vai aizlieguma nodot trešo personu rīcībā vai citādi izplatīt no krimināllietas materiāliem izrietošu nepublicējamu informāciju pārkāpšanu, ja to izdarījusi persona, kura bijusi brīdināta par krimināltbildību par minēto aizliegumu pārkāpšanu, —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(11.10.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 07.11.2018.)

308. pants. Nelikumīgas darbības ar apķīlātu, arestētu un izņemtu mantu

(1) Par apķīlātas, arestētas vai administratīvā pārkāpuma procesā izņemtas mantas izšķērdēšanu, bojāšanu, atsavināšanu, slēpšanu vai iznīcināšanu, kā arī par tās apmainīšanu —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja tās izdarījusi persona, kurai šī manta uzticēta, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004., 13.12.2012., 08.06.2017. un 11.06.2020. likumu, kas stājas spēkā 06.07.2020.)

309.pants. Nelikumīga vielu un priekšmetu nodošana personām un saņemšana no personām, kuras ievietotas īslaicīgās aizturēšanas un ieslodzījuma vietās

(1) Par korespondences, naudas, pārtikas produktu vai citu priekšmetu vai vielu neatļautu nodošanu personām, kuras ievietotas īslaicīgās aizturēšanas vai ieslodzījuma vietās, vai saņemšanu no šādām personām, ja to izdarījis šo iestāžu darbinieks, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz pieciem gadiem.

(2) Par narkotisko, psihotropo vielu, sprāgstošo vielu, ieroču vai munīcijas nodošanu personām, kuras ievietotas īslaicīgās aizturēšanas vai ieslodzījuma vietās, vai saņemšanu no šādām personām —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz sešiem gadiem un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

(3) Par šā panta otrajā daļā paredzētajām darbībām, ja tās izdarījis īslaicīgās aizturēšanas vai ieslodzījuma vietas darbinieks, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz astoņiem gadiem, atņemot tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku no diviem līdz pieciem gadiem, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

(13.12.2012. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.04.2013. Sk. Pārejas noteikumu 16.punktu)

310.pants. Bēgšana no īslaicīgās aizturēšanas un ieslodzījuma vietas

(1) Par bēgšanu no īslaicīgās aizturēšanas vai ieslodzījuma vietas —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja tās saistītas ar vardarbību vai ar vardarbības piedraudējumu pret apsardzi vai citu īslaicīgās aizturēšanas vai ieslodzījuma vietas amatpersonu vai ja tās izdarījusi personu grupa, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 21.05.2009. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013. Sk. Pārejas noteikumu 16.punktu)

311.pants. Uzbrukums ieslodzījuma vietā

Par tādu personu organizētas grupas izveidošanu, kuras atrodas ieslodzījuma vietā, vai piedalīšanos šādā grupā, lai izdarītu uzbrukumu vai lietotu citādu vardarbību pret ieslodzījuma vietas amatpersonu, ieslodzīto vai jebkuru citu personu, kas atrodas ieslodzījuma vietā, kā arī par šādu uzbrukumu vai vardarbību —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz astoņiem gadiem un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2007., 21.05.2009., 08.07.2011. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013. Sk. Pārejas noteikumu 11.punktu)

312. pants. Izvairīšanās no tiesas nolēmuma pildīšanas

(1) Par izvairīšanos no tāda tiesas nolēmuma, ar kuru uzlikts pienākums izpildīt noteiktas darbības, izņemot nolēmumu par naudas piedziņu vai mantas atdošanu, pildīšanas pēc procesuālas sankcijas vai soda piemērošanas par nolēmuma nepildīšanu —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par izvairīšanos no brīvības atņemšanas vai tiesību ierobežošanas soda izciešanas —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(06.06.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 03.07.2019.)

313.pants. Iepriekš neapsolīta slēpšana

(1) Par noziedznieka, kā arī nozieguma izdarīšanas rīku un līdzekļu, nozieguma pēdu iepriekš neapsolītu slēpšanu, ja slēpjamais noziegums ir smags, —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja slēpjamais noziegums ir sevišķi smags, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004., 13.12.2012. un 06.06.2019. likumu, kas stājas spēkā 03.07.2019.)

314. pants. Noziedzīgā kārtā iegūtas mantas iegādāšanās, glabāšana un realizēšana

(1) Par mantas, kuras vērtība nepārsniedz ievērojamu apmēru, iegādāšanos, glabāšanu vai realizēšanu, apzinoties,

ka tā iegūta noziedzīgā kārtā, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) *(Izslēgta ar 22.06.2017. likumu)*

(3) *(Izslēgta ar 22.06.2017. likumu)*

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 25.04.2002., 12.02.2004., 13.12.2007., 08.07.2011., 13.12.2012. un 22.06.2017. likumu, kas stājas spēkā 01.08.2017.)

315.pants. Neziņošana par noziegumu

Par neziņošanu, ja ir zināms, ka tiek gatavots vai izdarīts smags vai sevišķi smags noziegums, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. un 12.11.2015. likumu, kas stājas spēkā 02.12.2015.)

XXIV nodaļa
Noziedzīgi nodarījumi valsts institūciju dienestā

316.pants. Valsts amatpersonas jēdziens

(1) Par valsts amatpersonām uzskatāmi valsts varas pārstāvji, kā arī ikviena persona, kura pastāvīgi vai uz laiku izpilda valsts vai pašvaldības dienesta pienākumus, tai skaitā valsts vai pašvaldības kapitālsabiedrībā, un kurai ir tiesības pieņemt lēmumus, kas saistoši citām personām, vai kurai ir tiesības veikt uzraudzības, kontroles, izmeklēšanas vai sodīšanas funkcijas vai rīkoties ar publiskas personas vai tās kapitālsabiedrības mantu vai finanšu līdzekļiem.

(2) Valsts prezidents, Saeimas deputāti, Ministru prezidents, Ministru kabineta locekļi, kā arī Saeimas un Ministru kabineta ievēlētās, ieceltās vai apstiprinātās valsts institūciju amatpersonas, pašvaldību vadītāji, viņu vietnieki un izpilddirektori uzskatāmi par valsts amatpersonām, kas ieņem atbildīgu stāvokli.

(3) Par valsts amatpersonām uzskatāmas arī starptautisko organizāciju, starptautisko parlamentāro asambleju un starptautisko tiesu amatpersonas un minēto institūciju deleģētās personas, kā arī jebkura persona, kura ieņem likumdevēja, izpildvaras vai tiesu varas amatu ārvalstī vai jebkurā tās administratīvajā vienībā, neatkarīgi no tā, vai šī persona amatā ir iecelta vai ievēlēta, kā arī jebkura persona, kura veic publisku funkciju ārvalsts, tai skaitā tās administratīvās vienības, valsts aģentūras vai valsts uzņēmuma interesēs.

(4) Ārvalsts šā panta izpratnē ir jebkura teritorija ārpus Latvijas Republikas.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 25.04.2002., 11.12.2003., 13.12.2012., 15.05.2014. un 10.03.2016. likumu, kas stājas spēkā 07.04.2016.)

317.pants. Dienesta pilnvaru pārsniegšana

(1) Par valsts amatpersonas izdarītām tīšām darbībām, kas acīmredzami pārsniedz valsts amatpersonai ar likumu vai uzliktu uzdevumu piešķirto tiesību un pilnvaru robežas, ja šīs darbības radījušas būtisku kaitējumu valsts varai vai pārvaldības kārtībai vai ar likumu aizsargātām personas interesēm, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par šā panta pirmajā daļā paredzētajām darbībām, ja tās saistītas ar vardarbību vai ar vardarbības piedraudējumu vai ja tās izdarītas mantkārīgā nolūkā, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu,

vai ar naudas sodu, atņemot tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz pieciem gadiem.

(3) Par šā panta pirmajā daļā paredzētajām darbībām, ja tās saistītas ar spīdzināšanu vai ja tās izraisījušas smagas sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz desmit gadiem, atņemot tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz pieciem gadiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004., 19.11.2009., 13.12.2012. un 06.06.2019. likumu, kas stājas spēkā 03.07.2019.)

318.pants. Dienesta stāvokļa ļaunprātīga izmantošana

(1) Par valsts amatpersonas izdarītām tīšām darbībām, ļaunprātīgi izmantojot dienesta stāvokli, ja šīs darbības radījušas būtisku kaitējumu valsts varai vai pārvaldības kārtībai vai ar likumu aizsargātām personas interesēm, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par šā panta pirmajā daļā paredzētajām darbībām, ja tās izdarītas mantkārīgā nolūkā, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz pieciem gadiem.

(3) Par valsts amatpersonas izdarītām tīšām darbībām, ļaunprātīgi izmantojot dienesta stāvokli, ja šīs darbības izraisījušas smagas sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz pieciem gadiem.

(4) Par valsts amatpersonas izdarītām tīšām darbībām, ļaunprātīgi izmantojot dienesta stāvokli, ja šīs darbības izraisījušas divu vai vairāku cilvēku nāvi, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz astoņiem gadiem, atņemot tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz pieciem gadiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004., 13.12.2012., 25.09.2014. un 06.06.2019. likumu, kas stājas spēkā 03.07.2019.)

319.pants. Valsts amatpersonas bezdarbība

(1) Par valsts amatpersonas pienākumu nepildīšanu, tas ir, ja valsts amatpersona tīši vai aiz nolaidības neizdara darbības, kuras tai pēc likuma vai uzlikta uzdevuma jāizdara, lai novērstu kaitējumu valsts varai vai pārvaldības kārtībai vai ar likumu aizsargātām personas interesēm, un ja ar to valsts varai, pārvaldības kārtībai vai ar likumu aizsargātām personas interesēm radīts būtisks kaitējums, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par šā panta pirmajā daļā paredzētajām darbībām, ja tās izdarītas mantkārīgā nolūkā, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz pieciem gadiem.

(3) Par valsts amatpersonas pienākumu nepildīšanu, ja ar to izraisītas smagas sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz pieciem gadiem.

(4) Par valsts amatpersonas pienākumu nepildīšanu, ja tās rezultātā iestājusies divu vai vairāku cilvēku nāve, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz astoņiem gadiem, atņemot tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz

pieciem gadiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004., 13.12.2012., 25.09.2014., 29.10.2015. un 06.06.2019. likumu, kas stājas spēkā 03.07.2019.)

320.pants. Kukuļņemšana

(1) Par kukuļa, tas ir, materiālu vērtību, mantiska vai citāda rakstura labumu, pieprasīšanu, izspiešanu vai pieņemšanu, ko izdarījusi valsts amatpersona pati vai ar starpnieku par kādu jau izdarītu likumīgu vai nelikumīgu darbību vai pieļautu bezdarbību, izmantojot savu dienesta stāvokli, neatkarīgi no tā, vai pieprasītais, izspiestais, pieņemtais vai piedāvātais kukulis domāts šai valsts amatpersonai vai jebkurai citai personai, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot tiesības uz noteiktu nodarbošanos vai tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz diviem gadiem.

(2) Par kukuļa vai tā piedāvājuma pieņemšanu vai par kukuļa pieprasīšanu vai izspiešanu, ko izdarījusi valsts amatpersona pati vai ar starpnieku pirms kādas likumīgas vai nelikumīgas darbības izdarīšanas vai neizdarīšanas, izmantojot savu dienesta stāvokli, neatkarīgi no tā, vai pieprasītais, izspiestais, pieņemtais vai piedāvātais kukulis domāts šai valsts amatpersonai vai jebkurai citai personai, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz astoņiem gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas un atņemot tiesības uz noteiktu nodarbošanos vai tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz pieciem gadiem.

(3) Par šā panta pirmajā vai otrajā daļā paredzētajām darbībām, ja tās izdarītas lielā apmērā vai ja tās izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās, vai ja kukulis pieņemts pēc tā pieprasīšanas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no diviem līdz desmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas un atņemot tiesības uz noteiktu nodarbošanos vai tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz pieciem gadiem.

(4) Par šā panta pirmajā vai otrajā daļā paredzētajām darbībām, ja tās izdarījusi organizēta grupa vai valsts amatpersona, kas ieņem atbildīgu stāvokli, vai ja kukulis pieņemts pēc tā izspiešanas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no trim līdz vienpadsmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, atņemot tiesības uz noteiktu nodarbošanos vai tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz pieciem gadiem un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

(19.11.2009. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 08.07.2011., 13.12.2012. un 08.06.2017. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2018.)

321.pants. Kukuļa piesavināšanās

(1) Par kukuļa piesavināšanos, ko persona saņēmusi nodošanai valsts amatpersonai vai ko tā pieņēmusi, uzdodoties par valsts amatpersonu, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

(2) Par kukuļa piesavināšanos, ko valsts amatpersona saņēmusi nodošanai citai valsts amatpersonai vai ko tā pieņēmusi, uzdodoties par citu valsts amatpersonu, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

(3) Par šā panta pirmajā vai otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja to izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās vai ja tas izdarīts lielā apmērā, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

(4) Par šā panta pirmajā vai otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja to izdarījusi organizēta grupa, vai par šā panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja to izdarījusi valsts amatpersona, kas ieņem atbildīgu stāvokli,

—

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz septiņiem gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004., 13.12.2012. un 08.06.2017. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2018.)

322.pants. Starpniecība kukuļošanā

(1) Par starpniecību kukuļošanā, tas ir, darbībām, kas izpaužas kā kukuļa vai tā apsolījuma vai piedāvājuma nodošana no kukuļdevēja kukuļņēmējam, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja tās izdarījusi valsts amatpersona, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no diviem līdz desmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.11.2009., 13.12.2012., 29.10.2015. un 10.03.2016. likumu, kas stājas spēkā 07.04.2016.)

323.pants. Kukuļdošana

(1) Par kukuļa, tas ir, materiālu vērtību, mantiska vai citāda rakstura labumu, došanu vai piedāvāšanu vai par kukuļa apsolīšanu pēc tā pieprasīšanas personiski vai ar starpnieku valsts amatpersonai, lai tā, izmantojot savu dienesta stāvokli, izdarītu vai neizdarītu kādu darbību, neatkarīgi no tā, vai nodotais, piedāvātais vai apsolītais kukulis domāts šai valsts amatpersonai vai jebkurai citai personai, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja tās izdarītas lielā apmērā vai ja tās izdarījusi valsts amatpersona, vai arī ja tās izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz astoņiem gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas un atņemot tiesības uz noteiktu nodarbošanos vai tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz pieciem gadiem.

(3) Par šā panta pirmajā daļā paredzētajām darbībām, ja tās izdarījusi organizēta grupa,—

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no diviem līdz desmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, atņemot tiesības uz noteiktu nodarbošanos vai tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz pieciem gadiem, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

(19.11.2009. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 08.07.2011., 13.12.2012., 10.03.2016. un 06.06.2019. likumu, kas stājas spēkā 03.07.2019.)

324.pants. Kukuļdevēja un kukuļošanas starpnieka atbrīvošana no kriminālatbildības

(1) Personu, kura devusi kukuli, var atbrīvot no kriminālatbildības, ja kukulis šai personai izspiests vai ja tā pēc kukuļa došanas labprātīgi paziņo par notikušo un aktīvi veicina noziedzīgā nodarījuma atklāšanu un izmeklēšanu. No kriminālatbildības var atbrīvot personu, kura kukuli apsolījusi vai piedāvājusi, ja tā labprātīgi paziņo par notikušo un aktīvi veicina noziedzīgā nodarījuma atklāšanu un izmeklēšanu.

(2) Ar kukuļa izspiešanu jāsaprot tā pieprasīšana par likumīgu darbību izdarīšanu, kā arī pieprasīšana, kas saistīta ar draudiem kaitēt personas likumīgajām interesēm.

(3) Kukuļošanas starpnieku vai atbalstītāju var atbrīvot no kriminālatbildības, ja viņš pēc noziedzīgo darbību izdarīšanas labprātīgi paziņo par notikušo un aktīvi veicina noziedzīgā nodarījuma atklāšanu un izmeklēšanu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 25.04.2002., 13.12.2012. un 10.03.2016. likumu, kas stājas spēkā 07.04.2016.)

325.pants. Valsts amatpersonai noteikto ierobežojumu pārkāpšana

(1) Par valsts amatpersonai likumā noteikto ierobežojumu vai aizliegumu pārkāpšanu, ja ar to radīts būtisks kaitējums valsts vai sabiedrības interesēm vai ar likumu aizsargātām personas interesēm, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par šā panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja to izdarījusi valsts amatpersona, kas ieņem atbildīgu stāvokli, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas un atņemot tiesības uz noteiktu nodarbošanos vai tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz pieciem gadiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 17.10.2002.,12.02.2004., 19.11.2009. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

326.pants. Neatļauta piedalīšanās mantiskos darījumos

(1) Par mantiska darījuma veicināšanu vai piedalīšanos tajā, ja to mantkārīgā nolūkā vai citas personiskās ieinteresētības dēļ izdarījusi valsts amatpersona, kurai tas sakarā ar dienesta stāvokli ar likumu aizliegts, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja tās izdarījusi valsts amatpersona, kas ieņem atbildīgu stāvokli, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas un atņemot tiesības uz noteiktu nodarbošanos vai tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz pieciem gadiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

326.[1] pants. Tirgošanās ar ietekmi

(1) Par materiālu vērtību, mantiska vai citāda rakstura labumu piedāvāšanu vai nodošanu personiski vai ar starpnieku jebkurai personai, lai tā, izmantojot savu dienesta, profesionālo vai sociālo stāvokli, prettiesiski ietekmētu valsts amatpersonas darbību vai pamudinātu kādu citu personu prettiesiski ietekmēt valsts amatpersonas darbību, neatkarīgi no tā, vai materiālās vērtības, mantiska vai citāda rakstura labumi domāti šai personai vai jebkurai citai personai, ja nav šā likuma 323.pantā paredzētā nozieguma pazīmju, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par materiālu vērtību, mantiska vai citāda rakstura labumu, to piedāvājuma pieņemšanu vai par materiālu vērtību, mantiska vai citāda rakstura labumu pieprasīšanu sev vai jebkurai citai personai, lai tā, izmantojot savu dienesta, profesionālo vai sociālo stāvokli, prettiesiski ietekmētu valsts amatpersonas darbību vai pamudinātu kādu citu personu prettiesiski ietekmēt valsts amatpersonas darbību vai lēmuma pieņemšanu, ja nav šā likuma 198. u n 320.pantā paredzētā nozieguma pazīmju, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot tiesības uz noteiktu nodarbošanos vai tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz pieciem gadiem.

(19.11.2009. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. un 06.06.2019. likumu, kas stājas spēkā 03.07.2019.)

326.[2] pants. Prettiesiska labumu pieprasīšana un pieņemšana

(1) Par materiālu vērtību, mantiska vai citāda rakstura labumu, to piedāvājuma prettiesisku pieņemšanu, ko pats vai

ar starpnieku izdarījis valsts vai pašvaldības iestādes darbinieks, kurš nav valsts amatpersona, vai valsts institūcijas pilnvarota tāda pati persona par kādas darbības izdarīšanu vai neizdarīšanu, izmantojot savas pilnvaras, neatkarīgi no tā, vai pieņemtās materiālās vērtības, mantiska vai citāda rakstura labumi domāti šai personai vai jebkurai citai personai, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja tās izdarītas lielā apmērā vai ja tās izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās, vai ja tās saistītas ar materiālo vērtību, mantiska vai citāda rakstura labumu pieprasīšanu vai izspiešanu, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot tiesības uz noteiktu nodarbošanos vai tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz pieciem gadiem.

(19.11.2009. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. un 06.06.2019. likumu, kas stājas spēkā 03.07.2019.)

326.[3] pants. Prettiesiska labumu došana

(1) Par materiālu vērtību, mantiska vai citāda rakstura labumu piedāvāšanu vai nodošanu personiski vai ar starpnieku valsts vai pašvaldības iestādes darbiniekam, kurš nav valsts amatpersona, vai valsts institūcijas pilnvarotai tādai pašai personai, lai tā izdarītu kādu nelikumīgu darbību, izmantojot savas pilnvaras, neatkarīgi no tā, vai materiālās vērtības, mantiska vai citāda rakstura labumi domāti šai vai jebkurai citai personai, —

soda ar piespiedu darbu vai ar naudas sodu.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja tās izdarītas lielā apmērā, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(13.12.2012. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.06.2019. likumu, kas stājas spēkā 03.07.2019.)

326.[4] pants. Labumu devēja atbrīvošana no kriminālatbildības

Personu, kura prettiesiski devusi labumu, var atbrīvot no kriminālatbildības, ja labums šai personai pieprasīts vai izspiests vai ja tā pēc noziedzīgo darbību izdarīšanas labprātīgi paziņo par notikušo un aktīvi veicina noziedzīgā nodarījuma atklāšanu un izmeklēšanu. No kriminālatbildības var atbrīvot personu, kura labumu piedāvājusi, ja tā labprātīgi paziņo par notikušo un aktīvi veicina noziedzīgā nodarījuma atklāšanu un izmeklēšanu.

(13.12.2012. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

327.pants. Dienesta viltojums

(1) Par dokumenta viltošanu vai par viltota dokumenta izsniegšanu vai izmantošanu, apzinoties, ka dokuments ir viltots, ja to izdarījusi valsts amatpersona, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja tās izdarītas mantkārīgā nolūkā vai ja tās izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz pieciem gadiem.

(15.05.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 14.06.2014.)

328.pants. Nepatiess dienesta ziņojums

Par apzināti nepatiesu ziņu sniegšanu institūcijai vai valsts amatpersonai, kurai ir tiesības šīs ziņas pieprasīt, kā arī par dokumenta vai ziņu slēpšanu vai apzinātu noklusēšanu, ja to izdarījusi valsts amatpersona, kurai ir pienākums šīs ziņas sniegt, un ja ar to radīts būtisks kaitējums, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.02.2004. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

329.pants. Neizpaužamu ziņu izpaušana

Par neizpaužamu ziņu, kas nav valsts noslēpums, izpaušanu, ja to izdarījusi valsts amatpersona, kas par ziņu neizpaušanu bijusi brīdināta vai kas saskaņā ar likumu ir atbildīga par ziņu glabāšanu, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(26.05.2005. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. un 10.03.2016. likumu, kas stājas spēkā 07.04.2016.)

330.pants. Neizpaužamu ziņu izpaušana pēc amata atstāšanas

Par tādu neizpaužamu ziņu, kuras nav valsts noslēpums, izpaušanu, ja persona to izdarījusi pēc valsts amatpersonas dienesta atstāšanas laikā, kas tai noteikts brīdinājumā par ziņu neizpaušanu, —

soda ar piespiedu darbu vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

XXV nodaļa
Noziedzīgi nodarījumi militārajā dienestā

331.pants. Noziedzīga nodarījuma jēdziens un tā subjekti militārajā dienestā

Par noziedzīgiem nodarījumiem militārajā dienestā atzīstami šajā likumā minētie pret noteikto militārā dienesta pildīšanas kārtību vērstie noziedzīgie nodarījumi, kurus izdarījuši karavīri un personas, uz kurām attiecas speciāli likumos paredzēti noteikumi.

(17.10.2002. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 20.11.2002.)

332.pants. Patvaļīga prombūtne

Par patvaļīgu prombūtni, tas ir, Nacionālo bruņoto spēku vienības vai dienesta vietas atstāšanu, kā arī neierašanos bez attaisnojoša iemesla noteiktā laikā dienesta vietā, ja patvaļīga prombūtne ilgusi vairāk par vienu diennakti, bet ne ilgāk par trim diennaktīm un ja tas izdarīts kara vai izņēmuma stāvokļa laikā, kaujas apstākļos, sabiedrisko nekārtību, terorisma vai bruņota konflikta gadījumā izsludinātās ārkārtējās situācijas laikā, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(14.12.2006. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

333.pants. Dezertēšana

Par dezertēšanu, tas ir, dienesta vietas atstāšanu vai neierašanos dienesta vietā nolūkā izvairīties no aktīvā dienesta, ja tas izdarīts kara vai izņēmuma stāvokļa laikā, kaujas apstākļos, sabiedrisko nekārtību, terorisma vai bruņota konflikta gadījumā izsludinātās ārkārtējās situācijas laikā, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(14.12.2006. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

334.pants. Izvairīšanās no aktīvā dienesta

(1) Par izvairīšanos no aktīvā dienesta pienākumu pildīšanas, nodarot sev kādu miesas bojājumu (pašsakropļošanās) vai simulējot slimību, viltojot dokumentus vai citādi apmānot, kā arī par atteikšanos no dienesta pienākumu pildīšanas —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādu pašu nodarījumu, ja tas izdarīts kara laikā vai kaujas apstākļos, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.12.2006. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

335.pants. Nepaklausība

(1) Par nepaklausību, tas ir, par atklātu atteikšanos izpildīt priekšnieka pavēli, kā arī par citādu tīšu pavēles neizpildīšanu, ja ar to radīts būtisks kaitējums, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par nepaklausību, kā arī par citādu tīšu pavēles neizpildīšanu, ja to izdarījusi personu grupa vai ja tas izraisījis smagas sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(3) Par nepaklausību, kā arī par citādu tīšu pavēles neizpildīšanu kara laikā vai kaujas apstākļos —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(13.12.2012. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

336.pants. Pavēles neizpildīšana

Par priekšnieka pavēles neizpildīšanu aiz nolaidības, ja tā izraisījusi smagas sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

337.pants. Pretošanās priekšniekam un viņa piespiešana pārkāpt dienesta pienākumus

(1) Par pretošanos priekšniekam, kā arī citai personai sakarā ar tai uzlikto militārā dienesta pienākumu pildīšanu vai par viņa piespiešanu pārkāpt šos pienākumus, ja tas izdarīts ar vardarbību vai ja tas izraisījis smagas sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) *(Izslēgta ar 13.12.2012. likumu)*

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

338.pants. Vardarbība pret padoto

(1) Par vardarbību pret padoto, ja tās rezultātā viņam nodarītas fiziskas ciešanas, —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tīša viegla miesas bojājuma nodarīšanu padotajam —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(3) Par tīša vidēja smaguma miesas bojājuma nodarīšanu padotajam, kā arī par citām darbībām, kurām ir spīdzināšanas raksturs, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(4) Par tīša smaga miesas bojājuma nodarīšanu padotajam —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no trim līdz divpadsmit gadiem.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

339.pants. Karavīra goda aizskaršana
(Izslēgts ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

340.pants. Karavīra piekaušana un spīdzināšana

(1) Par tīšu sišanu vai piekaušanu, kā arī par citādu tīšu vardarbību, ko karavīrs izdarījis pret karavīru, ja kaut viens no tiem pilda militārā dienesta pienākumus, —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja tās saistītas ar tīša viegla miesas bojājuma nodarīšanu, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(3) Par šā panta pirmajā daļā paredzētajām darbībām, ja tās saistītas ar tīša vidēja smaguma miesas bojājuma nodarīšanu vai ja tām ir spīdzināšanas raksturs, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(4) Par šā panta pirmajā daļā paredzētajām darbībām, ja tās saistītas ar tīša smaga miesas bojājuma nodarīšanu, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no trim līdz divpadsmit gadiem.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 17.10.2002. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

341.pants. Varas ļaunprātīga izmantošana un dienesta pilnvaru pārkāpšana

(1) Par varas vai dienesta stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu vai dienesta pilnvaru pārkāpšanu, ko izdarījis priekšnieks, ja šis nodarījums izdarīts mantkārīgā nolūkā vai ja radīts būtisks kaitējums, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par varas vai dienesta stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu vai dienesta pilnvaru pārkāpšanu, ko izdarījis priekšnieks, ja šis nodarījums izraisījis smagas sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz septiņiem gadiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

342.pants. Dienesta nolaidība

(1) Par dienesta pienākumu nepildīšanu, kā arī par nolaidīgu to pildīšanu, ja tā rezultātā radīts būtisks kaitējums, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par dienesta pienākumu nepildīšanu, kā arī par nolaidīgu to pildīšanu, ja tas izraisījis smagas sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

343.pants. Dienesta mantas izšķiešana un pazaudēšana

(1) *(Izslēgta ar 13.12.2012. likumu)*

(2) Par dienesta lietošanai uzticēto ieroču, munīcijas, pārvietošanās līdzekļu, militārā dienesta tehnikas pārdošanu vai par šo priekšmetu pazaudēšanu, pārkāpjot to glabāšanas noteikumus, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 17.10.2002. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

344.pants. Militārā dienesta mantas tīša iznīcināšana un bojāšana

(1) Par ieroču, munīcijas, pārvietošanās līdzekļu, militārā dienesta tehnikas tīšu iznīcināšanu vai bojāšanu —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādām pašām darbībām, ja ar tām radīts būtisks kaitējums, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

345.pants. Militārā dienesta mantas iznīcināšana un bojāšana aiz neuzmanības

Par ieroču, munīcijas, pārvietošanās līdzekļu vai militārā dienesta tehnikas iznīcināšanu vai bojāšanu aiz neuzmanības, ja ar to radīts būtisks kaitējums, —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

346.pants. Ieroču, munīcijas, sprāgstvielu, radioaktīvu un bīstamu vielu glabāšanas, izlietošanas, uzskaites un pārvadāšanas noteikumu pārkāpšana

(1) Par ieroču, munīcijas, sprāgstvielu, radioaktīvu vielu, kā arī citu bīstamu vielu, priekšmetu vai materiālu glabāšanas, izlietošanas, uzskaites vai pārvadāšanas noteikumu pārkāpšanu, ja ar to radīts būtisks kaitējums, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādu pašu nodarījumu, ja tas izraisījis smagas sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

347.pants. Kaujas mašīnu vadīšanas un ekspluatācijas noteikumu pārkāpšana

Par kaujas mašīnas vadīšanas vai ekspluatācijas noteikumu pārkāpšanu, ja tā izraisījusi cilvēka nāvi vai citas smagas sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz septiņiem gadiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

348.pants. Kuģu vadīšanas noteikumu pārkāpšana

Par kuģa vadīšanas noteikumu pārkāpšanu, ja tā izraisījusi kuģa bojāeju vai citas smagas sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz desmit gadiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

349.pants. Lidojumu un to sagatavošanas noteikumu pārkāpšana

Par lidojuma vai tā sagatavošanas noteikumu pārkāpšanu, ja tā izraisījusi katastrofu vai citas smagas sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz desmit gadiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

350.pants. Sardzes (apsardzes) reglamenta noteikumu pārkāpšana

(1) Par sardzes (apsardzes) reglamenta noteikumu vai šo noteikumu pielietošanai izdoto pavēļu vai rīkojumu pārkāpšanu, kas izdarīta sardzē vai posteņos, apsargājot munīcijas, ieroču, degvielas, tehnikas noliktavas vai citus objektus, kuriem ir svarīga nozīme, —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādu pašu nodarījumu, ja tas izraisījis smagas sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

351.pants. Dienesta iekārtas reglamenta noteikumu, instrukciju vai pavēļu pārkāpšana

(1) *(Izslēgta ar 13.12.2012. likumu)*

(2) Par dienesta iekārtas reglamenta noteikumu, instrukciju vai pavēļu pārkāpšanu, ja to izdarījis karavīrs, kas norīkots diennakts dienestā (izņemot sardzi), un ja tas izraisījis smagas sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 17.10.2002. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

352.pants. Militāru ziņu izpaušana

Par neizpaužamu militāru ziņu izpaušanu, kas nav valsts noslēpums, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. un 10.03.2016. likumu, kas stājas spēkā 07.04.2016.)

353.pants. Kara vešanas līdzekļu nodošana un atstāšana ienaidniekam

Par uzticēto militāro spēku nodošanu ienaidniekam, kā arī par nocietinājumu, kaujas tehnikas vai citu kara vešanas līdzekļu atstāšanu ienaidniekam, kad to neattaisno kaujas apstākļi, komandieri —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no trim līdz desmit gadiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

354.pants. Kaujas lauka patvaļīga atstāšana un atteikšanās lietot ieroci

Par kaujas lauka patvaļīgu atstāšanu kaujas laikā vai atteikšanos lietot ieroci kaujā —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

355.pants. Gūstā esoša karavīra noziedzīga rīcība

(1) Par vardarbību pret citiem karagūstekņiem vai nežēlīgu apiešanos ar viņiem, ja to izdarījis karagūsteknis, kurš ieņem vecākā stāvokli, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz septiņiem gadiem.

(2) Par gūstā esoša karavīra tīšu pret Latvijas Republiku vērstu darbību, kuras nolūks ir atbalstīt ienaidnieku vai palīdzēt ienaidniekam, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz desmit gadiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 17.10.2002. un 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

356.pants. Sarkanā Krusta, Sarkanā Pusmēness un Zili Baltā Vairoga nozīmju nelikumīga nēsāšana un ļaunprātīga izmantošana

Par Sarkanā Krusta, Sarkanā Pusmēness vai Zili Baltā Vairoga nozīmju nelikumīgu nēsāšanu karadarbības rajonos, ja to izdarījusi persona, kurai uz to nav tiesību, kā arī par Zili Baltā Vairoga nozīmju vai par Sarkanā Krusta vai Sarkanā Pusmēness karoga vai nozīmju, vai par sanitārās evakuācijas līdzekļu noteiktā krāsojuma ļaunprātīgu izmantošanu kara laikā —

soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(18.12.2003. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

Pārejas noteikumi

1. Šā likuma spēkā stāšanās laiku un kārtību nosaka ar īpašu likumu.

2. Ministru kabinets līdz 1998.gada 1.augustam izstrādā un iesniedz Saeimai likumprojektu "Par Krimināllikuma spēkā stāšanās laiku un kārtību".

3. Ministru kabinets līdz 1998.gada 1.augustam izstrādā un pieņem noteikumus:

1) par piekļūšanu datorprogrammām un informācijas sistēmas drošību;

2) par prostitūcijas ierobežošanu.

4. Šā likuma 282.[1] un 282.[2] pants stājas spēkā 2003.gada 1.decembrī.
(17.10.2002. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 20.11.2002.)

5. Šā likuma 195.[2] pants stājas spēkā 2006.gada 1.jūlijā.
(08.12.2005. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 05.01.2006.)

6. Grozījums šā likuma 61.panta ceturtajā daļā par obligāto pienākumu piedalīties probācijas programmās stājas spēkā 2013.gada 1.janvārī. Attiecībā uz personām, kas sodītas pēc šā likuma 159., 160., 161., 162., 162.[1], 164., 165. un 166.panta, grozījums šā likuma 61.panta ceturtajā daļā par obligāto pienākumu piedalīties probācijas programmās stājas spēkā 2011.gada 1.oktobrī.
(30.10.2008. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.06.2009. un 08.07.2011. likumu, kas stājas spēkā 01.10.2011.)

7. Šā likuma 58.[1] panta ceturtās daļas 2.[1] un 3.punktu nepiemēro līdz 2012.gada 31.decembrim.
(16.06.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2009.)

8. Grozījums šā likuma 65.panta otrajā daļā par brīvības atņemšanas soda termiņa samazināšanu un šā soda veida nepiemērošanu attiecas uz nepilngadīgajiem, kuri noziedzīgu nodarījumu izdarījuši pēc šā grozījuma spēkā stāšanās.
(16.06.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2009.)

9. 2010.gada 21.oktobrī pieņemtā likuma "Grozījumi Krimināllikumā" pārejas noteikumu 1. un 2.punktā paredzētais regulējums daļā par tiesu, prokuratūras un pirmstiesas izmeklēšanas iestāžu lietvedībā esošajiem kriminālprocesiem par noziedzīgiem nodarījumiem, kas kvalificēti pēc 149.panta, ir piemērojams tikai attiecībā uz tiem kriminālprocesiem, kuros noziedzīgais nodarījums kvalificēts pēc Krimināllikuma 149.panta pirmās daļas. Tiesu, prokuratūras un pirmstiesas izmeklēšanas iestāžu lietvedībā esošajās krimināllietās par noziedzīgiem nodarījumiem, kas izdarīti līdz 2010.gada 31.decembrim un kvalificēti pēc Krimināllikuma 149.panta otrās, trešās un ceturtās daļas, nodarījuma kvalifikācija atstājama negrozīta un personām sods piemērojams saskaņā ar likumu, kas bija spēkā līdz 2010.gada 31.decembrim.
(02.12.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2011.)

10. Grozījumi šā likuma 36.panta otrās daļas 5.punktā, 45.pantā, 52.panta pirmās daļas 3.punktā un 55.panta piektajā daļā par papildsoda — policijas kontroles — izslēgšanu stājas spēkā 2015.gada 1.janvārī.
(08.07.2011. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.10.2011.)

11. Grozījumi šā likuma 98.panta trešajā daļā, 99.panta ceturtajā daļā, 116., 117., 118., 125.pantā, 148.panta trešajā daļā, 152.panta trešajā daļā, 153.panta trešajā daļā, 154.panta trešajā daļā, 154.[1] panta trešajā daļā, 165.[1] panta trešajā daļā, 174.pantā, 175.panta ceturtajā daļā, 176.pantā, 177.panta trešajā daļā, 177.[1] panta trešajā daļā, 183.panta otrajā daļā, 184.pantā, 187.panta otrajā daļā, 190.[1] panta trešajā daļā, 192.panta otrajā daļā, 193.panta ceturtajā daļā, 193.[1] panta trešajā daļā, 195.panta trešajā daļā, 206.panta trešajā daļā, 218.panta trešajā daļā, 220.[1] panta trešajā daļā, 221.panta trešajā daļā, 221.[1] panta trešajā daļā, 224., 225.pantā, 231.panta otrajā daļā, 233.panta trešajā daļā, 243.panta trešajā daļā, 253., 253.[1] pantā, 269.panta otrajā daļā, 285.panta trešajā daļā, 311.pantā, 314.panta trešajā daļā, 320.panta ceturtajā daļā, 323.panta trešajā daļā par papildsoda — policijas kontroles — aizstāšanu ar papildsodu — probācijas uzraudzību — stājas spēkā 2015.gada 1.janvārī.
(14.03.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

12. Papildsodu — policijas kontroli — turpina piemērot personām, kuras līdz 2011.gada 30.septembrim izdarījušas šā likuma 159., 160., 164., 165. un 166.pantā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, un personām, kuras līdz 2014.gada 31.decembrim izdarījušas citu šā likuma sevišķās daļas pantā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

(08.07.2011. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.10.2011.)

13. Papildsodu — policijas kontroli — turpina izciest personas, kurām tas piespriests, un tām piemērojami šādi policijas kontroles izpildes nosacījumi:

1) ja persona ir nosacīti pirms termiņa atbrīvota no soda izciešanas, papildsoda — policijas kontroles — izpildi uzsāk ar brīdi, kad beigusies personas uzraudzība pēc nosacītas pirmstermiņa atbrīvošanas;

2) tiesa pēc policijas iestādes iesnieguma var samazināt policijas kontroles termiņu vai policijas kontroli atcelt;

3) ja notiesātais papildsoda izciešanas laikā izdarījis jaunu noziegumu, tiesa neizciesto papildsoda laiku aizstāj ar brīvības atņemšanu un nosaka galīgo sodu saskaņā ar šā likuma 51.panta noteikumiem, divas policijas kontroles dienas rēķinot kā vienu brīvības atņemšanas dienu;

4) ja persona, kurai ar tiesas spriedumu noteikta policijas kontrole, ļaunprātīgi pārkāpj tās noteikumus, tiesa pēc policijas iestādes iesnieguma var aizstāt neizciesto papildsoda laiku, divas policijas kontroles dienas rēķinot kā vienu brīvības atņemšanas dienu. Policijas kontroles noteikumu pārkāpšana ir ļaunprātīga, ja persona gada laikā divas reizes administratīvi sodīta par šādu pārkāpumu.

(08.07.2011. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.10.2014. likumu, kas stājas spēkā 01.02.2015.)

14. Papildsodu — probācijas uzraudzību — sāk piemērot ar 2011.gada 1.oktobri personām, kuras izdarījušas šā likuma 159., 160., 161., 162., 162.[1], 164., 165. un 166.pantā paredzēto noziedzīgo nodarījumu pēc 2011.gada 30.septembra, bet ar 2015.gada 1.janvāri — personām, kuras izdarījušas citu šā likuma sevišķās daļas pantā paredzēto noziedzīgo nodarījumu pēc 2014.gada 31.decembra.

(29.10.2015. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 03.12.2015.)

14.[1] Nosakot sodu par vairākiem noziedzīgiem nodarījumiem saskaņā ar Krimināllikuma 50.pantu vai pēc vairākiem spriedumiem saskaņā ar Krimināllikuma 51.pantu un konstatējot, ka personai ir noteikta gan policijas kontrole, gan probācijas uzraudzība, policijas kontroli ietver probācijas uzraudzībā neatkarīgi no policijas kontrolei noteiktā termiņa.

(10.03.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 07.04.2016.)

15. Personām, kurām nāves sods aizstāts ar brīvības atņemšanu, piemērojamas tās šā likuma normas, kas attiecas uz personām, kurām piespriests mūža ieslodzījums.

(01.12.2011. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2012.)

16. Grozījumi šā likuma 78.panta otrajā daļā, 80., 80.[1], 82., 86., 87., 88., 88.[2], 88.[3], 89.[1] un 107.pantā, 124.panta otrajā daļā, 126.panta otrajā daļā, 152.panta otrajā daļā, 153.panta pirmajā un otrajā daļā, 154.panta pirmajā un otrajā daļā, 154.[1] panta otrajā daļā, 165.[1] panta otrajā daļā, 179.panta trešajā daļā, 183.panta pirmajā daļā, 185.panta otrajā daļā, 190.panta trešajā daļā, 191.panta trešajā daļā, 230.pantā, 251.panta otrajā un trešajā daļā, 252.panta trešajā daļā, 268.pantā, 309.panta otrajā un trešajā daļā un 310.panta otrajā daļā par papildsodu — probācijas uzraudzība — stājas spēkā 2015.gada 1.janvārī.

(13.12.2012. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.04.2013.)

17. Likuma regulējums par uzlikto pienākumu pilnīgu vai daļēju atcelšanu, spriedumā noteiktā soda izpildīšanu vai pārbaudes termiņa pagarināšanu nosacīti notiesātajam, kas bija spēkā līdz 2015.gada 31.janvārim, ir piemērojams attiecībā uz personām, kuras nosacīti notiesātas līdz 2015.gada 31.janvārim.

(16.10.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.02.2015.)

18. Likuma regulējums par neizciestās soda daļas izpildīšanu nosacīti pirms termiņa atbrīvotajam, kas bija spēkā līdz 2015.gada 31.janvārim, ir piemērojams attiecībā uz personām, kuras nosacīti pirms termiņa no soda izciešanas atbrīvotas līdz 2015.gada 31.janvārim.

(16.10.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.02.2015.)

19. Šā likuma 61.panta 2.[1], 3.[1], 4.[1] un 4.[2] daļa, 61.[1] pants un 65.panta 3.[1] daļa stājas spēkā 2015.gada 1.jūlijā.

(15.01.2015. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.02.2015.)

20. Grozījumi šā likuma 84.panta nosaukumā, pirmās daļas dispozīcijā un sankcijā stājas spēkā vienlaikus ar Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likumu.

(28.01.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.03.2016. Minētie grozījumi iekļauti likuma redakcijā uz 01.03.2016.)

21. Šā likuma VIII^2 nodaļas normas attiecībā uz tiem noziedzīgajiem nodarījumiem, kuri izdarīti līdz 2017. gada 31. jūlijam, piemērojamas, ciktāl šīs normas nav nelabvēlīgākas par tām Kriminālprocesa likuma normām, kuras regulēja rīcību ar noziedzīgi iegūtu mantu attiecīgā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas laikā.

(22.06.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.08.2017.)

22. Personas, kuras šā likuma 88., 88.^{1}, 88.^{2} vai 88.^{3} pantā paredzētos noziedzīgos nodarījumus izdarījušas līdz dienai, kad stājies spēkā grozījums par šo pantu izslēgšanu, saucamas pie kriminālatbildības un sodāmas saskaņā ar tām šā likuma normām, kuras bija spēkā attiecīgā nodarījuma izdarīšanas laikā.

(26.04.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.05.2018.)

23. Grozījums šā likuma 300. panta pirmās daļas dispozīcijā stājas spēkā vienlaikus ar Administratīvās atbildības likumu.

(06.06.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 03.07.2019.)

Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvām

(21.10.2010. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.06.2011., 13.12.2012., 15.05.2014., 25.09.2014., 16.10.2014., 28.01.2016., 22.06.2017., 26.04.2018. un 06.06.2019. likumu, kas stājas spēkā 03.07.2019.)

Likumā iekļautas tiesību normas, kas izriet no:

1) Padomes 1979.gada 2.aprīļa direktīvas 79/409/EEK par savvaļas putnu aizsardzību;

2) Padomes 1991.gada 10.jūnija direktīvas 91/308/EEK par to, kā novērst finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtas naudas legalizēšanai (naudas atmazgāšanai);

3) Padomes 1991.gada 18.jūnija direktīvas 91/477/EEK par ieroču iegādes un glabāšanas kontroli;

4) Padomes 1992.gada 21.maija direktīvas 92/43/EEK par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību;

5) Padomes 1993.gada 5.aprīļa direktīvas 93/15/EEK par noteikumu saskaņošanu attiecībā uz civilām vajadzībām paredzēto sprāgstvielu laišanu tirgū un pārraudzību;

6) Eiropas Parlamenta un Padomes 1995.gada 24.oktobra direktīvas 95/46/EK par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti;

7) Padomes 2000.gada 29.jūnija direktīvas 2000/43/EK, ar ko ievieš vienādas attieksmes principu pret personām neatkarīgi no rasu vai etniskās piederības;

8) Eiropas Parlamenta un Padomes 2000.gada 27.novembra direktīvas 2000/59/EK par ostas iekārtām, kas paredzētas kuģu atkritumu un kravu atlieku uzņemšanai;

9) Eiropas Parlamenta un Padomes 2001.gada 4.decembra direktīvas 2001/97/EK, ar ko groza Padomes direktīvu 91/308/EEK par to, kā novērst finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtas naudas legalizēšanai (naudas atmazgāšanai);

10) Eiropas Parlamenta un Padomes 2005.gada 7.septembra direktīvas 2005/35/EK par kuģu radīto piesārņojumu un par sankciju ieviešanu par pārkāpumiem;

11) Eiropas Parlamenta un Padomes 2006.gada 15.marta direktīvas 2006/24/EK par tādu datu saglabāšanu, kurus iegūst vai apstrādā saistībā ar publiski pieejamu elektronisko komunikāciju pakalpojumu sniegšanu vai publiski pieejamu komunikāciju tīklu nodrošināšanu, un par grozījumiem direktīvā 2002/58/EK;

12) Eiropas Parlamenta un Padomes 2008.gada 19.novembra direktīvas 2008/99/EK par vides krimināltiesisko aizsardzību;

13) Eiropas Parlamenta un Padomes 2009.gada 21.oktobra direktīvas 2009/123/EK, ar ko groza direktīvu 2005/35/EK par kuģu radīto piesārņojumu un par sankciju ieviešanu par pārkāpumiem;

14) Eiropas Parlamenta un Padomes 2009.gada 18.jūnija direktīvas 2009/52/EK, ar ko nosaka minimālos standartus sankcijām un pasākumiem pret darba devējiem, kas nodarbina trešo valstu valstspiederīgos, kuri dalībvalstīs uzturas nelikumīgi;

15) Eiropas Parlamenta un Padomes 2011.gada 5.aprīļa direktīva 2011/36/ES par cilvēku tirdzniecības novēršanu un apkarošanu un cietušo aizsardzību, un ar kuru aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2002/629/TI;

16) Eiropas Parlamenta un Padomes 2011.gada 13.decembra direktīvas 2011/93/ES par seksuālas vardarbības pret bērniem, bērnu seksuālas izmantošanas un bērnu pornogrāfijas apkarošanu, un ar kuru aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2004/68/TI;

17) Eiropas Parlamenta un Padomes 2013.gada 12.augusta direktīvas 2013/40/ES par uzbrukumiem informācijas sistēmām, un ar kuru aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2005/222/TI;

18) Eiropas Parlamenta un Padomes 2004.gada 29.aprīļa direktīvas 2004/38/EK par Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, ar ko groza regulu (EEK) Nr. 1612/68 un atceļ direktīvas 64/221/EEK, 68/360/EEK, 72/194/EEK, 73/148/EEK, 75/34/EEK, 75/35/EEK, 90/364/EEK, 90/365/EEK un 93/96/EEK;

19) Eiropas Parlamenta un Padomes 2014.gada 16.aprīļa direktīvas 2014/57/ES par krimināLsodiem par tirgus ļaunprātīgu izmantošanu (tirgus ļaunprātīgas izmantošanas direktīva);

20) Eiropas Parlamenta un Padomes 2014.gada 15.maija direktīvas 2014/62/ES par *euro* un citu valūtu krimināltiesisko aizsardzību pret viltošanu un ar ko aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2000/383/TI;

21) Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 3. aprīļa direktīvas 2014/42/ES par nozieguma rīku un noziedzīgi iegūtu līdzekļu iesaldēšanu un konfiskāciju Eiropas Savienībā;

22) Eiropas Parlamenta un Padomes 2017. gada 15. marta direktīvas (ES) 2017/541 par terorisma apkarošanu un ar ko aizstāj Padomes pamatlēmumu 2002/475/TI un groza Padomes lēmumu 2005/671/TI;

23) Eiropas Parlamenta un Padomes 2017. gada 5. jūlija direktīvas (ES) 2017/1371 par cīņu pret krāpšanu, kas skar Savienības finanšu intereses, izmantojot krimināltiesības;

24) Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 23. oktobra direktīvas (ES) 2018/1673 par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas apkarošanu ar krimināltiesībām.

Likums Saeimā pieņemts 1998.gada 17.jūnijā.

Valsts prezidents G.Ulmanis

Rīgā 1998.gada 8.jūlijā

© Oficiālais izdevējs "Latvijas Vēstnesis"